

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1875

508f

ms. A. 1. 4

2(059)

5-79

2002

2(059)

Կ-79

53773-տի

40721-68

ՕՐԱՑՈՅՑ

1875

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ ԸՍՏ ԹՈՒՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ
 ՀԱՅՈՑ, 467

ԵՒ ՏՕՄԱՐԱԿԱՆ ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ
 ԱԶԳԻՍ: ՈՅԻԴ. - 1524

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
 Տ. Տ. ԳԵՈՐԳԱՅ Գ.
 ՎԵՀԱՓԱՌ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
 ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

ՀՐԱՄԱՆԱԻ Տ. ՆԵՐՄԷՄԻ
 ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ
 ԲԱՐՁՐԱՇՆՈՐՀ ՊԱՏՐԻԱՐԻՔԻ
 Կ. ՊՕԼՍՈՅ

ՅՕՐԻՆԵԱԼ
 ՅԵՐԵՄԻԱՅ ՔԱՀԱՆԱՅԷ
 ԽԱՍ-ԳԻԻՎԻ

Կ. ՊՕԼԻՍ
 ԳՈՐԾՍՐԱՆ ԶԱՐԳԱՐԵԱՆ

ՀԱՄԱՌՕՏՈՒԹԻՒՆԷՔ

- Օ. Օր ամսոյն:
 Լ. Լր. Լատինացեաց:
 Տ. Տճ. Տաճկաց:
 Գ. Դասարմ:
 Խ. Խըտրէլէզ:
 Յ. Յունաց:
 Տճճ. Ըստ տօմարի մերոյ:
 Յայոճ. Ըստ Յայսմաւորաց:
 Ա. Ազարիայի:
 Հր. Հրէից:
 Ծն. Յնունդ Լուսնի:
 Ա. Բ. Սուղին Բաւորդ Լուսնի:
 Լր. Չ Լրումն Լուսնի:
 ՎԷ. Բ. Չ Վերջին Բաւորդ Լուսնի:
 Ծ. Ա. Ծագումն Արեւու:
 Կ. Օ. Կէս Օր և Կէս Գիշեր:
 Ե. Տ. Երկայնութիւն Տունջեն:

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՍՈՅ

Լայն. աշխարհ. 41° 00' 16": Հիւսս:
 Երկայ. ի Փարիզէ, 26° 38' 50": Արեւ:
 Եւ ժամք հաշուին ի 24: սկսեալ յետ
 մտիցն արեւու :

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ 1873
 ԵՒ ԱԶԳԻՍ ՀԱՅՈՅ ՌՅԻԴ-1524

- Գիր տարւոյն Է Ծ.
 Եօթներեակն Գ.
 Վերադիրն Գ.
 Իննեւտասներեակն 12.
 Տանուտէրն Զրհոս
 Բուն ձայնքն, ա) Բ) Գ) Դ) ձախա-
 կողմեան դասուեն են, սկսեալ
 ի Բուն բարեկենդանէ :

ԸՍՏ ԼԱՏԻՆԱՅ

- Վերադիրն Է 23
 Կիրակագիրն Գ.
 Ոսկեթիւն 14
 Իսկ Զատիկ նոցա չորս շաբաթ
 յառաջ է քան զմերն:

ՏԱՐԵՄՈՒՏԻՔ

- Թուին Հայոց 4568 Օգս. 11.
 » Տօմարի ՌՅԻԵ » 15.
 » Ազարիայի ՄԿ, Մրտ. 21.
 » Տաճկաց 1792 Յնվր. 26.
 » Հրէից 5636 Սեպտ. 18:

ՇԱՐԺԱԿԱՆ ՏՕՆՔ ԵՒ ՄԻՋՈՅՔ
ՆՈՅԻՆ

ՕՐ ԾՆՆԴԵԱՆ	Երկուշաբթի	
Միջոց ուտիք, աւուրք		28.
Առաջաւորաց բարեկ. փետր		2.
Սուրբ Սարգիս		8.
Բուն բարեկենդան		25.
Օր Տեառնընդառաջի	Ուրբաթ	
Օր Աւետման, Աւագերկուշաբթի		
ՁԱՏԻԿ	Ապրիլ	15.
Երեւման Խաչ	Մայս	11.
Համբարձումն		22.
Հողեղալուստ	Յնիս	1.
Բարեկ. Լուսաւորչի		22.
Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ		28.
Բարեկ. Վարդապետի	Յուլիս	15.
ՎԱՐԴԱՎԱՍՏ		20.
Միջոց շաբաթք պահօք	չորս	
Բարեկ. Ս. Թաճնի.	Օգոստ.	10.
ԱՍՏՈՒԱԾԱԾԻՆ		17.
Միջոց շաբաթք պահօք.	չորս	
Բարեկենդ. Ս. Խաչին	Սեպտ.	7.
ԽԱԶՎԵՐԱՅ		14.
Վարդապ. Խաչ		28.

Միջոց ուտիք, շաբաթք	Եօթն.	
Գլուտ Խաչ	Հոկտ.	26.
Հրեշտակապետաց	Նոյեմ.	8.
Յիսնակաց բարեկենդ.		16.
Ս. Յակոբայ բարեկեն.	Դկտմ.	7.
Սուրբ Յակոբ		15.
Օր Բարեկենդ. Ծննդ. Երկուշաբթի		

ԱՄՍԱՄՈՒՏՔ ՏԱՃԿԱՅ

Մուհարրէմ	1497	Յունուար	26
Սէֆէր		Փետրվար	25
Րէպիլ Էվիլ		Մարտ	26
Րէպիլ ախր		Ապրիլ	24
Ճէմադիլ Էվիլ		Մայիս	24
Ճէմադիլ ախր		Յունիս	22
Րէճէպ		Յուլիս	21
Շապան		Օգոստոս	20
Րամազան		Սեպտեմբ.	18
Շէվվալ		Հոկտեմբ.	18
Ձիլգատէ		Նոյեմբեր	17
Ձիլհիճճէ		Դեկտեմբ	17

ՇԱՐԺԱԿԱՆ ԱՒՈՒՐԻ ՏԱՃԿԱՅ

Գուրպան պայրմը	Յնվր. 6.	ՉԼ. 1.
Ախրը արպային	» 17.	» Բ1
Էվվէլ խամսին	» 18.	» ԲԲ
Ճէմրէի էվվէլ	Փոր. 7.	Մհր 13
Ճէմրէի սանի	» 14.	» Բ.
Ճէմրէի սալիս	» 21.	» ԲԿ
Պէրախլ աճիւզ	» 24.	» Բ.
Ախրը խամսին	Մարտ 8.	ՍՖր 12
Նէվրուզ	» 9.	» 13
Մէվուտ	Ապրլ 6.	Բպէվ 12
Խըտրէլէզ	» 25.	» Բ9
Ամսոնամուտ	Յնրս. 10.	Ճմէվ 18
Էվվէլ էյմպհր.	Յնրս. 17.	Ճմախ 7
Խէջ այլար	» 21.	Բճպ. 1
Ախր էյմպհր.	» 24.	» 2
Միրաճ կիճէսի	Օդստ. 16.	» ԲԿ
Պէրաթ կէճէսի	Սեպ. 5.	Շպն 10
Կիւզ այլար	» 12.	» Բ2
Գատըր կէճէսի	Հոկ. 14.	Բմզն ԲԿ
Գասըմ	» 26.	Շէվլ. 9
Բամազն պլրամը	» 18.	» 1
Չէմհէրիբ	Դեկ. 10.	ՉԼԳ. Բ2

ԽԱԻԱՐՄՈՒՆԻՔ

Յայտ ամի 'ի Սեպտեմբերի 17
խաւարի 9 մասն արեգական, և
Մարտի 25. խաւարի, բայց վասն
կարի սակաւամասնեայ լինելոյն
աննչմարելի է մեզ :

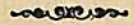
ԱՒՈՒՐԻ ՏՕՆԱԽՄԱՌԻԹԵԱՆ
ԵԿԵՂԵՑԵԱՅ ՄՍՅՐԱՔԱՂԱՔԻՍ
ԵՒ ՇՐՋԱԿԱՅ ԳԻՒՂՕՐԷԻՑ

Փետր	20	Սրբոց վարդանանց զօ- րավարաց. Ֆէրրի գիւղ:
Ապրիլ	15	Սբ. Յարութիւն: Ի թի արքունի նաւատեղեաց և 'ի Բէրայ, և 'ի Գում' գաբու:
»	27	Ս. Ստեփան. ի խասգիւղ:
Մայիս	11	Երեւմ. խաչ: Գրու Չէլմէ:
»	22	Սուրբ Փրկիչ: յԱզդային Հիւանդանոց:
Յունիս	1	Ս. մենասուրբ Երրորդ ու- թիւն: Ի Բէրայ:

Յուճիս 8 Սուրբ Եղիայ: յԷյիայ:
 » 9 Սուրբ Հռիփսիմէ կոյս: Ի
 Պէօյիւք տէրէ:
 » 12 Սբ. Յովհաննէս կրպետ:
 Ի Սահնիայ:
 » 14 15 Ելն 'ի վիրապէն Ս. Լու-
 սաւորչին: Գուղկուհնճք:
 և 'ի Գերեզմ. Բէրայի:
 » 28 29 Գիւտ նշխարաց Սբ. Լու-
 սաւորչին: Ի Ղալաթիա
 և ի Գնալը կղզին:
 Յուլիս 1 Արքայ Երից Մանկանց:
 յԷմիրիկէն:
 » 6 Գիւտ Տփոյ Սբ. Ածածնի:
 յԵէնի գիւղ, և յԷյիայ:
 » 12 13 Արց. Առաքելոց: Ի Գանտ:
 » 20 Ս. կրպետ: յԻւսկիւտար:
 » 26 Սբ. Սանդուխտ: Հիսար:
 Օգոստոս 17 Վերափոխումն Սբ. Աստ-
 ուածածնի: Ի Գուսգա-
 բու, յՍյի եօրկի (յԱ-
 գապը: Գրիստոս թա-
 գաւոր, ի Գատը գիւղ:
 և Սբ. Նշան, յԱլէմտաղի:

Օգոստոս 24 Ը. օր Վեր. յՕրթագիւղ:
 » 31 Գիւտ դօտ: Պէշիկթաչ:
 Սեպտ. 8 Մնունդ Սուրբ Ածածնի:
 Ի Մախըր գիւղ:
 » 14 Խաչվերաց: յԻւսկիւտար:
 Եւ Սբ. Նշան, Գարթալ:
 » 27 Սբ. Գէորդ: Սամաթիա:
 Հոկտմբ. 18 Սբ. Յովհաննէս աւետա-
 բանիչ: Ի Նապղդարու,
 և 'ի Կէտիք փաչա:
 » 30 Սբ. Յովհան Ռսկերերան:
 Ի Գարա-կէօմրիկ:
 Նոյեմբ. 8 Սբ. Հրեշտկալտ. Պալատ:
 » 29 Սբ. Թադէոս և Բարդու-
 ղիմէոս: յԵէնիղարու:
 Գեկտմբ. 6 Սբ. Նիկող. Ի Թօփղարու:
 » 13 14 Սուրբ. Յակոբ: Ի Գասըմ
 փաչա, և յԵէտիղուլէ:
 » 25 Ս. Ստեփ: յՍ. յՍտեֆանօ:
 » 29 Ս. Յակոբ առաքեալ. Ալ-
 թը մէսմէս:

Մ Ի Ո Ւ Թ Ի Ն

Ձեռք ձեռքի տանք, ե'ղբայրներ,
 Կազմե'նք մարմին մի, Հայեր,
 Զ'լլանք ազգին ուխտադրուծ,
 Ուր Միութիւն՝ հո'ն է Ուծ:

Վասակեանց ճիգ 'ւ օրինակ՝
 Ըզմեր ցըրուեց խիտ բանակ,
 Իրարու դէմ առած զէնք՝
 Զօրացուցինք զօտար մենք:

Հայութեան մի դրօշուն դէմ՝
 Պարզած դրօշներ սեւադէմ,
 Կըրօնքն առին սատրըակ,
 Բաժնել ըզ'այր և զաւակ:

Ի'նչ, Քրիստոսի խաչ վըսեմ
 Թըշնամութեան կարծէ'ք բեւ.
 Ո՛չ յերկնաւորն այն Սեղան
 Զենաւ վեհ՝ Զո՛հ Միութեան:

Ով որ զեղբայր յեղբօրէ
 Յանուն Երկնից կը բաժնէ,
 Ոչ, չէ՛ Երկնից սաշտօնեայ,
 Այլ գիւաշունչն է Յուդայ:

Աստուածուսոյց մեր կրօնին
Սէր է պատգամն առաջին ,
Ով սէր չըզգար 'ի սրտի'
Նա խաչին դրոշմը չ'ունի' :

Ազգութեան հիմն ու արմատ'
է Գրիստոսեան սուրբ Հաւատ .
Զազդն ու իւր ճեա չը սիրող'
Չէ՞ խաչելոյն հետեւող :

Ի՞նչ կը յիշէք ըզ Վասակ ,
Զունի՞նք Քաջաց վեհ բանակ .
Որ յԱզգի սէր՝ անձերնին
Յազգի Սեղան զոհեցին :

Միութեամբ լի Հայաստան
Կըրեց թաղեր չորս անդամ .
Ո՞վ զիւր ճակատ մերկացոյց
Թէ ոչ հեռ , կիրք զիւրուսոյց :

Ուր Միութիւն է և Սէր՝
Յաղթող է ազգն անվեհեր .
Անմիութեամբ ազգք անեղ
Անցան , կորեան զերդ հեղեղ :

Տեսէ՛ք ազգեր փոքրաթիւ
Ինչպէս մեծցան սերտ սըրտիւ .

Ով յիւր շրջակ գըրեց «Սէր»
Յաղթեց դոռող սուրմներ :

Անմիութեան մեզ հողմեր
Յաշխարհ բոլոր են ցըրուեր ,
Թէ միանանք , ո՞վ Հայեր ,
Կըրնանք գործել հրաշքներ :

Ինչո՞ւ ազգ մեծ՝ Հայութիւն՝
Որոյ տարիք՝ գարք յիսուն ,
Ընկճի տըկար միշտ ըստրուկ
Անդէն 'ի սիրտն ու բազուկ :

Միթէ հինգ դարք գերութեան
Զեղա՞ն 'ի խրատ բաւական
Թէ՛ մեզ միայն Միութիւն
Է յոյս , խարխիս՝ փըրկութիւն :

Հայութեան վեհ Սնուան տակ
Խըմբի՞նք ամէն կարգ , հասակ .
Մոռնա՞նք կիրք , զոյս անհամբոյր ,
Եղբայր եղբօր տանք համբոյր :

Թէ Ազգին շատ են ցաւեր՝
Կըրնայ զամէն բուժել Սէր .
Սիրոյ առջեւ չըկայ թուամբ ,
Փըշրին հրացան , թուրք և առումբ :

Արեւնք զիրեար, ո՛հ, շատ են
 Որ զՍ.գգ.ութիւն մեր կ'ատեն,
 Շատ են ա՛հ շատ թընամիք
 Որ զՀայն կ'ուզեն տալ 'ի չիք:

Բայց թէ տանք լանջ մենք իլանջ,
 Եւ յառաջենք աննահանջ,
 Ո՛վ աղէ, ո՛վ է կարող
 Պարծիլ Հայոց գոլ յաղթող...:

Մեր ամենէն մեծ ոտխ՝
 Է իւր եզրօր դէմ վատն ռխ.
 Բոլոր սըրտից կիրք և ոյժ
 Թափե՛նք յօտարս հուր յաշխոյժ:

Նըւիրական մեղ լինի
 Ով Հայ անուամբ մըկըրտի,
 Հայուն ուխտանք տալ մեր սիրտ,
 Գութ, օգնութիւն, արցունքը ջիրտ:

Օ՛ն, ձեռք ձեռքի, Ե՛ղբայրներ,
 Կազմե՛նք բանակ մի, Հայեր.
 Չըլա՛նք Ս.գգին ուխտադրուժ,
 Ուր Միութիւն՝ հո՛ն է Ուժ:

ԽՈՐԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍ.
 ՆՍՐ ՊԵՑ.

1 0

S 7

ՅՈՒՆՈՒՍՐ 51 ՕՐ
 Տճ. ԳԵՆՈՒՆԻ ԱՄԻԷ:

15 1 ԴՅ. ԷՅ. Գ. ՕՐ ԱԿ. ԾՆՆ-
 դեան և ԿՍ.ՂՍ.ՆԴ.
 ք տարեմուտ 1875
 թուականին: Հրց. ապ
 ալ. դ: Յն*. Տճն անտա-
 նակողմեան և յիշարակ
 Բարդի հայրապետին: Է որ
 Յանվարի 15 ԼՂԷրմի-
 քայ կոտանին: Տճ, Ժողովի,
 Է: յայտ, Ժողովի, Է դ:
 Աշարիայի, Արամայ, Է:
 Տճ. Չիլիճիճճճ օ, և Գա-
 սըի 7A: Հր, Սեբեմի, 7:

7A

14 2 ԵՂ. ԷԷ. Դ. ՕՐ ԱԿԿ ԾՆՆ:
 Հրց, ապ, ալ Է:

7 79

15 3 Ուր. դՅ. Ե. ՕՐ ԱԿԿ ԾՆ:
 Հրց, Հան, ալ:

V V

Լ	Օ	ՅՈՒՆՎԱՐ	Տ	Գ
		ՉԱ. Բ. Ժ. 7. Բ. 14:		
		Հողմանք և անյրեւք:		
16	4	ՇԲ. ԴԷ. Զ. օր պէց Ծն:	Ա	ՎԱ
		Սբցն՝ Բարաղի հայրա- րապետին, և եղբօր նորա Գրիգորի Նիւ- սացւոյն, Սեզրեստ- րոսի Հառվմայ հայ- րապետին, և արքայ Եփրեմի խուրին ա- սորւոյ:		
17	5	ԻՎիր այ. Ճրագալոյց	Գ	ՎԲ
		Ծննդեանն Միրտու- թեանն Քրիստոսի: Նւիտ յերեկոյն: Յ. և Ճրագալոյց Յայտնաւեան: Լ. Տօն Անուանն Յե- տանի, և Անործի պէքայի:		
18	6	ԻԲԸ. ա. ՏՕՆ ԾՆԸՆ-	Վ	ՎԲ
		ԴԵԱՆ ԵՒ ՄԿՐՏՈՒ- ԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ: Ու- րիտ Եղ 8 օր անօրջոյ: Յ. Միրտութ. արեանն:		

Լ	Օ	ԶԻԼՀԻՃՃԷ	Տ	Գ
		ՏՏ. Գորպան պայրածը		
		չորս օր:		
		Տարեդարձ Գահակ. կայ- սեր Հիստիսայն Գերմա- նիոյ:		
19	7	ԻԳԸ. Բ. Բ. օր Ծննդ:	Վ	ՎԶ
		Յեշոթակ Մեռելոյ: Յ. Յովհաննու կարաղեղին:		
20	8	ԴԸ. ԲԷ. Գ. օր Ծննդ:	ՎԲ	ՎՕ
		յայտ, արաց: Յի Ջրհոսն, Ժ. Գ. Բ. 25:		
		ՏՏ. Պարծի տելլ:		
21	9	ԵԸ. Բ. Դ. օր Ծննդ:	ՎԳ	ՎԷ
		Լ. Ս. Բնիտի կուսին: Հ. Բ. Տարեգրաւի րնկոյ:		
22	10	ՈՒՐ. ԲԷ. Ե. օր Ծննդ:	ՎԴ	ՎՎ
		ՉԼ. Ժ. 2. Բ. 22: Խառնակ օր:		
23	11	ՇԲ. ԴԷ. Զ. օր Ծննդ:	ՎՕ	ՎԱ
24	12	ԻՎԻՐ. ԴԷ. Ե. օր Ծննդ:	ՎԶ	ՎԳ
		ՏՏ, արաց: Լ. Ե. Ե. Խառնակերորդ կերակի:		
25	13	ԻԲԸ. այ. Լ. օր Ծննդ:	ՎԷ	ՎԴ

Լ	Օ	ՅՈՒՆՎԱՐ	Տ	Գ
		և Տօն Անուանակո- չութեան Տէառն :		
26	14	ԳՂ. ալ. Տօն Ծննդ. Սրբ- բոյն Յովհաննու կա- րապետին :	18	Ա1
27	15	ԳՂ. ԲՅ. Պհէր : Հրց. ապ. ԲՅ. Բ : Ա. Ողբան : Լ. Յով- հաննու Ոսկեբերանին :	19	ԱԲ
28	16	ԵՂ. ԲԿ. Սրբոյն Պետրոսի հայրապետին վլա- սայ եպիսկոպոսին և Սրբաողոմայ սարկա- ւաղին :	Բ.	ԱԳ
29	17	Ուր. ԲՅ. Պահէր : Հարց. հան, ԲՅ. ԳՅ. Անործնէ անապատականին : ՏՃ. Ա- խրքը արարչին, վերջեա- լապէս արարչի արարչին Տա- ռն յօրան :	Բ1	ԱԶ
		Շվ. Գ. Բու. ԺԳ. 22 : Բո. Ե. Յուրոյ և յիան :		
30	18	ՇԲ. ԲԿ. Սրբոյն Անտօնի Տրիփոնի, Պարսամայ,	ԲԲ	ԱԸ

Լ	Օ	ՁԻԼՀԻՃՃԻ	Տ	Գ
		և Ոնորհրոսի ճգնա- ւորացն : Յ*. Անանասի և կիրակի հայրապետացն Աղէկանորդէոյ : ՏՃ. Էջ- ժէի Խաճճին, սկիզբն յիանօրեայ երկրորդ Տա- ռն յօրան :		
31	19	Իվիր. ԲՅ. Ա. զկնի Ծն : ՀԲ. Ե. Գ. ԳՂ. ԲՅ. : Հրանդ :	ԲԳ	Ա7
120	ԲԶ. ԲԿ. Սրբոյն Թէոդոսի Թագաւորին, և ման- կանցն Եփեսոսի : Յ*. Ե-Րիֆոսի ճգնապարհն, Լ. Փետրվար :	ԲԶ	ԱՎ	
221	ԳՂ. ալ. Սրբոյն կիրա- կոսի, և մօրն Յուդի- տայի, և Գորդիոսի, Պողոթոսի, և Գրի- գորիսի : Հրց. Մար, ալ : Լ. Տեառնքնարարալ :	ԲԸ	ԱԱ	
322	ԳՂ. ալ. Պահէր : Հրց. ապ, ԲՅ, Գ :	ԲԷ	ԱԳ	
423	ԵՂ. ԲՅ. Սրբոյն վաչա-	ԲԸ	ԱԳ	

Լ 0

ՅՈՒՆՎԱՐ

Տ Գ

նայ Գողթնացւոյն
Եւզինեայ կուսին, և
հօրն Փիլիպպոսի, և
մօրն Կղօղիայ, և եր-
կուց եղբարցն Սերգ-
եայ և Ապիտոնի, և
երկուց ներքինեաց :

5 24 Ուր. Բէ. Պհբ: Հրց, հան, ԸԱ 91

Բէ: Լ. Աբաբայ կուսին:

6 25 Շբ. ԲՅ. Սբց. հայրա- ԸԳ 9Բ

պետացն՝ Աթանասի
և Կիւրղի: Յ*. Գրէկորէ
աթաբանին: Լ. Գ. Տորո-
թիայ կուսին: Հ. Ա. Գարբ:
© Մն. Ժճ. 17, ԸԳ, 44:

Չինանքեր հողմանի:

7 26 Իվիր. Բէ. Բ. զկնի Մն: Լ 9Բ

Հբ. Ե. Գ. ցվերջն: Հանի:

Լ. Գ. Բան Բարեկէնդան:

Տճ. Մուհարեմ և Գարե-

մաս 1 ԸԳԲ ինուսանին:

8 27 ԲՅ. ԲՅ. Սրբոցն Եւզի- Ը 9Է

Լ 0

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ

Տ Գ

նէոսի, Մակարիոսի,
Վաղերիոսի, Կանդի-
տոնի և Ակիւղասայ:
Հրց, Մար. ա. Բ: Յ*.
Դարչ նշխարաց Յովհան-
նու Ոսկէքերանին:

9 28 ԳՂ. ԲԷ. Սրբոցն Անդ- Ը 90

րէի զօրավարին, և
բանակին, Կալինի-
կոսի և Դովեանայ վը-
կայիցն:

10 29 ԳՂ. ա. Պհբ: Հրց, ապ. 2 97

Բէ. ա: Լ. Գ. Եր Ժեբրոց:

11 30 ԵՂ. ա. Սրբոցն Անդ- Ը 9V

րիանոսի և կնոջ նորա
Անատոլայ, Թէոդո-
րոսի և Ելեւթիւրոսի
վկայիցն: Հրց, մար. ԲՅ:
ա: Յ*. Հայրապետացն՝
Բարսղի, Գրէգորէ և Յով-
հաննու Ոսկէքերանին:

12 31 Ուր. ԲՅ. Պահբ: Հրց, 7 9A

հան, ԲՅ:

ՓԵՏՐՎԱՐ 28 ՕՐ
ՏՃ. Շոուպի

- 15 1 ՇՐ. ԲԻ. ԱՅԻՆ ԳՐԻԳՈՐԻ
ՍՍՍՈՒԼԱԾԱՐԱՆԻՆ :
ՉԱ. Բ. Ժ. 15. Բ. 22 :
Հողմանէ և անյբեռտ
- 14 2 ԻՎԻՐ. ԲԻ. Գ. ՂԿՆԻ ԾՆ :
ՀՐ. Ե. Կ. ԳԼԵՐԸ : Բա-
րեկենդան ՍԱՋԼԱ .
ԱԿՏ : Յ. ՏԵՆԸՆԴՐԱՌԸ :
- 15 5 ԲԸ. ԲԻ. Ա. ՕՐ ԱՎՀՈԿ
ՍԱԸ. ՀՐԿ. ՍԱԿ. ԲԻ. Կ :
Յ* ԼՐՃՈՒՄԻ ԱԿԿ ԵՅՅՈՐ
ԵՕԼՆԵԿԷ :
- 16 4 ԳԸ. ԿԻ. Բ. ՕՐ ԱԿՏ. ԱԱ :
ՀՐԿ. ՍԱԿ. ԲԻ. Ե :
- 17 8 ԴԸ. ԿԻ. Գ. ՕՐ ԱՎՀՈԿ

- ԱԱ : ՀՐԿ. ՍԱԿ. ԲԻ. Բ :
18 6 ԵԸ. ԿԻ. Գ. ՕՐ ԱԿՏ. ԱԱԸ :
ՀՐԿ. ՍԱԿ. ԲԻ. Ե :
Յ Ի ԶՈՒՆ ԺԺ. Բ. 24 :
ՏՃ. ՀՈՒՆ :
- 19 7 ԱՐ. ԿԻ. Ե. ՕՐ ԱՎՀՈԿ
ՍԱԸ : ԵԼ յԻԼԱԿ ՅՈՒ-
ՆԱՆՈՒ մարդարեին :
ՅՅՅՈՐ, ԴԵԿԵԿԱՆ : ՏՃ .
ՃԵՐԵԿԷ ԵՎԼԵՄԷ ԿԱԺԱ ,
ՕՐ ԵԶԱՆԵԼԱԿ ԶԵՐՈՒՄԵՆ
ԱՐԵՆՈՒՆ Ի ԵՕՐՈՐ :
- 20 8 ՇՐ. ԲԻ. ԱՐՐՈԿՆ ՍԱՐԳՍԻ
ՂՐԱՎԱՐԻՆ, Լ ՕՐՂԵՈԿ
ՆՈՐԱ ՄԱՐՍԻՐՈՒՄԻՆ ,
Լ ՀՈՐԵՐՈՍԱՍԱՆ ՂԻ-
ՆՈՒՐԱԿՆ : Յ* ԵՐԻՍԿ
ԹԵՆԴՐՈՐՍԱԿ ՔԵՅԵԿ :
ՉԼՐ. ԺԺ. 16. Բ. 21 :
ԶԵՆԱՔԵՐ ԿՈՂՄԱՆԷ :
- 21 9 ԻՎԻՐ. ԲԻ. Գ. ՂԿՆ ԾՆ :
ՀՐ. Ե. Կ. ԳԼԵՐԸ :
ՀԱՐԱՆԵԿ :

Լ	Օ	ՓԵՏՐՎԱՐ	Տ	Գ
22	10	Բշ. Բյ. Արց Ատովմանց զորավարացն: Յ. Ղ. Կ. բաշմուղոսի Ժահանային:	17	108
23	11	Գշ. Բի. Արբոց Սուքի- ասանց վկայիցն: Հրց. մար, Բյ. Բ: Տօժ. Մե- հեկան:	17	109
24	12	Դշ. Դյ. Պհք: Հրց, հան, Բյ: Լ. Մարտիկայ առա- ժեւոյն:	18	110
25	13	Եշ. Եի. Արբոց Ոսկեանց քահանայիցն: Հրց, մար, Բի. Կ:	19	111
26	14	ԶՈւր. Կյ. Պհք: Տեառն- ընդառաջ: Ա. Ներ- հան: Տժ. Ճեթեի սանիդե ապ, որ էջանեւոյ Ջերմո- ւեան արեւոս 'ե ջուրո:	Բ	112
27	15	ՇՐ. Կի. Արբոցն իսահա- կայ պարթևի հայրա: Յ*. Յեշարուի Ջեւեւոյ:	Բ1	113
28	16	ԽՎիր. Բյ. Ե. զկնի Ծն: Հբ, Ե, Դ, Կ, Զ, Է, Ը: Հանտ:	ԲԲ	112

Լ	Օ	ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ	Տ	Գ
		ՇՎԶ. Բր. Ժ. 22. Բ. 27. Խառնակ և անախորժ օր:		
1	17	Բշ. Բի. Արբոցն Մարկոսի եպիսկոպոսին, Պիոնի քահանային, Կիւրղի և Բենիամինի սարկա- ւազացն, և սրբոց, վկայիցն՝ Աբղըմեսի Որմզդանայ և Սայե- նի: Հրց. մար, Բի, Բ. Լ. Մարտ: Յ. Նաւակա- րէտ Երայմ Եօթնեկէ:	ԲԲ	110
2	18	Գշ. Բյ. Արց Ղեւոնդ- եանց քահանայիցն: Տարթարոյ Գահակաւո- ւեան կայսեր Ռոստոյ:	Բ2	117
3	19	Դշ. Բի. Պահք: Հրց, հան, Դյ:	Բ0	117
4	20	Եշ. Եյ. Արբոց վար- դանանց զորավարաց հազար երեսուն և վեց վկայիցն: Յշոյ. Ջեւեւ:	Բ7	118
5	21	Ուր. Դի. Պհք: Հրց, հան	ԲԿ	119

Լ	Օ	ՓԵՏՐՎԱՐ	Տ	Գ
		ԴԻ՛: Տ՛ՃԵ՛ԴԵԼԻ ասլեա ՖԵԼԷ ԼԵ՛ՒԻԻԻԻԻ օր Ի՛Լ՛Ա՛ՆԵԼ՛Ի՛Յ ԶԵ՛Ր- Տ՛Ո՛ՒԼԵ՛ՄՆ արեաա Ի հոգն:		
822	ՇՐ. ԵՅ.	Կոստանդնու- պօլսոյ Ս. Ժողովոյն հարիւր եւ յիսուն հայրապետացն :	ԲԱ	12.
725	ԻՎիր.	ԴԻ՛. ԲՈՒՆ ԲԱՐԻԷ- ԿԵՆՂԱՆ. Լճ ՅՆ: ԼՊ. Թ՛Ո՛Վ՛ՄՅԻ արեաա Ինոյն :	ԲԳ	121
824	ԲԸ. ԵՅ. Ա.	օր մեծ պհց: Բ՛. Յ՛. ԳԵ՛ՒՐ ԲԵ՛ՆՅՆ Թ՛Ո՛Վ՛. Կարապետին : Տ՛Տ. ՊԵ՛Ր- ԿԵ՛ԼԱՃԻ՛Ղ, պարաաանց ցարդ, որ արեւ 7 րիւ Լ աւԼ ԲԵ՛ԼԵ՛Ր: Հ՛ՎԵ՛ արար: Յ՛Ս՛. Ժ՛Տ. Ե՛. Բ՛Ո. 42: ԶԻ՛ՆԱԽԻ՛ԱՐՆ անյրեա :	ԲԴ	122
925	ԳԸ. ԵՅ. Բ.	օր մեծ պհց: Տ՛Տ. ՍԵ՛ՖԵ՛Ր :	ԲԵ	123
1026	ԴԸ. ԲՅ. Գ.	օր մեծ պհց: Տարեդարձ Գահա՛՛ Թ՛Ո՛Ւ- Բ՛Ո՛ՒՐԵ՛Ն Պ՛Ո՛ՎԵ՛ՐԱՅԻ :	ԲԶ	124

Լ	Օ	ՍԵՃԵՐ	Տ	Գ	
1127	ԵԸ. ԲԻ. Դ.	օր մեծ պհց:	ԲԸ	125	
1228	Ո՛Ր. ԲՅ. Ե.	օր մեծ պհց:	ԲԹ	127	
					
<p>ՄԱՐՏ 31 ՕՐ Տ՛Տ. Լճ ՄԱՐՊ</p>					
15	1	ՇՐ. ԲԻ. Զ.	օր մեծ պհց: Արքոյն ԹԵ՛Ո՛ՂՈՐՈՒՄԻ գօրավարին : Լճ Յ :	ԲԿ	127
14	2	ԻՎիր. ԴՅ. Բ.	ՔԻ՛ՍՏԱՍԱ- ՆՈՐՂԱԿԱՆ պհց : ՉՍ՛. Ք՛Ո. Ժ, 20. Բ՛18: Խ՛Ո՛ՒՆԱԿ օր: Տարեդարձ Ծ՛Ն՛Ո՛Ր. Թ՛Ո՛Ւ- Բ՛Ո՛ՒՐԵ՛Ն Իրապիոյ :	ԲԼ	128
15	5	ԲԸ. ԴԻ. Ը.	օր մեծ պհց: ՎԵ՛ՐԸ ցարոյն պարաաանց:	ԲԾ	129
16	4	ԳԸ. ԵՅ. Թ.	օր մեծ պհց:	ԲԿ	130
17	5	ԴԸ. ԵՅ. Ժ.	օր մեծ պհց:	ԲԼ	131

Լ	Օ	ՄԱՐՏ	Տ	Գ
		Տարեդարն Գահակաւ . Թագաւորն Իրաւնոյ :		
		Տարեդարն Գահա . Թա- գաւորն Հոլանդոյն :		
18	6	Եւ . Բյ . ԺԱ . օր մեծ պա :	1	137
		Հր . Ծոմ Հանն Երեւոյն :		
19	7	Ուր . Բի . ԺԲ . օր մեծ պհ :	11	137
		Լր . Զովեգոյ Ածահոբն :		
20	8	Շք . Բյ . ԺԳ . օր մեծ պհ .	17	132
		Սրբոցն՝ Կիւրղի Ե- րուսաղէմայ հայրա- պետնն և միւսն Կիւրղի Եպիսկոպոսին և մօր նորա Աննայի : Տճ .		
		Անլըբ Խամեխն , Վերջ յեռնօրեայ երկրորդ ճառն յեւրան :		
		© Ի Խոյն , Ժճ , 25 . բոյ 20 : Տճ . Հասկէ :		
21	9	Իկիր . Բի . Գ . Քառաս .	13	130
		պհց : Անարակնն : Յայրմ , Արեւի : Յն . Քառասուն		

Լ	Օ	ՄԵՅԻՐ	Տ	Գ
		Մանկանց : Լր . Ծաղկա- ղարդ , և Բենեդիկտոն աբբայնն :		
		Գարնանամար և Հա- նարակաժ , և լինի որե- և քիշեր հաստար : Տճ .		
		Նեղրուղայրն Բննոր օր :		
		Հր . Փորեմ . Տճն յեշա- րակի Երեւոյն , որ է Շեփեր պայրամը :		
22	10	Բշ . Բյ . ԺԵ . օր մեծ պհ :	12	137
		© Յեթ Լր . Ժ . 7 բ . 40 : Ամպամաժ օր :		
		Տարեդարն Ծննդ . Կայ- րեր Գերմանոյն :		
23	11	Գշ . Բի . ԺԶ . օր մեծ պհ :	10	137
24	12	Դշ . Բյ . ԺԷ . օր մեծ պհ :	17	138
25	13	Եւ . Բի . ԺԸ . օր մեծ պհ :	17	139
		Տճ . Արեւի : Լր . Աւե- րոմնն :		
26	14	Ուր . Բյ . ԺԹ . օր մեծ պհ :	18	12
27	15	Շք . Բի . Ի . օր մեծ պհց :	19	121
		Սրբոյն Յովհաննու Ե-		

L O

ՄԱՐՏ

Տ Գ

րուսաղէմայ հայրա-
պետին, և սրց վար-
դապետոց մերոց՝ Յով-
հաննու Օմնեցոյն,
Յովհաննու Որոտնե-
ցոյն, և Գրիգորի
Տաթեւացոյն:

28 16 Իվիր. Բ. Գ. Բառաս. Դ. 127

նրդկն պհց: Տնտեսին:
Ա. Ա. եւէաց: Լ. Զարիկ:

29 17 Բ. Բ. Ի. Ի. օր մեծ պհց: Դ 128

Հր. Ապետ, որ է Գար-
նանաճառ, 'ի ժժ 8. ր. 2.
Շվ. Բ. Ժ. 15. ր. 47:
Զովաբին առաքտ:

50 18 Գ. Բ. Ի. Ի. օր մեծ պհց: Դ 122

51 19 Դ. Բ. Ի. Ի. օր մեծ
պհց: Մեջինտ:

120 Ե. Բ. Ի. Ի. օր մեծ պհց: Դ 127

Լ. Ապետ:

221 Ա. Բ. Ի. Ի. օր պհց: Դ 127

Ա. շարիայ շահ, և որսրե-
ճառ, ՄԿ, 260, Գոր

L O

ՐԵՊԻԼ ԷՎՎԷԼ

Տ Գ

Մուսականին Հայոց, և
Գարնանաճառ ընդ հին
որոմարին:

522 Ե. Բ. Ի. Ի. օր մեծ պհց: Դ 128

Սրբոց ջրասնից ման-
կանցն, որ 'ի Սեբաս-
տիա կատարեցան:

425 Իվիր. Բ. Ե. Բառաս. Դ 129

նորդական պհց: Գա-
րառորին:

524 Բ. Բ. Ի. Ի. օր մեծ պհց: Դ 100

Լ. Ա. վեկնցիտի ֆե-
րերան:

625 Գ. Բ. Լ. օր մեծ պհց: Դ 101

Յ. Ա. երոտն: Հր. Նե-
սան, որ է առաջին ափա
ընդ Ա. գորաճառնին:

Յ. Մ. զարիական 'ի ժժ.
14. ր. 9:

Սնյրեաբեր հոգմանտ:

726 Գ. Բ. Լ. Ա. օր մեծ պհց: 105

Տ. Րեպիլ եվէլ:
Տարեք. Գ. Բ. Գ. Գ. Գ.

Լ 0	ԱՊՐԻԼ	Տ Գ
827	Բ. կայսեր Պրազելեյ : Եւ. ԴԷ. ԼԲ. օր մեծ պհ :	7 103
928	Տարեդարչ Ծննդ. Թա- հասարին Տանիմարգային : Ուր. աչ ԼԳ. օր մեծ պհ :	7 102
1029	Շր. աչ ԼԳ. օր մեծ պհ : Սրբոյ հօրն մերոյ Դը- րիգորի Լուսաւորչին մուտն 'ի վիրապն :	2 100
1150	Իվիր. քն. Չ. Բառաս : նոր. պհց : Գալստեան :	0 107
1251	Բէ. ԲԷ. ԼԳ. օր մեծ պհց :	7 105

ԱՊՐԻԼ 30 ՕՐ

ՏՃ. ՆԻՍԱՆ

13 1 ԴՂ. ԲՅ. ԼԷ. օր մեծ պհ : 7 100

Լ 0	ՐԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ	Տ Գ
	ՉԱ. Բ. Բ. ԺՃ. Գ. Բ. 14 : Գարնանային Եղանակ :	
14	2 ԴՂ. ԲԷ. ԼԸ. օր մեծ պհ :	8 109
15	3 Եւ. ԴՅ. ԼԹ. օր մեծ պհ :	9 170
16	4 Ուր. ԴԷ. Խ. օր մեծ պհ :	10 171
17	5 ՇՐ. աչ. Յիշատակ յա- րութեան Գալստեան :	11 172
18	6 Իվիր. աչ. Ծաղկազարդ և Յ. ՏՃ. Սեղևոր :	12 173
19	7 Իվլադ երկուշաբթի : ԲՅ : Աւետումն սուրբ Ստոււածածնի :	13 172
20	8 Աւադ երեքշաբ. ԲԷ. ՅԷ- շաբաթ արան կոստանայ : Յայտ, Արեւան : Հր. Պա- սէտ, որ է Խանդավազ պայտաճ աշին օր : ⊙ Ի Յոնն, ԺՃ, 14. Բ. Բ. 45 : ՏՃ, Սեղիբ : ⊙ Աւազ ԼԲ. Ժ, 25 Բ. Բ. 17 Գեղապատարճ Եղանակ :	12 170
21	9 Աւադ չորեքշաբթ : ԲՅ : Հր. Բ. օր պատեհին :	10 177

Լ	Օ	ԱՊՐԻՂ	Տ	Գ
22	10	ԻՍԼԱՊ ԿՆՈՂՉԱՐ. ԲԿ. ՏՈՆ ԽՈՆՆԱՍՈՒՐՐ ՀԱՊՐՂՈՒԹԿԱՆ Ե յԻՂԱՍԱԿ ՈՒՆԱՂՈՒՅԻՆ :	17	17V
25	11	ԱԼԱՊ ՈՒՊՐ. ԴՅ. ՅԻՂԱՍԱԿ ՎՈՐՎՐԱՆՈՅ : ԽԱՅԵՂՈՒՆ, Ե ԹԱՂՄԱՆ ԽՆՈՒՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՍԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ : Լ. Գ. ՍԱՐԲ ԳԵՐՐԲ :	1V	17A
24	12	ԱԼԱՊ ՉԱՐԱԹ : ԴԿ. ՃՐԱՊԱՂՈՅ ՉԱՍԿԻ : ՆԱՍԿԱՍԻՔ Ե ԵՐԵԿՈՅԻՆ : ՏՈՏ ԺԿԵԿԱՆ :	1A	17A
25	13	ԻՍԿ. ՎՅ. ՉԱՍԿ : ԼՎ ՅՆ : ՈՒՐԻՔ Ե ԺԵՂ ՖԻՆՆԵ ԳՆԱՓՔԱՐՅՈՒՄՆ. ԻՍԿ ՅՆ. ՖԻՆՆԵ ԳՆՈՐ ԿԵՐԱԿԵ : Լ. Գ. ՄԱՐԿՈՍԻ ՍԵՐՈՐԱՆՈՅԻՆ, Ե ԼՈՒՆԵՆ Ի ՏՈՒՐՈՐ ՍՖԻՆՈՅԻ ԵԿԵՆՆԵՅԻՔ ԵՆՈՅԱ :	1A	1V.
26	14	ԻՍԲ. ԲՉ. ԱԿ. Բ. ՕՐ ՉԱՍԿԻ : ՅԵՂԱՐԱԿ ԺԵ-	Բ.	1V1

Լ	Օ	ԲԵՊԻԼ ԵՎՎԵԼ	Տ	Գ
		ԽԵՂԵՅ : ՍԻՂԱՍՈՐԵՅ : ՉՐ. Ե. ՕՐ ԿԱՌԵԿԻՆ :		
27	15	ԻՍ. Գ. ԳՉ. ԲՅ. Գ. ՕՐ ՉԱՍ : ՉՐ. Ը. ՕՐ ԿԱՌԵԿԻՆ :	Բ1	1VԲ
28	16	Ա. Դ. ԴՉ. ԲԿ. Դ. ՕՐ ՉԱՍ :	ԲԲ	1VԲ
29	17	Ա. Ե. ԵՉ. ԲՅ. Ե. ՕՐ ՉԱՍ : ԻՒՊՂԱՒ ԵՆՉ Լ՛Ի ԲԵՂՈՐԵՆ ԿՈՍ ԿՈՍՆ ՎՐԱՍՆ ՎՐԱՐԵԿԵՅ : ՇՎՉ. ԲԱ. ԺՏ, 00. Բ, 42 : ԱԽՐԵԿԵԼ ՍԱՌԱՐՔ :	ԲԲ	1VԸ
		ՏԱՐԵՂԱՐՅ ՄԻՆՔ. ԿԱՅՆԵՐ ՌՈՒՆՈՅՈՅ :		
30	18	ԱՉ. ՈՒՐ. ԲԿ. Չ. ՕՐ ՉԱՍ : Յ՛. ԿՈՍ ՊԱՂԵԼԸ ՈՅԱՂՆԱՅԻՆ :	ԲԸ	1VՕ
1	19	Ա. Ե. ՇՐ. ԴՅ. Ե. ՕՐ ՉԱՍ : ԵՒ յԻՂԱՍԱԿ ԳՐԸ ԽԱՌՄԱՆ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐԱՅԻՆ : Լ. Գ. ՄԱՅԻՆ, Ե ԿՈՍ ԱՌԱՎԵՂՈՅԻ ՓԻՆՊՈՐՏԻ Ե ՅԱԿՈՎԲԱՅ :	ԲՕ	1V7
2	20	ԻԲԿ. ԿԻՐ. ՆՈՐ ԿԻՆ : ԴԿ.	ԲԷ	1VԷ

Լ	Օ	ԱՊՐԻԼ	Տ	Խ
		Ը. օր Չատու Ա, Երասճ:		
3	21	ԲԲ. ԲԸ. այ. Թ. օր Յին:	Դ	Վ
		Լր. Գեադ Խաչ:		
		Տարեդարձ Ծննդ. Թագ.		
		Շուկոյի և Նորվեկոյ:		
4	22	ԲԳ. ԳԸ. աի. Ժ. օր Յին:	Դ	Վ
5	23	ԲԳ. ԳԸ. ԲՅ. ԺԱ. օր Յին:	Դ	Վ
		Յճ. Սարգ Գեորգ: Տճ.		
		Խըրրեւէշ:		
		⊙ Ծն. ծծ. 21. բո, 29:		
		Անյրևայն օր:		
6	24	ԲԵ. ԵԸ. ԲԿ. ԺԲ. օր Յին:	Դ	Վ
		Լր*. Համբարձում: Տճ.		
		Բեդեւանք: Հր. Ետու:		
7	25	ԲԶ. Ուր. ԲՅ. ԺԳ. օր Յին:	Դ	Վ
		Յճ. Սարկոսի աւերարան:		
8	26	ԲԷ. ԵՐ. ԲԿ. ԺԴ. օր Յին:	Դ	Վ
9	27	ԲԸ. Ուր. Այնարհամատ.	Դ	Վ
		րան կիւրակէ. դՅ. կու.		
		նայ կիւրակէ:		
10	28	ԳԲ. ԲԸ. ԲԿ. ԺԶ. օր Յին:	Ե	Վ
11	29	ԳԳ. ԳԸ. աի. ԺԷ. օր Յին:	Ե	Վ
12	30	ԳԴ. ԳԸ. աի. ԺԸ. օր Յին:	Ե	Վ

Լ	Օ	ԲԷՊՐԻԼ ԱՍԵՐ	Տ	Խ
		Սար, Գր, ծ, 15, բ, 58:		
		Պայծառ և զոռարն:		
				
		ՄԱՅԻՍ 31 ՕՐ		
		Տճ. և Սայն		
15	1	ԳԵ. ԵԸ. ԲՅ. ԺԹ. օր Յին:	Ը	Գ
14	2	ԳԶ. Ուր. ԲԿ. Ի. օր Յին:	Ը	Գ
		Յ Գեադ նշխարացն սէյն.		
		Ան. անասի հայրապետին:		
15	3	ԳԷ. ԵՐ. ԲՅ. ԻԱ. օր Յին:	Ը	Գ
16	4	ԳԸ. Ուր. Չորրորդ կիւր:	Ը	Գ
		ԲԿ. կարօր կիւրակէ:		
		Լր*. Հոգեգալուստ:		
17	5	ԳԹ. ԲԸ. ԲՅ. ԻԲ. օր Յին:	Ը	Գ
18	6	ԳԳ. ԳԸ. ԲԿ. ԻԳ. օր Յին:	Ը	Գ
19	7	ԳԴ. ԳԸ. աի. ԻԴ. օր Յին:	Ը	Գ
		Յճ. կիւրակետեկոսոյէ: Հ.		
		Երկրորդ Խամարանու:		
20	8	ԳԵ. ԵԸ. աի. ԻԶ. օր Յին:	Ը	Գ

Լ	Օ	ՄԱՅԻՍ	Տ	Խ
		Յայտմ. Տարեբի: Յն. Յոզ հաննա աւերարարանդին:		
		ՕԼբ. յմ. 14. բո. 55:		
		Պարզ Լ Ջերմ:		
21	9	ԳԶ. Ուր. Բյ. Իյ. օր Յի:	17	17
		Յերկաւորն. յմ. 18. բո. 45: Տճ. Ճեղա:		
22	10	ԳԻ. Շբ. Բի. ԻԸ. օր Յի:	17	18
23	11	ԻԵԿ. Հինգերորդ կիւ- րակէ. Գյ: Տօն երեւ- ման խաչին: Լ. Տօն Ա. Բնասրբերորդութեան:	18	19
24	12	ԵՖ. Բչ. Բի. Լ. օր Յին:	19	Բ.
		Տօմ, Մարբիէ: Տարեդարձ Ծննդ. Թա- գահայն Անգղիոյ:		
25	13	ԵԳ. Գչ. Գյ. ԼԱ. օր Յին:	Բ.	Բ1
26	14	ԵԴ. Դչ. Դի. ԼԲ. օր Յի:	Բ1	ԲԲ
27	15	ԵԵ. Եչ. Եյ. ԼԳ. օր Յի:	ԲԲ	ԲԳ
		Լր*. Տօն Խորհրդոյ սբ. Հաղորդութեան, Կիւ- բանայրը:		
28	16	ԵԶ. Ուր. Կի. ԼԴ. օր Յի:	ԲԳ	ԲԴ

Լ	Օ	ՃԵՄԱԶԻԼ ԷՎՎԵԼ	Տ	Խ
		ՕՍ. Գն. յ. 12 բ. 44: Զուարթաբիս աւարտ:		
29	17	ԵԸ. Շբ. Բյ. ԼԵ. օր կի	Բ.	ԲԵ
30	18	ԻԶԿ. Վեցերորդ կիւ- րակէ: Բի.	ԲԵ	ԲԶ
31	19	ԶԲ. Բչ. Բյ. ԼԶ. օր Յի:	ԲԶ	ԲԷ
	120	ԶԳ. Գչ. Բի. ԼԸ. օր Յի: Ա. Շբաթ: Լր. Յունիս:	ԲԷ	ԲԸ
221	20	ԶԴ. Դչ. Գյ. ԼԹ. օր Յի: Յն*. Կասարանդեանոյ Լ Հեղինեայ:	ԲԸ	ԲԹ
322	21	ԻԶԵ Եչ. Դի. Հասնար- ձուսն Գրիստոսի. Խ. օր Յին: Լա Յն: Վիճակ:	ԲԹ	Գ.
423	22	ԶԶ. Ուր. Եյ. ԽԱ. օր Յի: Պաւլը: Լր. Տօն որդին Յնոսոյ: Հր. Սեւան: ՕՄն. յմ. 5. բո. 56: Ախորժեի պարզութեան:	Գ.	Գ1
324	23	ԶԷ. Շբ. Կի. ԽԲ. օր Յի: Ելասորդ: Տճ. Ճեմա- րեւելիէ: Տարեդարձ Կասարապոս-	Գ1	ԳԲ

Լ 0	ՄԱՅԻՍ	Տ	Խ
	Բեանն Սղոթային Սահմանադրութեանն :		
6 25	ԻԷԿ. ԲՅ. Եօթներորդ կիրակիէ. Երկրորդ Ծաղկազարդ :	Ը	ԳԳ
	Տարեդարձ Գահակ. Թագաւորին Յանապետանի :		
	Տարեդարձ Գահակ. Նախագահին Հանրապետութեան Գաղղիոյ :		
7 26	ԷԲ. ԲՆ. ԲԿ. ԽԴ. օր Յինն :	Գ	ԳԶ
8 27	ԷԳ. ԳՆ. ԲԺ. ԽԵ. օր Յինն :	Զ	ԳԷ
9 28	ԷԴ. ԴՆ. ԲԻ. ԽԶ. օր Յինն : Հր. Սաղմոս, կամ Պէնտեկոստոս . որ է կեւլ պայրամոն :	Է	ԳԸ
10 29	ԷԵ. ԵՆ. ԴԺ. ԽԷ. օր Յինն : Երկնային վեճակի 'Էյեղապակ վեճակաւ ընդդրութեան Մարտիրոսայ Սրբաբեկոյն : Հր. Բ. Եր պայրամոն :	Ը	ԳԹ

Լ 0	ՃԷՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ	Տ	Խ
11 30	ԷԶ. ՈԼ. ԴԿ. ԽԸ. օր Յինն : Լր. Բարսեղայ աստուծ : Սրբ. Բր. ԺԳ. ԳԿ. 30 : Պայծառ և զոհարբի :	Թ	ՎԱ
12 31	ԷՇ. ՆՐ. ԿԺ. ԽԹ. օր Յինն :	Ղ	ՎԲ
			
	ՅՈՒՆԻՍ 30 ՕՐ ՏՃ. Հաղիբան :		
15 1	ԻԿՎՐ. ԿԿ. Հողեղաւորատ : Պէնտեկոստոս : Լա Յ : Կեւլ Գծանմանաւ : Բարեկենդան Եղիական պահոց : Լր. Անգրոնի պարտապայտոյն :	Ղ	ՎԳ
14 2	ԲՆ. ԲԺ. Բ. օր Հողեղաւորատ : Պհր : Յ. Ուրիտէ Ե յայտ Եօթնեկի :	Ղ	ՎԴ
15 3	ԳՆ. ԲԻ. Գ. օր Հող : Պհր :	Ղ	ՎԵ
16 4	ԴՆ. ԲԺ. Դ. օր Հող : Պհր :	Ղ	ՎԶ

Լ	Օ	ՅՈՒՆԻՍ	Տ	Խ
17	5	ԵՂ. ԲԻ. Ե. օր Հոգ: Պհը:	17	22
18	6	Ուր. ԴՅ. Զ. օր Հոգ: Պհը:	12	20
19	7	ՇՐ. ԴԻ. Է. օր Հոգ Է:	10	27
		Յայտ՛, Մարգաց:		
		ՉԼ. ԺԿ. Ծ. ԴԿ. 7:		
		Անչքեանքեր Զերմանելան		
20	8	ՔԿ/ր. աՅ. Ս. ԿԿ/ր. Յա-	17	27
		րութեան, և յիշա-		
		տակ Եղիայի մարգա-		
		րէին: ՀՐ. ա, ր: Առաջին		
		պատկ: Հրանի՛ Ինին: Յն.		
		Բարեկենդան Առատեւոյ:		
		Տարեդարձ Գահակաւ.		
		Թագուհայն Անգղիոյ:		
21	9	ՔԶ. աԿ. Սրբոց Կուսա-	17	28
		նացն Հոսիսիմեանց:		
		Յ. Պհն Առատեւոյ 20 օր:		
22	10	ԳԶԷՅ. Սրբոց Գայիանենց:	18	29
		Ամսանուստար և Սրբա-		
		դարձ Խեցիեոյնի, Յերեկն		
		ահամնի կարմանաւ և զի-		
		ւերն երկարել:		

Լ	Օ	ՃԵՄԱԶԻԼ ԷՎՎԷԼ	Տ	Խ
		● Ի խեցիեոյն, ԺԺ, 7.		
		ր: 20: ՏՃ. Սերէլեան:		
25	11	ԳԶ. ԲԻ. Պհը: Հրոյ, ապ,	19	0
		աՅ, ա: ՏՃ, Մարգաց:		
24	12	ԵՂ. ԷՅ. Սրբոցն Յովհան-	17	01
		նու Կարապետին և Ա-		
		թանազինեայ Եպիս-		
		կոպոսին: Լ Դ. Ծնանդ		
		Յովհաննու Մկրտչին:		
25	13	Ուր. ԲԻ. Պհը: Հրոյ, Կան. աԿ:	17	02

Տարեդարձ Գահակաւ-
 լեան Սուլեան Ա. ՊՏ-
 ԻԻԼ-Ա. ՉԻՉ Վ. Եհաննու
 Կայսեր Թագրիոյ:

26	14	ՇՐ. ԴՅ. Սրբոցն Գրիգոր-	17	03
----	----	------------------------	----	----

Լ	Օ	ՅՈՒՆԻՍ	Տ	Խ
		րիլ ուսաւորչին մերոյ ելն՝ ի վերապէն :		
		Շվ. Ջ. Գր. Ժ. 21. ր. 21 :		
		Ջերմոցին օր :		
27	15	Իկիր. ր. Գ. Տօն կաթուղիկէ եկեղեցւոյ սրբյ էջմիածնի : Հարսանի :	Գ	Օ
28	16	Բչ. ա. Սրբց Մանկանցն Բեթլէհեմի. և Ս. կալիսոսի վկային, Մովկիմայ քահանային և կողրատիոսի զինաւորին :	Գ	Օ
29	17	Գչ. ա. Սրբ կուսանացն Նունեայ և Մանեայ : Լ. ր. Արատեւոցն Պետրոսի և Պօղոսի :	Գ	Օ
50	18	Գչ. Բ. Պահէր : Հրց, ապ. ա. Բ :	Գ	Օ
1	19	Եչ. Բ. Սրբց իշխանացն Սահակայ և Յովսեփայ, և Սրբոց վկայիցըն՝ Սարգսի և Բատիոսի : Հրց, Մար. ա. :	Գ	Օ

Լ	Օ	ՃԷՄԱԶԻԼ ԱԽԸՐ	Տ	Խ
		Ա. Նախայ : Լ. Յուլիս :		
2	20	Ուր. Բ. պէր : Հրց, հան. Բ. Լ. ր. Այցեւոյնն սուրբ Սարգսաձաձնի :	Գ	Օ
5	21	Շր. Բ. Ս. մեծին Ներսիսի հայրապետին մերոյ, և յաթայ եպիսկոպոսի. Ժ. 11. ր. 4 :	Գ	7
		Որոտայն անյբե :		
4	22	Իկիր. ր. Գ. հր, ա. ր. Բարեկենդանի ուսաւորչի սպահոց : Տ. Ճեմաշէլախէր : Հ. Բարսեղ :		
		Տարեդ. անկախութեան Մացեալ-Նահանգաց Ս. Յրեկայի :		
5	25	Բչ. ր. Պահէր : Սրբոցն՝ Եպիփանու կիպրացւոյն, Բարեւայ հայրապետին և երկոց աշակերտաց նորին :	Գ	7
6	24	Գչ. ա. Պահէր : կուսանդի :	Գ	7

Լ	Օ	ՅՈՒՆԻՍ	Տ	Խ
		Պանոսի Թաղաւորին և մօր նորա Հեղինեայ: Յ. Ծննդ. Յովն. Կրդեղին:		
7	25	Դշ. ալ. Պահք: Հրց, ապ. այ, ք:	2	72
8	26	Եշ. քյ. Պահք: Սրբոցն՝ Թէոդիտոսի գաղա- տացւոյն. և Թալիլ- եայ բժշկին. և եօթն Կուսանացն՝ որք յԱն- կիւրիա կատարեցան: Հրց, Մար, ալ, ա.	6	70
		Տարեբարյ Գահ. Թահա. Շուտրէ Նորձէկեոյ:		
9	27	Ուր. քլ.: Պահք՝ Հրց, հան, քլ:	7	77
10	28	ԻՇք. քյ. ՆԳիււա շխա. րաց Սրբոյն Գրիգորի: Լոսաւորչին մերոյ: ՕԱւ, Քւ, Ժճ, 16. քւ, 53: Տեմազին պարզա լիւն:	7	77
11	29	Իկիր. քլ. Դ: Հք, ա. ք.	8	78

Լ	Օ	ՀԷՄԱԶԻԼ, ԱԽԸՐ	Տ	Խ
		Հարամնի: Յ. Աւատե- լոցն Պեդրոսի և Պողոսի:		
12	30	Քշ. քյ. Սրբոց վրայիցն՝ Սնտոնինոսի, Թէո- փիլոսի, Անիքատոսի և Փոտինոսի: Հրց. Մար. քյ. ա: Յ. Երէնորասան Աւատելոց:	9	79
				
		ՅՈՒՆԻՍ 51 ՕՐ ՏՃ. Թէմաւշ		
13	1	Դշ. քլ. Սրբոց Դանիէլի մարգարէին և երկոց մանկանցն՝ Սեդրա- քայ, Միաքայ և Ա- բեղնադովի: Հրց, Մար. ալ, ք:	10	75
14	2	Դշ. ալ. Պահք: Հրց, ապ, այ, ք: Յ. Գիւոր քիւոյ ասարքի Ասորասան ընչ:	11	76

Լ	Օ	ՅՈՒԼԻՍ	Տ	Խ
15	5	Եջ. ակ. Արբ. Թարգ ման- չացն մերոց Սահակայ և Մեսրոպայ :	17	Վ7
16	4	Ուր. Բյ. Պհք: Հրց, Հան, Բյ: Լո. Տճ հանդերձեց ասբէ Ասորաս ծածնի :	17	Վ7
17	5	Շք. Բկ. Արբոցն Տրդա- տայ Թագաւորին և Աշխէն տիկնոջ և Խոս- րովիդխտոյն :	12	Վ2
		Տարեդարձ Յննդ. Տ. Տ. Գեարջայ Դ. Վեհաշնորհ Կաթնաղիկոսի ամ. Հայոց:		
18	6	Իվիր. Բյ. Ե. Գիւլտ տփոյ Արբ Ս. ծածնի: Հրանիտ:	10	Վ0
		ՉԼր. Ժճ, 18. րո: 15: Չերճ և պարչ: Տարեդարձ Թաճա. Կայ- տեր Պրաղիկոյ :		
19	7	Իչ. Բկ. Արբոցն Կալիատ- րատոսի և քառասուն և ինն վկայիցն, և	17	Վ7

Լ	Օ	ՃԵՄԱԶԻԼ ԱԽՂԲ	Տ	Խ
		Ղունկիանոսի քահա- նային Հրց, Մար, Բյ, Բ: Յայոճ, Հրտից: Յն. Սքճուհացն Կերակոյ :		
20	8	Իչ. Բկ. Արբոցն Զարա- րիայ մարգարէին: Լ. Մարգարեոյ Կաթն : Հր. Մճ Հան ասմանն Երասայէի :	17	Վ7
21	9	Իչ. Բկ. Պահք: Հրց, այ, ակ, Ե:	18	Վ8
22	10	Եջ. ակ. Արբոցն Եղիսի մարգարէին: Լո. Մա- րիամու Տաթնաղիկոյացոյ:	19	Վ9
23	11	Ուր. ակ. Պահք: Հրց, Հան, Բկ: Տճ, Հրտից: Յն. Երիթեոյ Կաթն : Չ Գասխածն, Ժճ, 20. րո. 55: Տճ. Կեհո :	17	Վ1
24	12	Շք. Բյ. Արբց Երկոտա- սան առաքելոցն Քը- րիստոսի, և սրբոյն Պողոսի Կրեքտասա-	17	Վ1

Լ 0

ՅՈՒՆԻՍ

Տ Խ

ներորդ առաքելոյն :

25 13 Իվիր . Բի . Չ . Հր . ա . որ : ԲԲ ԱԲ

Բարեկենդան վարդավառի պահոց : Լ . Թակոճեայ արատելոյն :

26 14 ԲԶ . ԲՅ . Ա . օր պհ . վ . ա : ԲԿ ԱԿ

Հրց , ապ . այ , ղ : Լ . Թ . Աննայի Տօր Ս . Ածածնի : Ըվղ . Բ . Ժ . Ծ . Բ . Կ . Ծ : Անյթաթեր ընթոննի :

27 15 ԳԶ . ԳԷ . Բ . օր պհ . վ . ա : ԲԸ ԱԸ

Հրց , ապ . ահ , ա :

28 16 ԳԸ . ԳԹ . Գ . օր պհ . վ . ա : ԲԾ ԱԾ

Հրց , ապ . ահ , Բ :

29 17 ԵԸ . ԳԿ . Գ . օր պհ . վ . ա : ԲԴ ԱԴ

Հրց , ապ . ահ , Բ : Յն* . Մարեանեայ կոտանի : Լ . Թ . Մարեայի Բեան Ղաղաբոն : Տ . Եվզիկի կյաճ պահոց , սահեկի , սկիզբն առաքյ շնիկ աստեղն :

30 18 Ուր . այ . Ե . օր պհ . վ . ա : ԲՎ ԱՎ

Հրց , հան , Գ :

Լ 0

ԲԵՃԻԳ

Տ Խ

31 19 Եր . ա . Յիշատակ Տապանակին հնոյ և տօն նորոյս Ս . եկեղեցոյ :

Եկիրիտ : Ա . Ղաճար :

120 Իվիր . ԲՅ . վ . Ա . Բ . Ա . Ս . Բ . Յ* . Երեայ Տարեթն : Լ . Թ . Օրոսարոս :

● Մն . ԺԺ . 19 . Բ . 19 : Որոսայայն անյրեա :

221 Ինչ . Բի . Բ . օր վար : Յիշատակ Բեռեցոյ : ՏԺ . Բեթեյ և Եղայար : Հ . Ա . Կ :

322 ԳԶ . ԳԷ . Գ . օր վար :

423 ԳԸ . ԳԹ . Գ . Կ : Հրց , ապ , ահ , Գ :

524 ԵԸ . ԳԿ . Արցն , Եսայեայ մարգարէին : Տ . Ա . Երբ կյաճ պահոց , շերջ առաքյ շնիկ աստեղն :

625 Ուր . ԳԿ . Պահր : Հրց , Հան , ԳԿ : Յն* . Աննայի Տօր աստեղ Ս . աստեղն :

Լ . Թ . վարդապետ :

Լ . Թ . վարդապետ :

Լ	Օ	ՅՈՒԼԻՍ	Տ	Խ
726		Շր. այ. Սրբ. Թադէոսի առաքելոյն մերոյ, և Սանդխտոյ կուսին : Յն. Սրբ. հայն Պարաս. Գե. եայ :	7	90
827		Իկիր. աի. Բ. զինի վա : Հր. ա, ս : Հարասնի : Յ. Պանդէլնի Բժշկին :	7	97
928		Բշ. Բյ. Սրբոցն Կիպրի- անոսի եպիսկոպոսին. և քառասուն և հինգ վկայիցն. և սրբոց կու- սանացն՝ Յուստիան- եայ, Եւփիմեայ, և Քրիստինեայ : Հրց, Մար, Բի. ա :	8	97
		Ս. Բ. Բ. Գ. Բ. 49 : Ջերմեաբան դարչաւն :		
1029		Գշ. Բի. Սրբոցն Աթանա- զինեայ եպիսկոպո- սին, և տասն աշակեր- տաց, և հինգ վկայից : Հրց, մար, Բի, Բ : Լ. Գ.	9	98

Լ	Օ	ՐԵՃԷՊ	Տ	Խ
		Լաւրենտիանոսի վկայն : Հր. Մոմ, Վասն Գերաս- մեան և աւերմանն Ե- րոստողի, որ է Գարս Պայրամ :		
1130		Ղշ. Բյ. Պհը : Հրց, ապ, աի, Ե :	10	99
1251		Եշ. Բի. Սրբ. նախահար- ցն՝ Ադամայ, Սբելի Սեթայ, Ենովսայ, Ե- նովքայ, Եոյի, Մեւ- քիսեղեկի, Աբրահա- մու, Իսահակայ, Յա- կովբայ, Յովսեփայ, Մովսիսի, Ահարոնի, Եղիազարու, Յեսուայ Սամուէլի, Սամիաոնի, Յեփթայեայ, Բարա- կայ, Իէդէոնի, և այլոց սրբոց նախահարցն : Յն. Բարեկէնդան սարք Սարտաւթաթնի :	11	100

ՕԳՈՍՏՈՍ 31 ՕՐ
ՏՃ. Ա. Յուդիոս

- 13 1 Ուր. Գ. Պահը : Հրց , 12 10 1
հան. աշ : Յ. Սկիզբն պհց.
սոսբ Ա. որոտաթաթնի :
- 14 2 Շր. Գ. Արբոց որդւոց 13 10 2
և թուանց սրբոյ հօրն
մերոյ Գրիգորի լու
սաւորչին : Արիստա
կիսի : Վրթանիսի :
Յուսկան : Գրիգորի
սի և Գանիկի :
- 15 3 Իվիր. աշ. Գ. զկնի վա :
Հր. Բ. Գ. : Հրանի : Լ. Գ.
Վերադարձան Ս. Ա.
որոտաթաթնի :
- 16 4 Բշ. աշ. Արբոց Մակարա
յեցւոցն՝ Եղիազարու

քահանային և Շա
մունեայ և եօթն որ
դւոց նորին : Հրց .
Մար. Բ. : ա : Լ. Գ. Հրա
տաի Խոսրովանողին :

- 17 5 Գ. Բ. Սր. երկոտասան 17 10 0
մարգարէից՝ Ովսեայ,
Սմովսայ , Միքիայ ,
Յովէլեայ , Արդիու ,
Նաւումայ , Ամա
կումայ , Յովնանու ,
Սոսիոնիայ , Անդեայ ,
Չաքարիայ և Մաղա
քեայ :
- Յ. Լ. Բ. 9. Բ. 8:
Ս. Խորժեիլ պարզութեանի :
- 18 6 Դ. Բ. Պահը : Հրց . ապ , 18 10 7
աշ , շ : Յայսմ , Ա. ելեաց :
Յն* . վարդաւառ :
Տարեդարչ Մննր. Կայ
սեբ Ա. սորիոյ :
- 19 7 Եշ. Բ. Արբոցն Սոսիայ 19 10 7

և երկոց զստերացն՝
Պատասխանի, Ելզիսի և
Սեդակի: Հրց, Մար-
տի, ա:

20 8 Ուր. Բի. Պահլը: Հրց, 19 10 A
հան. աի:

21 9 Շր. Բի. Եփեսոսի սուրբ Բ. 10 9
ժողովոցն՝ երկու հա-
րիւր հայրապետացն:

22 10 Իվիր. Դի. Գ. զկնի վա: Բ. 11 11
Հր. ա, Բ, Գ: Բարե-
կենդան Ս. Աստուա-
ծածնի պահոց: Տժժ,
Աւելաց:

23 11 Բշ. աի. Ս. օր պհ. Սատ: Բ. 11 11
Հրց, ապ. Բի. ա: Ծայրժ.
Նասասարք, և օրաբե-
ճար 4568 Բռան Նասա-
կանին աղբիւ Հայոց:

24 12 Գշ. աի. Բ. օր պհ. Սատ: Բ. 11 11
Հրց, ապ. Բի. Բ: Լ. Գ.
Բարեխոսի Բարոսի առասի:

⊙ Ի կոյն, ժժ, 5. Բ՝,
52: Տժ. Սեւայեւել:
Վ. Բ. Բ. ժժ, 8. Բ՝, 15:
Անիքեաբէր Զբնախն:

25 15 Դշ. Բի. Գ. օր պհ. Սատ: Բ. 11 11
Հրց, ապ. Բի, Բ:
Տարեդարի Ծննդ. Թ ա-
գասորին Պաղկերայի:

26 14 Եշ. Բի. Դ. օր պհ. Սատ: Բ. 11 11
Հրց, ապ. Բի, Գ:

27 15 Ուր. Բի. Ե. օր պհ. Սատ: Բ. 11 11
Հրց, հան, Բի: Ըստ Գժ-
ճարի Ձերոց Նասասարք և
օրաբեճար ՌՅԻԵ 1525
Նասականին: Յ՝. վերա-
փոխումն ստարք Ածածնի:

28 16 Շր. Բի. Տօն Շողակաթի Բ. 11 11
սրբոց Էջմիածնի: Նա-
սակարի: Լ. Սրբոյն Օ-
գոստոսեանի Եղիսիոսոյն:
Տժ. Սերաս կեճեոի:

29 17 Իվիր. Դի. վ. Երմ. ՓՈ- Բ. 11 11
ԽՈՒՄՆ Ս. ԱՍՏՈՒՍ.

Լ	Օ	ՕԳՈՍՏՈՍ	Տ	Խ
		ԾԱԾՆԻ: Լ. Գ. Գրեա- որան Յովն. Մկրտչին:		
50	18	ԻՖել. Դ. Բ. օր վերա: Յէշարակ Մեռեւոյ: Ա. Նորայ:	Գ	118
51	19	Գ. Գ. Գ. օր վերաի: ⊙ Մ. Ժ. Ե. Բ. 11: Անքեաթեր հողմանի:	Գ	119
1	20	Դ. Գ. Գ. օր վեր: Պհր: Լ. Մ. Սեպտեմբեր: Տ. Շաղան: Հ. Ի. Լ. Լ:		118
2	21	Ե. Բ. Ե. օր վերաի:	Գ	111
3	22	Ուր. Բ. Գ. օր վեր: Պհ.	Գ	111
4	23	Շ. Բ. Ե. օր վերաի: Յ. Բ. օր վերաի զան: Տարեբարձ հասարակա- նեան Հանրապետութեան Գաղղոյ:	2	111
5	24	Իվիր. Բ. Բ. օր վեր:	0	111
6	25	Բ. Դ. Բ. օր վերաի:	7	110
7	26	Գ. Դ. Սրցն. Յովակի- մայ և Աննայի ծնողաց Ս. Աստուածածնին և	7	117

Լ	Օ	ՇԱՊՈՆ	Տ	Խ
		կանանցն իւզարերից:		
8	27	Դ. Գ. Պհր: Հրց, ապ. Բ. Գ. Լ. Գ. Մնանդ արք. Աստուածածնի: Ա. Գ. Բ. Ժ. Բ. 40: Փոփոխան առար:		117
9	28	Ե. Գ. Սրբոյ Երեմիայ մարգարէին:	9	118
10	29	Ուր. Բ. Պհր: Հրց, հան. Բ. Գ. Գրեաորան Յով- հաննա Կրտչին, և պի:	1	119
11	30	Շ. Բ. Սրբոյ Առա- քելոցն Թովմայի Յա- կովայ և Շմառնի:	11	111
12	31	Իվիր. Բ. Գ. զկն վեր: Գրեա գօտեոյ սուրբ Ածածնի: և Յ. Հր:	11	111

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 30 ՕՐ
ՏՃ. ԻԸ-Լ:

- 13 1 ԲՆ. ԲԷ. Արքայ Ստեփան- 13 137
նոսի Ռւնեցւոյն , և
արքայ վկայիցն՝ Գո-
հարինեայ, Ծամիդո-
սի, Տուքիկոսի և Ռա-
տիկոսի: Հրց, մար, դձ-
բ: Յ՞* Ախեմէն սիանա-
կեցին , և եկեղեցական
դարեհնապ նոցա :
- 14 2 ԲՆ. դձ. Արքայ մարգա- 12 134
րէկց եղեկիէլի՝ եզրի
և Չաքարիայ հորն
Յովհաննու Մկրտչին:
Լո* Խաչկերաց :
- 15 3 ԲՆ. ԲԷ. Պէք: Հրց, ապ 10 132

- ԲԷ. Բ: Տ. Պերաթի կեճեալի՝
Ⓣ Լբ. ԺԺ. 20. բո, 35:
Ախորժելի պարզա-նկան:
Տարեդարձ Ծննդ. Սո-ւ-
նան ԱՊՏԻԼ ԱԶԻԶ
կայեր Թո-րժիոյ :
- 16 4 ԵՆ. աձ. Արցն. Յովհանն. 17 130
նու կարապետին՝ և
Յորայ արդարոյն :
- 17 5 Ռ-բ. աձ. Պահք: Հրց, 17 137
հան, ԲԷ:
- 18 6 ՇԲ. Բձ. Նիկիոյ Ս. Ժո- 18 137
ղովոյն, երեք հարիւր
աասն և ութ հայրա-
պետաց : Յ* Մեթոյելի
կրեշտահապեղնի ի Բի-
ղերես օրժն զան արտօրեկց:
- 19 7 Իկիր. ԲԷ. Գ. զկնի վե: 19 138
Հբ, Բ, Կ: Բարեկեն-
դան սբ. Խաչի պհց:
- 20 8 Ինչ. Բձ. Ա. օր պահոց 10 139
Խաչի: Ծնունդ սուրբ

Լ 0

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

S Խ

Ս. ծածնի. 'ի յԱննա-
յէ : ևս Յն* :

Տարեդարյ զահ. Թագ.
Շաւերի և Նորգեղեց :

21 9 ԳՂ. Բ. Բ. օր պհց խաչ : Դ 1 12.
Հրց, ապ. Բի. Բ. : Լր.
Մարտիկոսի աստուածաբանի :

22 10 ԳՂ. Բ. Բ. օր պհց խաչ : Դ 2 11
Հրց, ապ. Բի. Բ. : Յայսմ.
Հոսի :

Շվ. Բ. Բ. 15. Բ. 4 :
Սերբի պարզ. Տերբի անյրև

23 11 ԲՂ. Բ. Բ. օր պհց խաչ : Դ 3 12Բ
Հրց, ապ. Բի. Բ. :
● Ի կղերն ժմ, 25. Բ. ,
6 : Տճ. Միգան :

24 12 Ուր. այ. Ե. օր պահոց Դ 2 12Բ
խաչի : Հրց, հան, Բ. :
Աշնանամար և հասա-
բակած. և լինի որի և
Բի. Բ. Բ. հասարար : Տճ.
Կիւղ այլար, որ է աշնան-
նային ասիս. և ուրիշքն

Լ 0

ՇԽԱՆ

S Խ

Նորապարտեան Ընարցն
Ներսիս :

25 13 ՇԲ. ալ. Տօն եկեղեց. Դ 0 122
'ի նաաակարի Ս. խաչ :

26 14 Իկիր. Բ. յԱ. Չվ. ԵՐԱՅ. Դ 7 120
ևս Յն*. որոց և պահե
այսօր : Տճ, Հոսի :

27 15 ԻԲ. Բ. Տօն խաչի : Յի. Դ 5 127
չարակ Տեաւոց :

28 16 ԳՂ. Բ. Տօն եկեղեցուց : Դ 8 12V

29 17 ԳՂ. Բ. Պհք : Տօն եկեղ : Դ 9 12A
Ս. Թիբայ : Լր. Միտա-
յեի հրեշտակապետին :

● Մն. ժմ, 20. Բ. 16 :
Փոգնիական օր :

Խաարի այսօր 9 հասն
արեքական, սկսանի ի ժմ,
19. Բ. 55. և զերջանայ
'ի ժամ, 21. Բ. 21 :

Տարեդարյ ընարտաբան
Տ. Տ. Գեորգայ Դ. զեհ.
կախողիկոսի ամ. Հայոց :

Դ 0	ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ	Տ	Խ.
30 18	ԵՂ. ԴՅ. Տօն եկեղեցի: Լոր. Տօն սքյն Գրեհորի Լա- սարդին Վերջ 'ի Նեա- պոլիս, և Հերոնիմոսի ճարտարապետին: Տ. Բաճա- ղան: Հր. Թղթին և Կա- րեմատ: 5656. Բաճա- ղանի նոցա:	1	129
1 19	Ուր. ԴԿ. Պհք: Տօն Խա: Լոր. Հովործիքեր: Հր. Բ. օր Կարեմոսին:	1	100
2 20	Շր. ԵՅ. Տօն Խաչի: Յ*. Եւստատիոսի ճարտրո- սին: Լ. Պահապան հրեշ- տակաց:	1	101
5 21	Իկիր. ԵԿ. Բ. զինի Խա: Հր. Բ. Կ: Բարեկեն- դան վարադայ Խաչ: Լոր. Տօն վարդարանին: Հր. Ծած ճանն ուղանման Դարդուկայ արդարաց Ս. Էկեմոց:	2	102
4 22	ԵՂ. ԴՅ. Պհք: Սրցն. Մա.	0	103

Դ 0	ՐԱՄԱԶԱՆ	Տ	Խ
	մասայ, Փիլիկաթմոնի և Սրահոնի Սելենակե- ցին: Հրց, մար. ԴԿ. աս:		
5 25	ԴՂ. ԲԿ. Պահք: Սրբոց կուսանացն Փեփրոն- եայ և Մարիանեայ, և Շուշանայ դստեր մեծին վարդանայ: Հրց, մար. ԴԿ. Բ: Յ*. Յղաթինն Յովհ. Կրդոս:	7	102
6 24	ԴՂ. ԲՅ. Պհք: Հրց, ապ ԲՅ, աս: Յ* Գեորգ Կար- կերսի. Սարգսձառնի:	7	100
7 25	ԵՂ. ԴԿ. Պահք: Սրբոց հայրապետացն՝ Բա- րազամու, Անթիմոսի և Երանոսի:	8	107
8 26	Ուր. ԴՅ. Պհք: Հրց, հան, այ: Յ* Եովհ. ասեղոս: Ս. Գ. Ժ. 100. Բ, 21: Հողային աստարտ:	9	107
9 27	Շր. ԴԿ. Սրբոցն Գէոր- գայ զօրավարին, Ս.	10	108

1, 0

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

S 10

դովտոսի և Ռոմանոսի երգեցողին : Հր. Գեփոս, արծն Կաստան, որ է շարադ պայրածը, և էնոցա ծոճ ճշ :

10 28 Իկիր. աշ. Գ. զինի խա : 11 109

Վարադայ սրբ. խաշ : Ս. Կիրակի եօնն շաբաթոց : Հարսանիք :

11 29 Բշ. աշ. Սրբոյն Դաւթի 12 17

Դմեցւոյն . և սրբոց վկայիցն՝ Ղամբէոսի և Ղամբէուհւոյն : Հրց մար, աշ, ա :

12 30 Գշ. Բշ. Սրբոցն Եւստա 13 171

քէոսի, և կնոջն Թէոփիստեայ և երկուց որդւոցն, և սրբոց կուսանացն՝ Երմոնեայ և Նեքտառինեայ : Հրց, մար. աշ, ա :

1, 0

ՐԵՄԵԶԱՆ

S 10

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 31 ՕՐ
ՏՏ. ԹԷՐԵՆԻ ԷԿԷԼ

15 1 Գշ. Բշ. Պահք : Հրց, 12 172

ապ, Գշ, Բ :

14 2 Եշ. Գշ. Սրբոց Իշխա 10 173

նացն՝ Սահակայ և Համադասպայ : Հրց, մար. աշ. Բ : Հր. Սոսոփէ, Տծն Գաղաւթոց, որ է Գամբշ պայրածը Բ. օր :

15 3 Ուր. Բշ. Պհք : Հրց, հան, 17 172

աշ : Լ. Գ. Թերեղեայ կոստն : Հր. Բ. օր Գաղա :

Ⓞ Լր. Ժ, 8. բ, 2 : Փոփոխական եղանակ :

16 4 Եր. Գշ. Սրբոց Կոթա 17 170

Լ	Օ	ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ	Տ	Խ
		նասուն և երկու աշակերտացն քրիստոսի:		
17	5	Ի վեր. Դ. զկնի խա: Հբ, Բ, Գ: Հբանի: Բ: կեբանի եթն շաբաթ:	18	177
18	6	Բչ. Ե. Սբցն. փոկասու հայրապետին, և Ե- րանոսի հեռեւորին Առաքելոց: Հբց, մար, Բչ: Ե: Լ. Գ. Ղ. Կ. Կասո- տաբարանի:	19	177
19	7	Գչ. Ե. Սբոց կուսա- նացն՝ Թեկղի, վաս- վասեայ և Պեղիզեայ: Հբց, մար. Բչ, Բ:	Բ	178
20	8	Դչ. Բչ. Պչբ: Հբց, աս, Բչ, Բ: Հ. Ե. Եր պաղաճա:	Բ1	179
21	9	Եչ. Բչ. Սբոցն Պան- դելնոնի բժշկին, Եր- մողեայ քահանային, և Եւարաքսեայ կու- սին: Հբց, մար, Բչ, Ե: Հ. Բ. Եր պաղաքահարց:	ԲԲ	180

Լ	Օ	ՐԱՄԱԶԱՆ	Տ	Խ
		Սվ. Գ. Գ. Ժ. 21. Բ. 50: Խառնակ եղանակ:		
22	10	Ուր. Բչ. Պչբ: Հբց, հան, Բչ: Յայս, Սահի: Հբ- թ. Եր պաղաքահար:	ԲԳ	181
23	11	Շբ. Բչ. Ս. Թորգման- չոց վարդապետացն մերոց՝ Մեսրոպայ, Ե- ղիշի, Մովսիսի քեր- թողին, Դաւթի ան- յաղթ փիլիսոփային, Գրիգորի նարեկա- ցւոյն, Ներսիսի շնոր- հալոյն և Ներսիսի լամբրոնացւոյն:	ԲԴ	182
24	12	Ի վեր. Դ. Ե. զկնի խա: Հբ. Բ. Գ. Գ. կեբանի Ե. շաբաթոց: Հբանի: Ի կարծն, Ժ. 5. Բ. Բ. 18: Տ. Ա. Բ. Բ.:	ԲԵ	183
25	13	Բչ. Բչ. Գեւա նխարոց Սբոցն Գրիգորի Աղ-	ԲԶ	184

ուանից կաթողիկոսին, և սրբոց Հարցն՝ թաթլու, վարոսի, Թովմասու, Անտոնի և կրօնիդեայ, և եօթն խոտաճարակացն՝ որք յիննակնեայ վանսն կատարեցան :

26 14 ԳՂ. Գ. Սրբոց Առաքելոցն՝ Անանիայի, Մատթէի, Բառնարայ Փիլիպպոսի, Յովհաննու, Շիրապի և Սիդուանոսի: Տօ՛, Սահօ՛: Տճ. Գաորբ կէճէո՛:

27 15 ԳՂ. Գ. Պահք: Հրց ապ. ք. յ:

28 16 ԵՂ. Բ. Սրբոցն՝ Դիոնէսիոսի արիսպագացւոյն, Տիմոթէոսի և Տիտոսի: Լ. Առաքելոցն Անտոնի և Բարսիլոսի:

29 17 Ուր. Բ. Պահք: Հրց. Գ. 17A

Հան. Բ. : Ա. Գամայ : Տճ. Արեթէ : Ծն. Լ. Գ. 12. Բ. 35: Հողմունի և անյբէ :

30 18 Ծր. Բ. Սրբոց Աւետարանչացն՝ Մատթէոսի, Մարկոսի, Գուկասու և Յովհաննու: Բն. Գ. Կատու աւետարանչին: Տճ. Շեվվալ, և Պայրաճ երեւօր: Հր. Խեւվան :

31 19 Իկիր. Բ. Զ. զկնի Խաչ: Հր. Բ. Բ. Գ. Կէրապէ եօթն շաբաթուոց: Հրանի: Տարեդարչ Մննր. Թաւաորն Փորթուկալի :

1 20 ԲՂ. Բ. Սրբոցն. Գուկասուսի հարիւրապետին և Յովսեփայ Աճահօրն և միւս Յովսեփայ արեմաթացւոյն, և բարեկամին Քրիստոսի

Ղաղարու, և քերցն նորա Մարիամու և Մարթայի: Յ*. Մարոնայ կոստն, քոն է Սախրդոսոց: Լ. Գ. Նոյեմբեր, և քոն առնայն սրբոց:

221 Գ. Գ. Արբոցն՝ Թէոդիտոնի քահանային, և Ջենոնի վինաւորին, և Մակարայ, Եւդոկսեայ, և Ռամեւայ: Հրցմար, քի, ք: Լ. Գ. Յեշաթակ կամօրէն ննջեւոց:

522 Գ. Գ. Պահլք: Հրց, ապ. քի. Ե:

425 Ե. Գ. Ս. Խարիթեանց և Սրց. վկայիցն՝ Արտեմեայ և Քրիստափորի, և երկուց կանանցն՝ կալինիկեայ և Ակիւլինեայ: Հրցմար, քի, Ե:

524 Ուր. քի. Պահլք: Հրց, հան, քի:

625 Շ. քի. Սրց. երկուսասան վարդապետացն Ռեթեոսի, Գիոնէսիոսի, Սեղբեստրոսի, Աթանասի, Կիւրղի Երուսաղէմացւոյն, Եփրեմի խուրին ասորւոյ, Բարսղի կեսարացւոյն, Գրիգորի նիւսացւոյն, Գրիգորի Աստուածաբանին Եպիփանու կիպրացւոյն, Յովհաննու ոսկեբերանին, և Կիւրղի աղէքսանդրացւոյն: ՉԱ. Գ. Ժ. 8. ք. 15: Խաւանակ օր:

728 Իկիր. քի. Ե. զկնի խա: Գիւտ խաչ: Ե. կեբակէ եօնն շաբաթաց: Հրանի: Յ*. Դեօթրեայ:

Լ 0 ՀՈՅՏԵՄԲԵՐ Տ Գ

8 27 ԳՂ. ԳԿ. Սրցն՝ Անաստասայ քահանային, և Վարոսի. և Թէոդորիտեայ և որդւոց նորա. և որոց ընդ նմա կատարեցան: Հրց մար, ԴՅ, Ե:

9 28 ԳՂ. ԴՅ. Սրբոց Հիպիրիքեանց, որք ՚ի Սամուսատ կատարեցան, և Սրբոցն Սեբրիանոսի սեբաստացւոյն, և Բարեչայ ծերոյն և ութսուն և չորից աշակերտաց նորին: Հրց մար. ԴՅ. Բ:

10 29 ԳՂ. ԴԿ. Պահք: Հրց ապ. ԳՅ. Զ:

11 30 ԵՂ. ԵՅ. Ս. Յովհաննուս կերականին: Տարեդարձ Գահա. Թախաորին Բորնուկայի:

Լ 0 ՇԵՎՎԱԼ Տ Գ

12 31 Ուր. ԵԿ. Պահք: Հրց հան, ԳԿ:

ՆՈՅՏԵՄԲԵՐ 30 ՕՐ ՏՏ. Թըըրենի ասնի

13 1 ՇՐ. ԲՅ. Ամենայն սրբոց հնոց և նորոց, յայտից և անյայտից: Յ. Կողմայի և Դափանոսի Տարսիսոսաց:

② Լբ. ԺՏ. 19. բո. 13: Անյրեւտ և հողմանտ:

14 2 ԻՎիր. ԲԿ. Ը. զկնի խա: Հր. Գ. Դ: Զ. Կերակե եօնն շաբաթուաց: Հրանտ:

15 3 ԳՂ. ԳՅ. Սրցն Ստեփանուսի Հոգիմայ հայրապետին, և Քահա

Լ	Օ	ՆՈՅՆՄԲԵՐ	Տ	Գ
		Նայից և Սարկաւա- դաց և Ժողովրդոց : Հրց . մար . ԴԷ . Ե : Տարեդարձ Գահա . Թա- հաւորին Տանձմարդայի :		
16	4	ԳԷ . ԲԷ . Սբցն՝ Ակիփսի- մեայ եպիսկոպոսին , և Յովսեփայ քահա- նային , Սյիթալոյ սարկաւազին և Պզա- տոնի վկային : Հրց . մար . ԴԷ . Բ :	18	1 .
17	5	ԴԷ . ԵԷ . Պահք : Հրց . ատլ . ԲԷ . Ե :	19	11
18	6	ԵԷ . ԴԷ . Սրց . Հայրապե- տացն՝ Մետրոփանո- սի , Աղէքսանդրոսի , և Պօղոսի խոստովա- նողին , և սրբոց Նօ- տարացն՝ Մարկիա- նոսի և Մարտիրոնի :	Բ .	1Բ
19	7	ՊԷր . ԵԷ . Պահք : Հրց . հան . ԵԷ :	Բ1	1Կ

Լ	Օ	ՇԷՎՎԱԼ	Տ	Գ
20	8	ՇԲ . ԵԷ . Սրբոց Հրեշտա- կապետացն՝ Գարրի- էլի և Միքայէլի , և ա- մենայն երկնային զօ- րաց : Լա ԳԷ :	ԲԲ	1Զ
		ՇՎԷ . ԲԵ . ԺԷ . Գ . ԲԵ . 54 : Խառնակ եղանակ :		
21	9	ԻԿԷր . ԲԷ . Թ . զկնի խառ- նակ . Բ . Բ . Բ . Բ . Բ : Է . Կեբակէ Է . շաբաթաց : Հրանտ : Յայտ . Տրե : Լ . Ընծայումն Ս . Ա . Ժ . Ժ . Է :	ԲԳ	1Ծ
22	10	ԲԷ . ԲԷ . Սբցն՝ Մեկիտոսի Անտիոքայ եպիսկո- պոսին . և Մինասայ եգիպտացւոյն , և միւս Մեկիտոսի եպիսկոպո- սին . Բուրայ քահա- նային և Շինու սար- կաւազին : Հրց . մար , ԵԷ . Ե : Լ . Ե . Չեյեկայ կոստին :	ԲԴ	1Կ

Լ	Օ	ՆՈՅՆՄԲԵՐ	Տ	Գ
1	19	Դչ. էյ. Գ. օր պհց Յիս: Հրց. ապ. Դյ. Գ: Լ. Կ. Դեկտեմբեր:	3	Բ0
2	20	Եչ. էի. Դ. օր պհց Յիս: Հրց. ապ. Դյ. Դ: Տարեդարչ Գահա. Կայ- տեր Ասորիչոյ:	2	Բ7
5	21	ԻՈւր. Դյ. Ե. օր պա- հոց Յիս: Ընծայումն Սրբ. Աստուածածնի 'ի տունարն: և ցն*:	0	ԲV
4	22	ՇԲ. Դի. Սրցն Գրիգորի սքանչելադործին Նի- կողայոսի հայրապե- տին և Միւռոնայ ե- պիսկոպոսին:	7	ԲԱ
5	25	Իկիր. այ. Ա. Յիս: ՀԲ. Գ. Դ. Կ: Հարսանիք: Ըժբանաչ:	V	ԲԳ
6	24	Բչ. աի. Սրց կուսանացն Յուլիանեայ և Վասի- լուհեայ, Հրց. մար.	Ա	Բ.

Լ	Օ	ԶԻԼԳԱՏԷ	Տ	Գ
		Բչ. ա: Լ. Կ. Նեկողայոսի հայրապետին, սրազորայա- նին և աստուածարաց:		
		ՕԱ. Բ. Բ. Ժ. 11. Բ. 58: Յրբայտին և անյրևայն աստուրք:		
7	25	Գչ. էյ. Սրցն. Գուենկի- անոսի քահանային, և Սրբոցն Տարաղրոսի, Պրորոսի, Սնդրոնի- կոսի, Ոնեմիսեայ, և այլոց աշակերտացն սրբոցն Պողոսի: Յն*. Նեկողայոսի եպ. կուսին: Լ. Կ. Սրբոցն Աժբրոսիոսի եպիսկոպոսին:	9	Բ1
8	26	Դչ. էի. Պհք: Հրց. ապ. Դյ. Ե: Լ. Կ*. Յոսեֆին ասորբ Ասորոսածածնի:	1	ԲԲ
9	27	Եչ. էյ. Սրբոցն կղեմայ հայրապետին, և Բու- գարատայ Տոռոմե- նայ եպիսկոպոսին:	Ա	ԲԳ

10 28 Ուր. Բի. Պահք: Հրց. 17 32
Հան. աի:
Տարեդարձ Գահա. Թա-
հասորին Պեճեհայի:

11 29 Շր. Դ՝ Արց առաքելոց 17 30
և առաջին լուսաւոր-
չացն մերոց՝ Թաղէո-
սի և Բարթոլղիմէոսի:

12 30 Իկիր. Դի. Բ. Յիա: Հր. 12 37
Դ. Գ: Հարսանիք: Յն*.
Անդրէի առաքելոցն:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 31 ՕՐ
ՏԷ. Քեանանի ելէլ

13 1 Բլ. Գ: Արցն Գեհարիոսի 10 37
Եպիսկոպոսին և Մեր-
կեոիոսի զինաւորին
և սրբոցն Յակոբկայ

և Իրաւատիառայ: Լ Գ.
Լուսնայ կոտին:
Չ Լր. Ժճ. 5. Դ՝. 28:
Խառնակ եղանակ:

14 2 Գ՛. աի. Սրբոցն՝ կուռ. 17 38
նէլիոսի հարիւրապե-
տին, և Շմաւոնի ազ-
գականին Քրիստոսի,
և Պողիկարպոսի հայ-
րապետին Զմիւռնոյ,
և սրբոց վկայիցն որք
յարեւելք կարեցան:

15 5 Գ՛. Բ՝. Պահք. Հրց. 17 39
ապ, Դ՝. Դ:

16 4 Ե՛. Բի. Սրբոց հարցն Ե- 18 2.
զիպտացւոց՝ Պողոսի
Պողայ, Մակարայ, Ե-
ւազրի, Յովհաննու
զբնեցւոյն, Յովհան-
նու կարճահասակին,
Նեղոսի, Սրսէնի, Սի-
սիանու, Դանիէլի,
Արապիոնի, Մակա-

ընտրի, Պիմէնի, և այ-
լոց սրբոց Հարց: Յն.
Վ առժամեայ կատնի:

17 5 Ուր. ԲՅ: Հրց. հան. 19 24

ԲՅ: Յն*. Հօրն Սաբայի:

18 6 ՇԲ. ԲԿ. Սրբոյն Նիկի- Բ. 2Բ

ղայոսի Զմիւռնոյ ըս-
քանչեւ զործ հայրա-
պետին: Լա Յն*:

19 7 Իկիր. ԴՅ. Գ. Յիս: Հր. Բ1 2Ի

Դ. Կ: Բարեկենդան
սուրբ Յակոբայ պնց:

20 8 ԲՂ. ԴԿ. պահք: Սրբոյն ԲԲ 22

Մինասայ, Երմոզին-
եայ, և Գրաբոսի, և
կամաւոր ազբատացն
Յովհաննու և Սէք-
սիանոսի: Հրց. մար,
ԲՅ. Բ:

Եվջ. Բա. Ժճ. 1. Բո. 00:
Անյրեւ և հոգնանի:

21 9 ԻԳ. ԿՅ. Պահք: Յշու. ԲԲ 20

Թիւն սր. Ածածնի 'ի
յԱննայի: Լա Յն*:
Յայոս, Բաղոց: Լ Կ. Թոզ-
մայի առաւելոյն:

22 10 ԴՂ. ԿԿ. Պահք: Հրց, ապ. Բ2 27

ԴՅ. Ե: Հր. Խաւնուհայ,
որ է Գանդիւ պայրած:

Զմեռնամար և Սրեա-
դարյ Ս, ծեղջեր, Յերեկն
ոկոանի երկարել և շեշերն
կարճանալ: Տճ. Չեճե-
րեր, կամ եզջեկն արդա-
յն, այոյնքն առաջին օր
խառանքեայ ճասին յը-
ժերան: Գարաբըշ:

⊙ յԱ, ծեղջերն. Ժճ. 5.
Բո. 16: Տճ. Ճերի:

23 11 ԵՂ. ԲՅ. Պահք: Սրբոյն' Բ0 24

Եւստրատիոսի, Օգ-
սենտիոսի, Եւզինէո-
սի, Ուրեստեսի և

Մարդարիտի : Հրց . մար . բկ . ա :

24 12 Ուր . բկ . Պահք : Հրց , Դ 2 Ն
հան . բկ : Յն* . Ստեբ-
րանի եպիսկոպոսին :

Տարեդարձ Մննդ . Թա-
հուորին Յոանասարանի :

25 13 Շք . բձ . Սբցն Յակոբայ Դ 2 Գ
Մծքնայ հայրապե-
տին , Մարուգէի ճրգ-
նաւորին , և Մեկիտտի
եպիսկոպոսին : Տժժ ,
Քաղց : Լ ր* . Մնանդ
Տեան :

26 14 Իկիր . բկ . Դ . Յկա : Հր . Դ 2 Գ
ր . ր : Հրոնի : Լ ր* . Սրե-
ժաննոսի նախնային :

27 15 Բչ . րձ . Սբց՝ հայրապե- Դ Գ 0 .
տացն՝ իզնատիտի և
Սղղէի , և Մարու-
թայի եպիսկոպոսին :
Լ ր . Յովն . աւերարանի :

28 16 Գչ . րկ . Սբցն՝ Թէոպոմ- Դ 0 1
պայ եպիսկոպոսին ,
և Թէոֆնայ վկային ,
և չորից զմուսորացն՝
Բաստի , Եւսեբի , Եւ-
տիբի և Բասսիդէայ :
Հրց . մար . բկ . Բ : Ա .
Սրաժ : Լ ր . Մանկանցն
Բեկեկեկեկ : Հր . Թեկեկեկ :

● Մն . ժժ . Գ . ր . 35 :
Զինաբեր հոգնանի :

29 17 Դչ . աձ . Պահք : Հրց . ապ , 1 0 Բ
րկ . ա : Տժ . Զեկեկեկեկ :

50 18 Եչ . ալ . Սբց կուսանացն Դ 0 Գ
ինդոսի , Դոմնայի , և
Գըղերիկոսի քահա-
նային , և Երկուց բիւ-
րուցն՝ որք այրեցան
յեկեղեցին Նիկովի-
դացուց : Հրց . մար .
բձ . ա :

51 19 Ուր . բձ . Պահք : Հրց . հան , Կ 0 2
բձ : Լ ր . Սեղբեարարանի :

Լ	Օ	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	Տ	Գ
		Հրովմայ հայրապետին :		
120	ՇԲ	Բէ . ՆախաՎկայ Թաղաւորին մերոյ սրբոյն Արգարու : Լ :	2	00
		Յոանժար և որսեմոս		
		1876 նահանջ խոսու կանին, և Տճն որնօրէնու Սեան Տեառն :		
221	ԻՎիր	Է՛յ . Ե . Յիս : ՀԲ .	0	07
		ո , Բ . Գ . Դ . Ե . Զ . Է . Ը . Թ .		
322	ԲԶ	ԳԷ . Սրբն . Սրբա- համու և խորենայ, և անարժաթ բժշկացն կողմայի և Դամիա- նոսի , և աստուա- ծաարոյ վկային : Հրց . մար . Դ՛յ . ո :	7	0V
423	ԳԸ	Դ՛յ . Սրբն Դաւթի մարդարէին և Յակո- բայ առաքելոյն :	V	0A
524	ԳԸ	Դ՛յ . Պէք . Հրց . սաղ . Դ՛յ . Բ : Յն . Ճբախայ : Ծննդեան :	A	09

Լ	Օ	ԶԻԼ ՀԻՃՃԷ	Տ	Գ
		Սյու . Գու . Ժճ : 1 : Բու : 44 :		
		Յրդատին և հոգմային :		
625	ԵԶ	ո՛յ . Սրբոյն Ստե- փաննոսի նախաՎկա- յին և առաջին մար- տիրոսին : Յն* . Ծննդե- Տեառն մերոյ, և ոսորէի նոցա փնչու 'ի Ա Յոան- ոսարի : Լ Դ* . Յայտնու- միան Տեառն : Հր . Ծաճ լանն պաշարմանն Երու- սաղէի 'ի Նաբուքոնո- նոսոյ :	9	7
726	Ուր	ուհի . Պէք . Հրց . հանն ԳԷ : Յ* . Բ . Եր Ծննդեան : Տճ . Գոսարդան պայրած լրա օր :	1	7A
827	ՇԲ	Բ՛յ . Ս . առաքելոցն Պետրոսի և Պողոսի : Յ* . Գ . Եր Ծննդեան, և Սրեփաննոսի նախաՎկայ :	11	7Բ
928	ԻՎիր	Բէ . Չ . Յիս : ՀԲ . Դ . ո : Ե . Զ . Է . Ը . Թ .	1Բ	7Գ

Լ	Օ	ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ	Տ	Գ
10	28	Բչ. էյ. Սրբոց որդւոցն Որոտման՝ Յակովբայ առաքելոյն և Յով- հաննու աւետարան- չին: Բարեկեն Մննդ:	13	72
11	30	Գչ. էի. Ա. օրպհցՄննդ: Հրց. ապ. Դի. է: Օ Լբ. յ. 15. բ. 28: Չիւնաբեր հոգման:	12	70
12	31	Դչ. Դյ. Բ. օր պհց Մնն: հրց. ապ. Դի. Դ:	10	77

ՃԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ
ԵՐԵՒԵԼԻ ԱՆՅԻՅ ԱՇԽԱՐՀԻ

Ի ստեղծմանէ աշխարհի	7500.
Ի ջրհեղեղէ	3038.
Ի սկզբնաւորութենէ տերու- թեան Հայոց 'ի Հայկայ:	5982.
Ի սկզբնաւորութենէ թա- գաւորութեանս Հայոց 'ի Պարուբայ:	2624.
Յերկրորդ նորոգութենէ թագաւորութեանս Հայոց 'ի Վաղարշակայ:	2024.
Ի Մննդէնէ Քրիստոսի	1873.
Ի հաւատարայ Աբգարու թա- գաւորին մեր 'ի Քրիստոս	1842.
Ի Մննդէնէ Լուսաւորչին	1617.
Յերիցն սուրբ Լուսաւորչին մերոյ 'ի վիրապէն և 'ի լուսաւորութենէ Ազգիս	1572.
Ի շինութենէ Սբյ Էջմիածնի	1568.
Ի Նիկիոյ սուրբ Ժողովոյն	1550.
Ի շինութենէ Կ. Պօլսոյ	1549.
Ի Կ. Պօլսոյ սուրբ Ժողովոյն	1479.

Յեփեսոսի սուրբ Ժողովոյն	1444.
Ի շինութենէ սխալ Տօմարին մերոյ	1524.
Յերրորդ նորոգութենէ Թագաւորութեանս Հայոց Մշտայ Բաղրատունւոյ	990.
Ի չորրորդ նորոգութենէ Թագաւորութեանս Հայոց Մշտայ Բաղրատունւոյ	677.
Ի գիւտոյ գիտակին	607.
Ի սկզբ. Թագաւորութեան Օսմանեան	575.
Ի գիւտոյ կողմնացուցին	575.
Ի սկզբնաւորութենէ Պատրիարքութեան Հայոց յերուսաղէմ'ի Մարդխ Եպսկ.	564.
Ի գիւտոյ վառօղին	546.
Ի բարձմանէ Թագաւորութեան մերոյ, որ 'ի կիլիկիայ. և 'ի գիւտոյ Թղթան շինութեան	502.
Ի գիւտոյ Թնդանօթին	495.
Ի գիւտոյ սպաղրութեան	455.
Ի տիրելոյ Տաճկաց կ. Պօլսոյ	422.

Ի սկզբնաւորութենէ Պատրիարքութեան Հայոց 'ի Կոստանդնուպօլիս 'ի Յովակիմայ Եպիսկոպոսէ Պրուսայու,	414.
Ի գիւտոյ Ամերիկայի	385.
Ի սկզբնաւորութենէ Տպագրութեան 'ի Հայս	308.
Ի գիւտոյ շոգեշարժ մեքենայից	185.
Ի գիւտոյ օգտաւարիկ դնտոյն	95.
Ի գիւտոյ պատուաստի մարմնոյ	75.
Ի գիւտոյ վիմադրութեան	75.
Ի գիւտոյ շոգենալին	71.
Ի գիւտոյ լուսանկարի	56.
Ի հաստատութենէ Թանգրիմաթին 'ի կիւլէանէ	56.
Ի գիւտոյ Թէլէկրաֆի	26.
Ի հաստատութենէ Սահմանադրութեան Հայոց:	15.

ԲԱՆԱՅԻՐՔ ՐՈՒՄԷԼԻՒ
 Իզտին բանայրը . . Մարտի. 6
 Դմրչվար Մայիս 22. Սպ. 18. Դկ. 6

Թունօլա	Ապրիլ	25
Ճուճաա, 'ի Շուճուու		27
Նիբիսքա	Ապր. 30	Սպտ. 19
Բաղարճրք	Մայիս	4
Եարբարք		8
Իսլիմեայ	Չառիկ	30
Քուճրուլունեայ	Յուլիս	17
Շիշդով	Օգոս.	2
Ալասօնեայ		6
Եանեայ		18
Չաթալճայ		20
Ուղունճաօվա	Սեպտ.	12
Օլսրիտ		9
Թըւնոփա		9

ԲԱՆԱՅԻՐՔ ԱՆԱՏՕԼԱԻԻ

Ամասիայ	Ապրիլ	18
Պալքէսէր	Խոբրէէէ	11
Ճէմաաթ և քուլու		31
Պօղա Շհիր		34
Սարրգէօյ հաճիսէսի		41
Տէօնիւլ		44
Ըլըճա		45

ԱՂԻԻԱԿ ՇԱՐԺԱԿԱՆ ՄԱՍԱՆՅ ԱԻՌԻՐ.

ՅՈՒՆՎԱՐ		ՓԵՏՐՎԱՐ		ՄԱՐՏ							
Օ	Մ. Ա. Կ. Օ.	Օ	Մ. Ա. Կ. Օ.	Օ	Մ. Ա. Կ. Օ.						
ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.	ժ. ր.						
114	427, 21	9, 18	1	15, 57	6, 49	10, 23	1	12, 22	6, 11	11, 58	
15	14, 22	7, 11	9, 58	15, 15	9, 6, 54	10, 81	15	11, 51	3, 16	12, 9	
25	15, 56, 6, 58	10, 4	25	12, 54	6, 17	11, 26	25	11, 19	5, 56	12, 41	
ԱՊՐԻԼ			ՄԱՅԻՍ			ՅՈՒՆԻՍ					
1	11, 00	5, 50	15, 00	1	9, 46	4, 55	14, 14	1	9,	6, 4, 55	14, 54
15	10, 28	5, 14	15, 52	15	9, 25	4, 45	14, 55	15	9,	5, 4, 51	14, 57
25	9, 58	4, 59	14, 22	25	9, 11	4, 56	14, 49	25	9,	9, 4, 55	14, 51

ԱՂԻԹԱԿ ՇԱՐՃԱԿԱՆ ՄԱՍՆՑ ԱԻՈՒԲ

ՅՈՒՆԻՍ			ՕԳՈՍՏՈՍ			ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ		
Օ	Մ. Ա.	Կ. Օ.	Օ	Մ. Ա.	Կ. Օ.	Օ	Մ. Ա.	Կ. Օ.
	ժ. ր.	ժ. ր.		ժ. ր.	ժ. ր.		ժ. ր.	ժ. ր.
1	9,15	4,57	1	10,12	5,6	1	11,53	5,46
15	9,51	4,45	4	10,58	5,19	15	11,57	6,6
25	9,56	4,57	4	25,11	4,25	25	12,59	6,19

ՀՈՍԵՏԵՄԲԵՐ			ՆՈՅԵՄԲԵՐ			ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ		
1	12,55	6,27	1	14,12	7,6	1	14,54	7,27
15	15,51	6,46	15	14,56	7,18	15	14,57	7,28
25	15,56	6,58	10	14,50	7,5	10	14,51	7,25

ՄԱՆՕԹՈՒԹԻՒՆ

Ա. Աշաղիւր ընթերցողք ցարդ հրատարակուած վիճակագրական գործոց մէջ պիտի տեսնեն իրարմէ քիչ կամ շատ տարբերութիւնք, օտար լեզուաւ զանազան վիճակագրական հրատարակութեանց թարգմանութիւնքն ըլլալուն, թէ և մերն ալ զանազան վիճակագրական գործերէ ժողովածոյ մ'է, սակայն մեզի գլխաւոր առաջնորդ ունեցած եմք այն վիճակագրական գիրքն զոր՝ Գերմանիոյ մէջ հարիւր տասն և երկու տարիներէ 'ի վեր կազմուած և մինչև ցարդ ամենայն կանոնաւորութեամբ շարունակուած ընկերութեան մը գործն է, որոյ ճշդութեան վրայ տարակոյս չեմք կրնար ունենալ. զի աշխարհիս ամեն կողմ ունեցած յատուկ գործակալներու միջոցաւ 'ի պաշտօնէ ստացած տե-

դէկութեանց համար . Եւրոպական
ազգաց քով մեծ յարգ դտած է
նոյն գործը , մենք համառօտարար
մեզ կարևորագոյնքն ժողոված
եմք , ասոնց վրայ աւելցնելով նա-
եւ Եւրոպական գլխաւոր տերու-
թեանց սկզբնաւորութեանց հա-
մառօտ պատմութիւնն ալ :

Տերութեանց գանձային վի-
ճակն ալ ամեն ազգի իրենց գոր-
ծածած գրամսմն նշանակուած ըլ-
լալով , նոցա արժէքն իմանալու
համար պէտք է նայիլ Սրժե+ դրա-
նոց զանազան Ազգաց ցուցակին մէջ :

Բ. Նորածին մանկանց մկր-
տութեան ատեն օտար անուններ
գործածելու դէշ սովորութիւնն
'ի վաղուց մեր մէջ մուտ գտած
ըլլալով՝ Կրօնական ժողովէն այս
սովորութեան վերջ տրուին իւրնդ-
րուած էր . թէ Սրբոց և թէ Հայ-
կազանց անուանքն պարունակող
ցուցակ մ'ալ մատուցանելով՝ զոր

Պատկառելի ժողովն ուշադրու-
թեան առնելով հետագայ ցուցա-
կըն պատրաստած և ամեն եկե-
ղեցեաց մեկ մեկ օրինակ խրկել
որոշած է . պատուիրելով քահանա-
յից դասուն նոյն ցուցակէն դուրս
եղող անուններն մկրտութեան պ-
տեն չը գործածելու : Յիշեալ ցու-
ցակին մէկ օրինակն ալ 'ի պաշ-
տօնէ մեզ հաղորդուած է հրատա-
րակութեան համար 'ի դիւրութիւն
Ազգայնոց :

Գ. Մեր լեզուի մէջ ամեն կար-
գի անձանց համար գործածուած
չքանուէք ամեն մէկուն իրեն քը-
մաց համեմատ ըլլալով , ասի որ-
չափ անտեղի ըլլալն յայտնի է քան-
զի անհատ մը իր աստիճանէն պա-
կաս չքանունով կոչելը անարգել
և իր աստիճանէն աւելի պատուա-
նունով մը կոչելը երբեմն չողո-
ջորթել երբեմն ալ ծաղրել , և քա-
ղաքավարական օրինաց ալ դէմ է

փափաքելի է 'ի պաշտօնէ սորա
կարգադրութիւնն , գեթ պաշտօ-
նական գրութեանց և հրաւիրագ-
րաց մէջ գործածուելու համար ,
յուսալով որ Ազգային վարչու-
թիւնն զգալով սորա պէտքը կը
տնօրինէ ինչպէս որ Հարկ է , առ
այժմ այս շքանուանց ըստ մեզ
խիստ պատշաճագոյն երևցած հե-
տադայ ցուցակն աւելորդ չեմք
համարիր դնել 'ի դիւրութիւն ազ-
գայնոց

Գ. ինչպէս որ Եւրոպական Տա-
րեցոյցներն ունին՝ գործոյս վեր-
ջերը գրուած է մէկ քանի ժամա-
նակակից ականաւոր անձանց
պատկերներն իրենց կենսագրու-
թիւններով մեկտեղ :

Պ. Տ. Երեմեան

7 Նոյեմ 1874

Տաւալ 'ի Պարբերագրութեան Հայոց
'ի հրատարակութեան յընդարձակ

Օրացոյցի 1875 թվին

Ազգային կրօնական ժողո-
վըն նկատելով որ երախայից վրայ
Մկրտումթեան ժամանակ օտա-
րագգեաց և այլազգեաց անուներ
կը յաճախուին , որոնց որ Հայ-
աստանեայց Եկեղեցւոյ Տօճած
Արոց և Արուհեաց անուանց
ցուցակները պաշտօնապէս հրա-
տարակէ , յաւելլով 'ի նմա և ազ-
գային անուանք , և կը պատուիրէ
Քահանայական դատուն , որ այն
երկսեռ ցուցակներէն դուրս յը-
նաւ անուն մը չ'համարձակին գը-
նել երախայից վրայ 'ի խորհուրդ
Մկրտումթեան :

1874 Սեպտեմբեր 23

ԱՆՈՒԱՆՔ

ԱՐԱԿԱՆ ՍԵՌԻ

Առաջիկա ՏՕԻԿ ԸՄՄ 1875 ԵՎԷ

* Աբաս	Աթանազիներ
Աբգար Դկտ 20	Յնս 12
Աբղիաս Օգոս 8	Աթանոս ՅՎ 25
Աբղիմես ֆ 17	* Աթրիկ
Աբեղենագով ՅԼ 1	* Ալան
Աբէլ Յլս 31	Ալէքսիանոս Դկ 8
Աբիրաս Նոյ 13	Ակակիոս Յնս 16
Աբիսողոմ ՅՎ 16	Ակիւղաս ՅՎր 27
Աբրահամ Յլս 51	Ակիրսեմաս Նո 4
Ագաբոս Հկտ 4	Ահարոն Յլս 31
Ադամ Յլս 31	Ալէքսանդրոս
* Ադգէ Դկտ 15	Նոյ 6
* Ադդոն	* Ամասիա
Ագոկտոս Սսլ 27	* Ամբակ
* Ադուարդ	Ամբակոււմ Օգ 5
Ազարիա ՅԼ 1	Ամովս Օգոս 5

Ծան. Առաջանել նշանակումները Հայկական Անուններ

Այլթալա Նո 4	* Ապուղան
* Անան	* Ապրասիմ
Անանիա Հկ 14	* Առան
Անաստաս Հկ 27	* Առանձար
Անդէաս Օգոս 5	* Առաստամ
Անդրանիկ Դկ 20	* Առաւան
Անդրէաս Նո 15	* Առաքեալ ՅԼ 12
Անդրիանոս ՅՎր	* Առնակ
50	* Ասողիկ
Անդրոնիկոս Նո	* Ասպուրակ
25	Աստուածատուր
Անթիմոս Սսլ 25	Դկտ 23
Անթրոս Յնս 30	* Ասքանազ
* Անուշաւան	* Ատան
Անտոն ՅՎր 18	* Ատդէն
Անտոնինոս Յնս	* Ատոմ ֆար 10
50	* Արայ
* Աշխատար	* Արամ
* Աշոտ	* Արաստ
* Աշուշա	* Արբակ
* Ապահ	* Արբուն
Ապետոն ՅՎ 25	* Արդամ
* Ապլասաթ	* Արդուարդ
* Ապլէնրթ	* Արեդ

* Արևտակէս 0.2	* Աւետիտ ԾՎ 6
* Արճան	* Աւերոնիկ
* Արմայիտ	* Բար
* Արճենակ	* Բարիկ
* Արմադ	Բարեւան Հկ 28
* Արշակ	Բարէլ Յնս 23
* Արշամ	* Բարգէն
* Արշաւիր	* Բագարատ Նո 27
* Արշէշ	Բագոս Յնս 19
* Արշէն Փար 18	* Բաղ
Արսէն Դկա 4	* Բաղասիրան
* Արտակ Փար 20	* Բաղուկ
* Արտաշէս	* Բակուր
* Արտաշիտ	* Բակուրան
* Արտաւադ	* Բայդամ
* Արտաւազդ	Բառնարաս Հ14
* Ատաւան	Բասիլիտէս Դկ 16
* Արաէն	Բասիլիտիտոս Նո 11
Արտէմիտ Հկ 25	Բասոս Դկտ. 16
* Արտիթ	Բարակ ՅԼ. 31
* Արտիթէս	Բարաղամ Սպ 25
* Աւադ	* Բարդ
* Աւետ	* Բարթող ՆՅ. 29

* Բարթողիմէոս	Գղերիկոս Դկ 18
Բարսեղ Յնվ. 4	* Գնել
Բենիամին Փտ 4	* Գոհարինոս Սպ 1
* Բենիկ	* Գոմեր
* Բիւրատ	* Գոռակ
Բուրա Նոյ 10	Գորգիտոս Յվ 21
Գարբիէլ Նոյ 8	* Գուրգէն
* Գադիկ	Գուրիաս Նո 15
Գադ	Գրարոս Դկ 8
Գազուռն	Գրիգոր Յնս 28
Գազրիկ	Գրիգորիտոս
Գալուստ Յնս. 1	Գրիգորիտոս
Գամեր	Գամիանոս Դկ 22
Գայիտոս Հկա 4	* Դանան
* Գառնիկ	Դանիէլ ՅԼ 1
Գասպար Յվր 6	* Դատ
* Գարեգին Փտ 20	Դաւիթ Դկ 23
Գեդէօն ՅԼ 31	Դեմետրիտոս Ն 11
Գէնարիտոս Դկ 1	* Դէրանիկ
Գէորդ Սպտ 27	* Դերենիկ
* Գեղամ	Դեոնէսիտոս Հկ 16
* Գիսակ	* Դրաստամատ
* Գիւտ	Եղեկիէլ Սպ 2
* Գլակ	* Եղնիկ Հկտ 11

Եզր	Սպտ 2	Եւստրատիոս Դ 11
Եզրաս	»	Եւտիքոս Դ 16
Ելևթիւրոս	Յն 30	Եփրեմ 34 4
Եշիա	Յն 8	* Զարմայր
Եշիազար	Յլ 31	* Զաւան
Եշիչէ	Հ 11	* Զաւէն
Եշիսէ	Յլ 10	Զաքարիա Յլ 8
* Ենան		* Զգաստ
* Ենանոս		* Զդօն
Ենովս	Յլ 31	* Զենոն Հ 21
Ենովք	»	Ընձաք
Եպիփան Յն 23		* Թադաւոր Դ 20
Եսայի	Յլ 24	* Թազւոր
Երանոս	Հ 6	Թադէոս Ն 29
Երեմիա	Օդ 28	* Թաթ
Երմոզինէս Դ 48		* Թաթիկ
Երմոզայոս Հ 9		* Թաթուլ Հ 13
* Երուազ		Թալիլէոս Յն 26
* Երուանդ		Թէոդիտոն Յն 26
Եւազր Դ 4տ 4		Թէոդոս Յվ 20
Եւզինէոս Յվ 27		Թէոդորիտոն Հ 27
Եւզոքսիոս Հ 21		Թէոդորոս Մտ 1
Եւսեբիոս Դ 16		Թէոպոմպէս Դ 16
Եւստաքէոս Սպ 30		Թէոփլաս Դ 16

Թէոփիլոս Յն 30	* Կայսակ
* Թողիկ	Կոնդիտոն Յվ 27
* Թոռնիկ	* Կար
Թովմաս Օդս 30	* Կարէն
* Թորգոմ	* Կարապետ Յվ 14
Թորոս Մկտ 1	* Կարդոս
* Ժիրայր	* Կենան
Իգնատիոս Դ 13	Կեփաս Դ 27
Իսահակ Փտ 15	Կիպրիանոս Յլ 28
Իսրայէլ Յլ 31	Կիրակոս Յվ 21
Իրաւափառ Դ 11	Կիւրեղ Յվ 25
Լէոն	Կղեմէս Ն 27
* Լիպարիդ	Կողբադ Յն 16
* Խադ Յն 21	Կողմա Դ 22
Խաչատուր Սպ 14	* Կոռնակ
Խարիթաս Հ 23	Կոստանդիանոս
* Խոսրով	Յն 24
* Խորէն Դ 22	Կոստանդին
Մամիդոս Սպ 1	* Կորիկէ
* Կողմոս	* Կորիւն
Կալինիկոս Յվ 28	Կուռնէլիոս Դ 2
Կալիստրատոս Յլ	Կրեատէս Հ 4
7	Կրօն Հ 13
* Կամսար	Կրօնիդէս »

* Հակամ	Ղուկիրոս	ՀԿ4
* Համազասպ Հո2	Ղուկիրանոս	ՀԿ
* Համբարձում		20
Մյս 22	* Մաղենտ	
* Հայկ	* Մաժան	
* Հայկակ	* Մալխազ	
* Հայրապետ Փ22	* Մակար	ՀԿ 21
* Հարմա	* Մակարիոս	ՅՎ27
* Հարպիկ	Մաղաքիա	Օգ 5
* Հեթում	Մամաս	Սպ22
Հիպիրիբոս ՀԿ28	* Մանաճիհր	
Հիւսիքոս Նոյ13	* Մանաւազ	
Հիւրմիւշ Փտ17	* Մանէճ	
* Հմայակ Փտ 20	* Մանէն	
* Հոնակ	Մանուէլ	ՅՎ 6
* Հրահատ	Մանուկ	Մտ 22
* Հրանտ	Մատաթիա	ՀԿ14
* Հրաչեայ	Մատթէոս	ՀԿ18
* Հօրոյ	* Մարգար	ԴԿ 23
Ղազար Հո 20	Մարդարիոս	Դ11
Ղազարոս	Մարկիանոս	Նո6
Ղամբէոս Սպ29	Մարկոս	ՀԿ 18
Ղեւոնդ Փտ 18	Մարութա	ԴԿ15
Ղուկաս ՀԿտ.18	Մարուքէ	ԴԿ 13

Մարտիրոն Նոյ6	* Մուչէ		
Մարտիրոս ԴԿ25	* Յարեթ		
Մելիտոս ԴԿ13	* Յաղդ		
Մելքիսեդեկ ՅԼ	Յակոբ	ԴԿ 15	
	31	Յակովիկ	ԴԿ 1
Մելքոն	ՅՎ 6	* Յարութիւն	Սպ
* Մեհրուժան			15
* Մեսրոպ ՀԿ 11	Յեսու	ՅԼ 31	
Մետրոփանոս Ն6	Յեփթայէ	Յս 31	
Մեդիեռիոս ԴԿ1	Յոր	Սպ 4	
* Միհրան	Յոնան	Օգ 5	
* Միհրդատ	Յովակիմ	Օգ 26	
Մինաս	ԴԿ 8	Յովել	Օգ 5
Միսայէլ	ՅԼ 1	Յովհաննէս	ՅՎ15
Միսաք	ՅԼ 1	Յովսէփ	ՀԿ 20
Միւռոն	Նոյ 22	* Յուսակ	
Միքայէլ	Նոյ 8	* Յուսիկ	Օգ 2
Միքիա	Օգ 5	Նաթանայէլ	ՀԿ14
* Մլեհ		Նահապետ	ՅԼ 31
* Մխիթար		Նաւում	Օգ 5
* Մկրտիչ	ՅՎ 15	Նեղոս	ԴԿ 4
Մովկիմոս	Յն 16	* Ներչապուհ	
Մովսէս	Յս 31	* Ներսէհ	
* Մուչչ	Փտ 18	* Ներսէս	ՀԿ 11

Նիկոլոս	ՀԿ 4	*Պաճոյճ	
Նիկողայոս	ԴԿ 6	Պանդալէոն	ՀԿ 9
*Նշան	Սպ 28	*Պապ	
Նոյ ՅԼՍ	Յ1	*Պասքամ	
*Նորայր		*Պարէտ	
*Շահան		Պարթև	
*Շատատ		Պարմենաս	ՀԿ 4
*Շարա		*Պարոյր	
*Շաւասպ		Պարսամ	ՅՎր 18
*Շաւարշ		*Պելքին	
Շիղայ	ՀԿ 14	Պետրոս	ԴԿ 27
Շինու	Նյ 19	*Պերճ	
Շմաւոն	Օդ 30	*Պերող	
Ոնեսիմոս	ՆՅ 25	Պիսէն	ԴԿ 4
Ոնոկրոս	ՅՎր 18	Պիոն	Փտ 17
*Ոսկան	Փտ 15	Պլատոն	Նյ 4
*Ոսկի		Պրորոս	Նյ 25
Ովսէէ	Օդ 8	Պոզ	ԴԿ 4
Ովրեստէս	ԴԿ 11	Պողիկարպոս	ԴԿ 2
Որմզդան	Փտ 17	Պողիքտոս	ՅՎ 21
Ռբրէլ	Նոյ 8	Պողոս	ԴԿ 27
*Պալի		Ռամանոս	Նյ 15
Պաղոտասար	ՅՎ 6	Ռամելոս	ՀԿ 21
*Պաճոկ			

Ռատիկոս	Սպ 1	Սեղուանոս	ՀԿ 14
Ռափայէլ	Նոյ 8	Սիմէօն	Սպ 22
Ռէթէոս	ՀԿ 25	Սիմոն	ԴԿ 27
Ռոմանոս	Սպ 27	*Սիսակ	
*Ռուբէն		Սիսիանոս	ԴԿ 4
*Սաթուհ		*Սիրուհ	
Սահակ	Փտ 15	*Սլաք	
*Սահուռ		*Սկայորդի	
Սամոնաս	Նյ 15	*Սմբատ	
Սամուէլ	ՅԼՍ 31	*Սուբէն	
Սամսոն	ՅԼՍ 31	*Սուրմակ	
Սայէն	Փտ 17	Սուքիաս	Փտ 11
*Սանասար		Սուրմակ	Օդ 5
*Սանատրուկ		*Սպանդար	
Սար		*Սպանդարատ	
Սարգիս	Փտ 8	Ստեփան	ԴԿ 25
Սարուէն		Ստեփանոս	
Սեդրակ	ՅԼՍ 1	Սրապիոն	ԴԿ 4
Սէթ	ՅԼՍ 31	*Վաղգէն	
Սեդրեսարոս	ՅՎ 4	*Վահագն	
*Սեպուհ		*Վահան	ՅՎ 25
Սերգիոս	ՅՎ 25	*Վահէ	
Սերորէ	Նոյ 8	*Վահրամ	
Սեւերիանոս	ՀԿ 28	*Վահրիճ	

Վաղարշ	Վատամ
Վաղարշակ	Վրէն
Վաղինակ	Վրթանէս 07 2
Վաղերիոս 84 27	Վրոյր
Վան	Տաճատ փտ 20
Վանակ	Տարագոս Նո 25
Վաչտակ	Տարսայիճ
Վաչէ	Տիգրան
Վասակ	Տիմոթէոս ՀԿ 16
Վարազ	Տիմոն ՀԿ 4
Վարազդատ	Տիտոս ՀԿ 16
Վարդ	Տիրան
Վարդան	Տիրեթ
Վարդգէս	Տիրոց
Վարժ	Տուրք
Վարձ	Տուրքեկոս Սպ 1
Վարոս ՀԿ 15	Տրդատ ՅԼ 5
Վարս	Տրիփոն Յվր 18
Վեստ	Րէնատէս
Վիգէն	Րէնատուր ԴԿ 22
Վլաս 84 16	Յուլակ
Վլասիոս	Փառնակ
Վոամ	Փառնաւազ
Վոամիապուհ	Փարսատան

Փառոս	Քրիստափոր ՀԿ
Փելիկտիմոն Սպ	23
	22
Փիլիմոն ՀԿ 4	Քրիստոստուր ԴԿ 22
Փիլիպպոս Նո 15	Օդսէն ԴԿ 11
Փոկաս ՀԿ 8	Օդսէնտիոս
Փոտինոս Յս 50	Օշին
Քերովրէ Նո 81	Օրբէլ

ԱՆՈՒԱՆՔ

ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌԻ

Ագապի 07ս 7	Անդառամ
Ագինէ	Աննա 07 28
Ազգանոյշ	Աշխէն ՅԼ 5
Ազնիւ	Աշինէ
Ազնուուհի	Աւքինէ
Ակիւլինէ ՀԿ 23	Ասանէթ
Աղաւնի	Ասմինէ
Այգանուշ	Աստղիկ
Այգինէ	Ատրինէ
Այրինէ	Արաքսէ
Այտուշ	Արեգայ
Անատուր 84 50	Արեգնազ
Անգինէ	Արմենուհի

* Արմինէ	* Դրախտինէ
* Արշանոյշ	Ելզիս Օգոս 7
* Արուհի	Եղիսարեթ
* Արուս	* Երանեակ
* Արուսեակ	* Երանիկ
* Արուսիկ	* Երանուհի
* Արսինէ	Երմոնէ Սպ 30
* Արփինէ	* Երփինէ
* Աւետինէ	Եւայ
* Բազրատինէ	Եւզինէ Յվ 25
* Բաղդինէ	Եւպրաքսէ ՀԿ 9
* Բարինէ	Եւպրաքսեա
* Բերկրինէ	Եւփիմէ ՅԼ 28
* Բուրմինէ	* Չապել
* Գայեանէ Յնս 10	* Չարգինէ
* Գանձինէ	* Չարդար
* Գեղանեակ	* Չարդարինէ
* Գեղանէ	* Չարդինէ
* Գոհարիկ	* Չարթենէ
* Գոհարինէ	* Չարմանդուխտ
* Գովանեակ	* Չարմանուհի
* Գուրգինէ	* Չարմինէ
Դոմլա Գեկ 18	* Չարուհի
Դոմինա	* Չգաստիկ

* Չգօնուհի	* Խոսրովիդուխտ
* Չուարթինէ	* Մաղկինէ
* Չուարթուն	* Մաւինէ
Էլմոնիկ	Կալինեկէ ՀԿ 25
* Էնիմէ	Կատարինէ
* Էրիզա	* Կարենէ
* Թագուհի Օգ 17	* Կենատրիկ
Թեկղի Հոկ 7	* Կենսինէ
Թէստիտէ	* Համասարիկ
Թեովիտէ Ս 30	* Համատիւու
* Թովինէ	* Համեստիկ
* Իմաստիկ	* Համեստինէ
* Իմաստինէ	* Հայկանոյշ
Ինդոս Նոյ 18	* Հայկինէ
* Իսկուհի Օգ 17	* Հայկուհի
* Իւղարեր Օգ 28	* Հաչտիկ
* Լաւինէ	* Հաչտինէ
* Լուսիկ	* Հասկինէ
* Լուսինէ	Հեղինէ Յնս 24
* Լուսնեակ	* Հօրիսիմէ Յն 9
* Խաչինէ	* Հրանդինէ
* Խնկարեր	* Հրաչիկ
* Խնկինէ	* Հրաչինէ
* Խոսրովանոյշ	* Ղամբէուհի Սպ 29

* Ճեմինէ	* Յաւէրժիկ
* Ճշմարտիկ	* Յաւէրժինէ
* Մանէ Թն 17	Յուլեանէ Կո 24
* Մաննիկ »	Յուզիտա Յլ 21
* Մանուշակ	* Յուսինէ
Մատրոնա	Յուստիանէ Յլ 28
* Մարգարինէ	Յուստիկ
* Մարգարիտ	* Նազէնի
* Մարգինէ	* Նագիկ
* Մարզինէ	* Նազինէ
Մարթա Հկ 20	* Նայլմէ
Մարեամ 0գ 17	* Նարդէնի
Մարեանէ Սպ 25	* Նեմզար
* Մաքրիկ 0գ 17	Նեքտաուինէ Սպ
* Մաքրինէ ,	50
* Մաքրուհի ,	* Նոյեմզար
* Մեկինէ	* Նունէ Թն 17
* Մեղուշ	* Նունիկ ,
* Մէնեմէ	* Նվարդ
* Միհրիկ	* Շահանդուխտ
* Միհրինէ	* Շահինէ
* Մոգինէ	Շամուռնէ 0գ 4
* Յամիկ	* Շնորհիկ
* Յարդինէ	Շողակաթ 0գ 16

* Շուշան	Սպ 25	* Սաթիինիկ
* Շուշանիկ »		* Սահակադուխտ
* Ոգինէ		* Սահականոյշ
* Ոգոհէ		* Սանդուխտ Յս 28
* Ոգուհի		* Սարինէ
* Ոսկինէ		* Սմբատուհի
* Ուխտիկ		Սողոմէ
* Ուխտինէ		Սոփիա 0գ 7
* Ուշինէ		* Սրբիկ 0գ 17
* Պայծառ		* Սրբուհի
* Պայծառինէ		* Սրբիմէ
* Պաշտինէ		* Սփոփիկ
* Պատուինէ		* Վառինէ
Պատրոնիկէ		* Վառվառ Հկ 7
* Պարզեիկ		* Վասիլուհի Կո 24
* Պարժիկ		* Վարդենի
* Պարկեշտիկ		* Վարդինէ
Պեղաքեա Հկ 7		* Վարդուհի
* Պերճինէ		* Վարժինէ
* Պերողինէ		* Վարսամ
* Պիտոս 0գ 7		* Վարսինէ
* Ռիթա		* Վեհինէ
* Ռուզան		* Վեստինէ
* Ռոփի		* Տենչիկ

* Տենչինէ
 * Տեղբանուհի
 * Տիրուհի Օդ 17
 * Բէինէ
 * Բէնիմէ
 * Բէնարիկ
 * Յովինէ
 * Յովինէ
 * Փառանձեմ
 * Փառինէ
 * Փափքինէ

* Փենա
 * Փեփրոնէ Սպ 23
 * Փրկչինէ
 * Քաւինէ
 * Քնարիկ
 * Քրիստինէ Յս 28
 * Քրորինէ
 * Քրքմինէ
 * Օրհնիմէ
 * Օրիմէ
 * Յիմի

ՇԳԱՆՈՒՆԻՔ

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆԱՑ

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ

ՎԵՀԱՇՆՈՐՀ Կաթողիկոս, — Տէր
 Հայրապետ ԿՏ Ստուածընտիր
 Հովուապետ, Առաքելաշնորհ Արք-
 բաղնապետ Հոգեւոր Տէր—ՎԵՀ
 Արբաղնութիւն (Sainteté)

ՄԱՍՆԱԻՈՐ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՑ

Որպէս են Սոյ և Աղթամարա
 ԵՐԱՆԱՇՆՈՐՀ Կաթողիկոս—Արք-
 բաղնապետ Տէր, — Երանաշնորհ
 Արբաղնութիւն :

ՊԱՏՐԻԱՐԻՔԱԿԱՆ

ԲԱՐՁՐԱՇՆՈՐՀ Պատրիարք-Արքա-
 զան Տէր ԿՏ Բարձրաշնորհ Արքա-
 զան—Բարձր Արբաղնութիւն (Emi-
 nence)

ՀՐԱՊԱՐԵՍԼ ՊԱՏՐԻԱՐԲԱԿԱՆ
ԵՒ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ

ՊԵՐՃԱՇՆՈՐՀ ԱՐԵ ԵԿԻԿՈՍԻՍ —
ՍՐՔԱՂԱՆ ՏԵՐ ԿՐՄ ԱՐԻԱՆՈՐԿ
ՍՐՔԱՂԱՆ — ԱՐԿԻ ՍՐՔԱՂՆՈՒԹԻՐԸՆ
(Grandeur)

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ

ԳԵՐԱՇՆՈՐՀ ԵԿԻԿՈՍԻՍ — ՀԱՅՐ
ՍՐՔԱՂԱՆ — ՍՐՔԱՂՆՈՒԹԻՐԸՆ (Grace)

ՎԱՐԳԱՊԵՏԱԿԱՆ

ՀՈԳԵՇՆՈՐՀ ՎԱՐԳԱՊԵՏ — ՀԱՅՐ
ՍՈՒՐՐ — ՍՐՔԱՂՆՈՒԹԻՐԸՆ, (Révéren-
disme)

ՔՐԱՆՆԱՅԱԿԱՆ

ՀԱՅՐԱՇՆՈՐՀ ՔՐԱՆՆԱՅ — ՏԵՐ ՀԱՅՐ
ԿՐՄ ՏԻՐԱՆՈՐԿ ՀԱՅՐ — ՀԱՅՐՈՒԹԻՐԸՆ
(Révérend)

ՍԱՐԿՈՒՍԳԱԿԱՆ

ԲԱՐԵՇՆՈՐՀ ՍԱՐԿԱԼԱԳ — ՏԻՐԱՅՈՒ
ԵՂՔԱՅՐ, — ԵՂՔԱՅՐՈՒԹԻՐԸՆ (Frère)

ՇՔԱՆՈՒՆԻՔ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆԱՑ
ԹԱԳԱՒՈՐԱԿԱՆ

ՎԵՀԱՓԱՌԻ ԿԱՅՐ ԿՐՄ ԱՐՔԱՅ-Օ-
Գ ՈՍՏԱՎԱՌ ՏԵՐ-ՎԵՀԱՎԱՌՈՒԹԻՐԸՆ
(Majesté)

ԻՇԽԱՆԱԿԱՆ

ՎԵՀԱՉՈՒՆ ԻՇԽԱՆ — ՎԵՀԱՂՈՒՆ
ՏԵՐ-ՎԵՀԱՂՆՈՒԹԻՐԸՆ Altesse Royal

ԵՊԱՐԲՈՍԱԿԱՆ

ԲԱՐՁՐԱՊԱՏԻԻ ԵՎԱՐԳ ՈՍ ԿՐՄ ՓՈ-
ԽԱՐՔԱՅ-ԲԱՐՃՐԱՊԱՏԻԻ ՏԵՐ-ԲԱՐՃ-
ՐՈՒԹԻՐԸՆ (Altesse)

ՆԱԽԱՐԱՐԱԿԱՆ

ՎՍԵՄԱՊԱՏԻԻ ՆԱԽԱՐԱՐ — ՎՍԵ-
ՄԱՊԱՏԻԻ ՏԵՐ-ՎՍԵՄՈՒԹԻՐԸՆ (Ex-
cellence)

ԱԻՍԳԱԿԱՆ

ՄԵՇԱՊԱՏԻԻ ՓՆՆՅ ՊԵ ԷՖԷՆՊԷ
ՄԵՇԱՊԱՏՈՒՆՈՒԹԻՐԸՆ (Tres Hono-
rable)

ՀԱՍԱՐԱԿ

ՅԱՐԳԱՊԱՏԻԻ ՊԱՐՈՆ-ՅԱՐԳ ՈՒ-
ԹԻՐԸՆ (Honorable)

ՇԳԱՆՈՒՆԻՔ

ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌԻ

ԴՇԻՈՅԱԿԱՆ

ՎԵՀՍՓՍՈՒ Կայսրուհի Կոթադուհի-Միրանափառ Գլխոյ-Վեհափայլ Տիկին — Շնորհապանծ Վեհափառութիւն (Gracieuse Majesté)

ԻՇԻՍՆՈՒՀԻՈՅ

ՎԵՀՍՁՈՒՆ Իշխանուհի-Վեհազուն Տիկին-Շնորհաշուք Վեհազնութիւն (Altesse Royale)

ԵՊՍՐԳՈՒՀԻՈՅ

ԲԱՐՁՐԱՇՈՒՔ Եպարքուհի-Բարձրաշուք Տիկին Շնորհաշուք Բարձրութիւն (Gracieuse Altesse)

ՆԱԽԱՐԱՐՈՒՀԻՈՅ

ՎՍԵՄԱՇՈՒՔ Նախարարուհի Վրսեմափայլ Տիկին, Շնորհափայլ Վրսեմութիւն (Gracieuse Excellence)

ԱԻՍԳՈՒՀԻՈՅ

ԱՋՆՈՒՍՇՈՒՔ Տիկին Շնորհափայլ Ազնութիւն :

ՕՐԻՈՐԴԱՅ Ազնուափայլ Տիրուհի Կոթ
Օրիորդ Շնորհափայլ Նազելութիւն :

ՀԱՍՍԱՐԱԿ

ՀԱՄԵՍՍՓՍՈՒՅՆ, Տիկին-Ազնութիւն :

ՕՐԻՈՐԴԱՅ Համեստափայլ Օրիորդ, Նազելութիւն :

ՀԱՅԲ

Սահմանադրական վարչա-նիւն

Տ. Տ. ԳԵՈՐԳ Գ.

ԾԱՅՐԱԳՈՅՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏ ԵՒ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ամենայն Հայոց. Նա-
խագահ Սիւնհոդոսին. ծնեալ 'ի Կ.
Պոլիս 1815 ՅուլիսիՅ, կոչի 'ի վար-
դապետութիւն 'ի սեպտ. 12 1858
ձեռնադրի Եպիսկոպոս Ներսէս Ե.

Կաթողիկոսէ 'ի 16 Յունիսի 1848,
ընտրի Կաթողիկոս ամենայն Հայոց
'ի 17 Սեպ. 1866 թվին :

ԱՆԴԱՄՔ

ՍԻՒՆՀՈՒՈՍԻՆ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ

Սարգիս	Առք Եպիս.	Զալալեան
Գրիգոր	՝	Սագինեան
Գաբրիէլ	՝	Այվաղեան
Գրիգոր	Եպիսկոպ.	Մուշեղեան
Մեսրովլ	՝	Սմբատեան
Յովակիմ	՝	Տ. Գրիգորեան
Պողոս	Վրդպտ.	Տ. Մարգարեան
Նեսէս	՝	Խիւտավէրտեան
Կրպտ.	Վասակեան	Բուօքիւրէօր .
Սիւքիաս	Թաղեատեանց	Ատենդպ.

Տ. ՆԵՐՍԷՍ

ԱՐՔ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՊԱՏՐԻԱՐՔ

Կ. ՊՕԼՍՈՅ

Նախագահ Երեսիօխանական
Երօնական և Քաղաքական Ժողովոց.
Ծնեալ 'ի Խասգիւղ ի 28 յունվար

1857, Կոչի 'ի վարդապետութիւն
'ի 16 Օգոս. 1858 'ի Տ. Արխատա-
կէս Արքազան Արքեպիսկոպոսէ նա-
խորդ Առաջնորդին Անդրիանու-
պօլսոյ և նախկին Պատրիարքական
Տեղապահին Կ. Պօլսոյ, ձեռնադրի-
լեպիսկոպոս 'ի հոկտեմբեր ամսոյ
1862, ընտրի Պատրիարք Կ. Պօլսոյ
Ղևնդանուր Ժողովոյ 'ի 26 Ապրիլի
1874 թվին :

ՊԱՏՐԻԱՔԱՐԱՆ ՀԱՅՈՅ

Յովհաննէս Քհնյ Մկրեան Պատրի-
արքական փոխ. և նախագհ. Դատաս-
տանական խորհրդոյ :

Աբրհմ. Էֆ. Ֆռէնկեան գործկտր.
Թովմաս » ֓ափաղեան ղիւնպտ.
Բարթող » Թէլեան ղիւնդալիր.
Կրպտ. » Խաչատուրեան Ա. ղը-
րազիր Տաճկերէնի
Յակոբ » Անտոնեան գրա. Տաճ.

ԿՐՕՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Խորէն Արքեպ. ՆարՊէյ Ատենապետ

Կարապտ. վարդապ. Սերովո. դեր Ստ.
Խորէն » Կիրօեան Ատենդապ.
Ներսէս » Արսլանեան դեր »
Ամբրոսիոս » Իսկէնտէրեան
Գէորգ » Դերձակեան
Զաքարիա » Զիւմրիւթճեան
Յովհաննէս » Փափաղեան
Արխատակէս Քհնյ. Մամբրէեան
Գրիգոր » Աճէմեան
Գրիգոր » Արամեան
Երեմիա » Խասգիւղի
Սուքիաս » Մայր Եկեղեց.
Վրթանէս » Միջագիւղի

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ

Մաքսուտեան Սիմոն Պէյ Ատենապ.
Նորատունկեան Սիմոն Էֆ. դեր »
Մամէկոնեան Միքայէլ Էֆ. Ատենդապ.
Միքակեան Սիմոն Էֆ. դեր »
Արսլանեան Ստեփան ֓աչայ
Արղունանեան Ստեփան Էֆ.
Արապեան Սարգիս »
Ժամակոչեան Պօղոս »
Իկիտպաշեան Ասափայ »

Խանտանեան Յակոբ Պէյ
 Խնդիրեան Ստեփան ԷՓ
 Մանուկեան Մանուկ »
 Տատեան Առաքել Պէյ
 Քարամաճեան Յարութիւն ԷՓ.

Անդամք Երեսօրխանական ժողո.
 վոյ անձինք 140

- Դատաստին. Խորհրդոյ 8
- Ուսումնական » 7
- Տնտեսական » 7
- Ելեմտական » 7
- Վանօրէից » 7
- Կտակաց Հոգաբարձութ. 7
- Ս. Փրկչի Հիւղնցի. » 9

ՅՈՒՅԱԿ

ԱՌԱՋԵՈՐԴԱՅՆ ՏԱՃԿԱՍՏԱՆԻ
 ԱԿՆ Առաջնդ. Յակոբ Եպիսկոպոս
 Աղթամար Կթղին. Տեղւոյ. Յակոբ »
 Անդրիանայօլիս. Առաջ. Գրիգոր »
 Արղնի վանահայր Յովհնս. վրպտ.
 Արմաշ » Խորէն Եպիսկ. Աջքեան
 Բաբերդ Առաջ. Տեղ. Պօղոս վար-
 դապետ Նաթանեան

Բաշու Առաջ. Տեղ. Սարգիս վրպ.
 Բաղէշ » » Ստեփան վար-
 դապետ Արղումանեան

Գաղատիա Առաջ. Արիստակէս Եպ.
 Երուսաղէմ Եսայի Պատրիարք
 Երզնկայ Առաջ. Տեղ. Գրիգորիս վ.
 Ալաթճեան

Եւզոկեա Առաջ. Յակոբ վրպդտ.
 Եգիպտոս » Մեսրոպ Եպիսկպ.
 Եղեւսիս Առաջ. Տեղ. Կրպտ. վար-
 դապետ Փափաղեան

Թէքիրտաղ փոխ. Առաջ. Արսէն Քհ.
 Լիւմ վանահայր Յակոբ Եպիսկպս.
 Խարբերդ Առաջ. Տեղ. Պետրոս վ.
 Կարին » Յարութիւն Եպ.

Կարս » Տեղ. Տիմոթոս վ.
 Կեսարիա » Եղիս վրդպտ.
 Կեսարիոյ Ս. Դանիելի վանահայր
 Ստեփան վրդպտ.

Կիւրին Առաջ. Զարարիս Եպիսկպ.
 Կտուց վանահայր Յակոբ վրդպ.
 Հաճըն Առաջ. Պետրոս Եպիսկոպոս
 Հասանգալէ վանահ. Տիմոթոս վ.
 Զանիկ Առաջ. Տեղ. Արիստակէս վ.

Մալաթիա Առ.Տեղ.Սրապիոն Եպիս.
 Սուշ . . . խորէն վ. Շահն.
 Մշոյ վանուց վանա. Մամբրէ Եպիկ.
 Նիկոմիդեա փոխ.Առաջ. Ստեփանն վ.
 Շապին Գարահիսար Արրա. Եպիս.
 Շնքուշ Առաջ. Տեղ. Մինաս վար.
 Չարսանճաք Առաջ. Յովհաննէս ,
 Պայեզիտ . . . . .
 Պրուսա Առաջ. Բարդուղիմէոս Եպ.
 Սղերդ . . Պետրոս վարդապետ,
 Սերաստիա , ...
 Աիս Մկրտիչ Կաթուղիկոս
 վան Առաջ. Տեղ. Գրի. վար. Աղու.
 վարագայ վանուց վանահայր
 Խրիմեան Մկրտիչ Եպիսկոպոս
 վառնայ Առաջ Տեղ. Յարուի. վրդ.
 Տրապիզոն Առաջ. Մատթէոս ,
 Տիգրանկէտ. Առաջ. Տեղ. Փիլի. վ.
 Տիվրիկ Առաջ. Թադէոս վրդապետ.
 Քեմախ վանհր. Տ. Յարուի. Քահ.
 Քղի Առաջ. Տեղ. Եփրեմ վրդապ.
 Ամասիա , Արապկիր , Անտիոք , Ա-
 տանա , Դերձան , Եօզղատ , Զէյ-

թուն , Զմիւռնիա , Հալէպ , Մա-
 աշ , Պալքէսէր , Զրմելկազաք :
 Պաղտատ Քէօթահեա առաջնորդը
 չրկան , իսկ Մոլտովալաքիա այ-
 ցելու կերթայ մէկ քանի տարին
 անգամ մը :

ԹԻԻ ՀԱՅՈՅ

Ընդ իշխանութեամբ

Թուրքիոյ	2,500,000
» Ռուսաց	1,900,000
» Անգղիոյ	150,000
» Պարսկաց	34,000
» Աւստրիոյ	14,600
» Ռումանիոյ	8400
» Եգիպտոսի	8000
Այլ ուր	120,000
Գումար	4,600,000

Յորոյ 74,000 Պապական , 17,000
 Բողոքական և մնացեալներն Ուղ-
 ղափառ են :

ՀԱՅՔ Ի ՌՈՒՍՍՏԱՆ

Ռուսաստանի մէջ գիւնորական և քաղաքական ծառայութեանց մէջ նշանաւոր պաշտօններու հասած մեծահասմբաւ տոհմերն են .

Հաղարեան , Աբիմելէքեան , Արզութեան , Բէհրուտեան , Յուսանեան , Դելեանեան :

Կառավարութեան պաշտօններումէջ գտնւող ազգայնոց թիւն է 2100 , որոց 27ը զօրապետ (ժէնէաւ) 15ը զանազան գաւառներու կառավարիչ 45ը բարձրագոյն ատեաններու անդամ , և մնացեալներն պաշտօնատանց տեսուչք և պաշտօնատարք են :

Թիւ	Եկեղեցեաց	2535
»	Ուսումնարանաց տղայոց	555
»	»	աղջկանց 65

Գումար 400

Որոց 25ը գիտութեանց վարժարաններ են ուր ուսանողք կուսա-

նին 5 կամ աւելի լեզուք և գիտութիւնք , 200ը միջին աստիճանի վարժարաններ են ուր կ'աւանդուին երկու լեզուք և մասամբ իւրիք գիտութիւնք և մնացեալ 175ը նախակրդարան են ուր կուսուցուին մայրենի լեզու և կրօնք :

Թիւ աշակերտաց	15,400
» աշակերտուհեաց	2,600

ԱՅՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ԻՇԽԱՆՈՒԹԻՒՆՔ ԲՐԻՍՏՈՆԵՒԾ Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

- Տ. Եովակիմ Մայրագոյն Պատրիարք Ազգին Յունաց :
- Տ. Յովհան Քիւբեղեան Պատրիարք Հոռվեական մասին Հայոց :
- Տ. Քլեման Պատրիարք Յոյն Հռմեականաց :
- Տ. Անթիմոս Էկզարք Պուլկարաց :
- Տ. Վազալիտիս Գլուխ Լատինացոց :
- Տ. Ճաքեր Բարունապտ. Ազգին Հր. Յակոբ Էֆէնտի Մատթէոսեանպետ Բողոքական մասին Հայոց :

ՎԻՃԱԿԱԳՐԱԿԱՆ

ԹԻԻ ՄԱՐԴԿԱՆՑ
ԸՆԴ ԱՄԵՆԱՅՆ ԵՐԵՍ ԵՐԿՐԻ ԸՍՏ
ԱՐԴԻ ՎԻՃԱԿԱԳՐԱՑ

Եւրոպայ	501,200,000
Ասիա	798,000,000
Ափրիկէ	202,000,000
Ամերիկայ	84,500,000
Ովկիանիա	4,500,000
Գումար	1,590,200,000

ԿՐՕՆՔ

Քրիստոնեայ	505,200,000
Կառապաշտ	937,000,000
Մահմետական	96,000,000
Հրեայ	4,000,000
Գումար	1,590,200,000

ՏԱՃԿԱՍՏԱՆ

Միապետական Կայսրութիւն
Օսմանեան թագաւորութիւնն
սկսաւ 1500 թուականին 'ի Սուլ-
թան Օսմանէ, 1538 էն 'ի վէր Օս-
մանեան զահակալներն կայսր կոչ
ուիլ սկսան. կայսերական այն
Օսմանեան ձեղն սկսաւ 1299 ին,
և Եւրոպական տերութեանց կարգն
անցաւ Կ. Պօլսոյ առմամբ 1553 ին:
ԿԱՅՍՐ ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏ-ԻԻԼ
ԱԶԻԶ ԽԱՆ ծնեալ 'ի 15 չետրվար
1850 և տաճկաց 15 շապան 1245
թուին. զահակալեալ 'ի 15 Յու-
նիսի 1861:
Գահաժառանգ Մեհեմետ Մուրաա
էֆէնտի ծնեալ 'ի 9 սեպտ. 1840

ԿԱՅՄՐՈՐԴԻՔ

Եռսու Ք Իզէտտին էֆ. ծնեալ	1857
Սպիրէ Սուլթան	» 1862
Մահմուտ շէլալէտին էֆ. »	1862
Իմինէ Սուլթան	» 1866
Ապարւլ Մեճիտ էֆ. »	1868
Մեհեմետ Շէվքէթ էֆ. »	1870
Յաթիմէ Սուլթան	» 1874
Մեհեմետ Սէյֆէտտին էֆ.	1874

ՄեձիՏԵԱՆ ԱՐՔԱՅԱԶՈՒՆՔ

Մեհեմետ Մուրատէֆ. ծնեալ	1840
Յաթիմէ Սուլթան	» 1840
Քէֆլիէ սուլթան	» 1842
Ապարւլ Համիտ էֆ.	» 1842
Ճեմիլէ Սուլթան	» 1843
Մեհեմետ Րէշատ էֆ.	» 1844
Ահմետ Քեմալէտտին էֆ. »	1847
Պեհիճէ Սուլթան	» 1848
Մեհեմետ Պիւրհանէտինէֆ.	1849
Նուր էտտին էֆ.	» 1851
Սինիէ Սուլթան	» 1851
Յեհիմէ Սուլթան	» 1853
Շէհիմէ Սուլթան	» 1855

Սելիմ Էֆէնտի	ծն. 1860
Վահտէտտին էֆ.	» 1860

ՆԱԽԱՐԱՐՔ

ՀԻՒՍԷԻՆ ԱՎՆԻ Փաշայ Մեծ Եպարքոս և Պաշտօնեայ Պատերազմական գործոց .

ՀՍԱՆ ՅԷՀԻՄ Էֆէնտի Կրօնապետ (Շէյ-է-Էն-Էմ)

ԵՈՒՍՈՒՑ ՔԵՍՄԻԼ Փաշայ Նախագահ Պետական խորհրդոց (Շարայէ Տէլէթ)

ԱՀՄԵՏ Փաշայ պաշտօնեայ ծովային գործոց (Պահրէէ)

ԱՐԻՑԻ Փաշայ պաշտօնեայ արտագին գործոց (Խարէճէ)

ԱՔԻՑ Փաշայ պաշտօնեայ Արդարութեան (Ահեմմէ Արլէ)

ՍԱՎՅԷԹ Փաշայ պաշտօնեայ Հասարակաց կրթութեան (Մարէճ)

ԷՏՀԷՄ Փաշայ պաշտօնեայ Հասարակաց շինութեան (Նաֆաս)

ՔԱՊՈՒԼԻ Փաշայ պաշտօնեայ Առևտրական գործոց (Թիճարէ)

ԲԵՄԱԼ Փաշայ սաշառօնեայ Էփեմէ
հիսոմֆ փաշայսպաշտ. Գ. անձ. (Մուշէյե)
Հիտմնի փաշայ սաշտ. Ոստիկա-
նութեան (Զ-բէնէ)

Քատրի Պէյ Քաղաքայտ (Շէհէրէ-Քէն)

ՊԱՇՏՏՈՆԱՍԱՐԻ
ՕՏԱՐ ՏԵՐՈՒԹԵԱՆՅ
'Ի Կ. ՊՕԼԻՍ

ԱՄԵՐԿԱՅԻ Ժ. Պօքեռ փոքր դես-
պան կարգեալ 1872, Մ. Պօքեռ
քարտուղար Քառճելօ, թարգման
Ժ. կուտնով Հիւպատոս :

ԱՆԳՂԻՈՅ Մ. Հանուի Էլիօթ մեծ
դեսպան կարգեալ 1867 Մ. Լօքօք
քարտուղար, Ռ. Քաղաքանի թարգ-
ման. Բ. Ֆռանսիզ Հիւպատոս :

ԱԻՍՏՐԻՈՅ Քոնդ Զիչի մեծ դես-
պան կարգեալ 1874 Վիլլերսեմպ
քարտուղար, Քօզվէք թարգման,
Էսթեռիլա Հիւպատոս :

ԳԱՂՂԻՈՅ Քօնդտըվօկէմեծ դես-
պան կարգեալ 1871 Պ. Տ'Աշեռ
քարտուղար Բ. Լօնկվիլ թարգման.

Մ. Պեղին Հիւպատոս :

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ Պ. տը վեթեմ մեծ
դես. կարդ. 1874 Հոնճերտովքար. Գ.
Մ. Դէստա թարգմ. Ժիլեթ Հիւպ :
ԻՏԱԼԻՈՅ Քօնդ Պաուպօլանի փոքր
դեսպան կարգեալ 1869 Ֆ. Քօթա
քարտուղար, Վեռնօնի թարգման
Սըանեօլինի Հիւպատոս .

ՀՈՒԱՆՏԻՈՅ Մ. Հելտէվլյէ փոքր
դեսպան. Ժ. Քէնն քարտուղար .
Թռապեռ թարգման :

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ Մ. Սիմոս փոքր դես-
պան կարգեալ 1872, Քալերճի
քարտուղար, Ռազի թարգմ. Սյվա-
ղիտի, և Սքսելլոս Հիւպատոսք :

ՇՈՒԵՏ և ՆՈՐՎԵԿԻՈՅ Մ. Էրինհօֆ
փոքր դեսպան կարգեալ 1869 Ժ.
Հայտենստամ քարտուղար, Թիմօ-
նի թարգման :

ՊԱՐՍԻՅ Մուհսին Խան մեծ դես-
պան կարգեալ 1873, Միրզայ Րի-
զա քարտուղար, Միրզա Սպետին
թարգման, Միրզա Ահմետ Հիւպատո :

ՊԵԼՃԻԳԱՅԻ Ռ. ԿՈՒՄԱԿԵՈԿ ՎՈՐՐ
ԴԵՍԱԿԱՆ ԿԱՐԳԵԱԼ 1869, Լ.ՎԵՆ-
ՆԵՅԿ քարտուղար, Ժ. Քալիւնիոս
Թարգման, Ժ. Ժասին հիւպատոս:

ՌՈՒՍԻՈՅ Զօրապետ Իկնաթիէֆ
մեծ դեսպան կարգեալ 1864. Պո-
ղոս Լաֆաբի քարտուղար, Մ. Օնու
Թարգման, Յ. Նէվրուզ օգնական
Թարգման, Հիթրօֆօ հիւպատոս:

ՍՊԱՆԻՈՅ Մ. ԱՐԻՍՏՕ ՎՈՐՐ ԴԵՍ-
ԱԿԱՆ ԿԱՐԳԵԱԼ 1874, Մ. ՌՕՄԵՐՕ
քարտուղար, Մառինիչ Թարգման,
Բոզազ հիւպատոս:

ՓՕՌԹՌԻԿԱԼԻ Բ. ՍՕՎԵՐՈՎ ՎՈՐՐ
ԴԵՍԱԿԱՆ ԿԱՐԳԵԱԼ 1871, ԺՈՒՆ-
ՏԱՆ ՀԻՎԱԿԱՏՈՍ:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՇՏՏՈՆԱՏԱՐԻ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ՏՆՐՈՒԹԵԱՆ
Ի Կ. ՊՕԼԻՍ**

ԱՐՐԱՀԱՄ Փաշայ Երամեան Ներ-
կայացուցիչ Եզրիաւ. Իշխանութեան
Սարգիս Պէյ (Պալեան) Արքունի
Յակոբ , ,)ճարտարաբ,

Գրիգոր Պէյ Տաւեան) Արքունի
Առաքել , ,)Վառօղաբ
Սարգիս Էֆ. Համաձեռեան Նախա-
գահ Թաղապետութեան Բերայի

**ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ
(Շարայէ Տէւէթ)**

Աղաքեկեան Սարգիս Էֆէնտի
Թնկուեան Եավեր Պէյ
Տիւզեան Միհրան Պէյ
Օտեան Գրիգոր Էֆէնտի

**ԱՆԴՈՄՔ ԶԱՆՍԶԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ
ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՏԵՆԻ**

(Ահեհաճ արևել)

Յէվսեփեան Վարդան Պէյ
Նուրեան Յովհաննէս Էֆ.
Սուրէնեան Կարապետ ,
Վահանեան Յովհաննէս ,

ԻՊԱՇՏՕՆԱՏԱՆ ԱՐՏԱՔԻՆԴՈՐՄՈՅ
(Հարե՛նք)

ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՅ ԴԻԻԱՆ

Գասպար էֆ. Թողատլեան
Յակոբ » Տիլլիթճեան
Պետրոս » Տ. Երեմիաեան
Պողոս » Պառնասեան՝ի գը-
րասենեկի տպագրութեան

ԳՐԱՍԵՆԵԱԿ ԹՂԹԱԿՅՈՒԹԵԱՆ
Յովհ. էֆ. Խորասանճեան Դիւանպ-
նան » Աէֆէրեան փոխ »
Նաչիտ » Թորգանելեան Անդամ
Խաչիկ » Օտեան »
Սողոմոն » Հիւնքեարպէյէնտեան »
Աէֆէր » Աէֆէրեան
Ազարեան »
Ղազարոս » Յովակիմեան
Մկրտիչ » Նորիկեան
Գրիգոր » Յովակիմեան

ԱՐՁԱՆԱԳՐԻԶՔ

Նշան էֆ. Մարգարեան
Միքայէլ » Կիւլապեան

Միհրդատ էֆ. Պասպեան
Տիրան » Յ. Տատեան

Ի ԴԻԻԱՆԱՏԱՆ

Իլիաս էֆ. Չայեան Տեսուչ
Ստեփան » Չայեան Օգն. »
Սիմօն » Չայեան Անդամ
Պողոս » Յինճանճեան »
Ռուբէն » Տալուտեան »

Ի ԳՐԱՍԵՆԵԱԿԻ ՏՕՄՐԱԿՆՈՒԹԵԱՆ
Գրիգոր էֆ. Խտրեան Տոմարակալ
Խաչիկ » Գ. Փափաղեան Օգն.

Ի ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՆ

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ ԳՈՐՄՈՅ

(Թէ՛հարէն)

Յովհաննէս էֆէնտի Սաքղեան Խոր-
հրդական պաշտօնէի
Յովհաննէս էֆէնտի ՍուրինեանՆա-
խազահ Գ. Ժողովոյ
Կարապետ էֆ. Շահպաղեան Նխաչ-
Ա. Ժողովոյ
Թովմաս էֆ. Խորասանճեան Անդամ
Գ. Ժողովոյ

Յովհաննէս էֆ. Էմինեան Անդամ
 Ա. Ժողովոյ
 Տիգրան էֆ. Եռուսեփեան Անգամ
 Բ. Ժողովոյ
 Ամասեան էֆ. Անդամ Վերաբըն-
 նիչ Ժողովոյ
 Ստեփան էֆ. Գարազաչ Քանչեղեր
 Իսկէնտէր էֆ. անդամ Սնանկց Ժող.
 Արթին էֆ. Սարաֆեան անդամ
 Մէարիֆի Ժողովոյ

Ի ՊԱՇՏՕՆԱՏԱՆ
ՊԱՏԵՐԱԶՄԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՅ
 (Սերասիբ)

Ստեփան փաշայ Արսլանեան ան-
 դամ Ժողովոյ
 Միքայէլ էֆ. Մամիկոնեան գիււ-
 նապետ Թարգմանչաց սենէկի

ԹԻՒ ԲՆԱԿՉԱՅ

Գաւառք Եւրոպական Տաճկաստանի
 Բնակիչ
 Կ.Պօլիս Եւրոպական մասին 685000
 Անդրիանուպօլիս 2,471,908

Ասորիք	228,000
Բիղերէն	676,322
Թանուպ	1,617,418
Եանիայ	1,423,140
Սելանիկ	1,237,538
Պօնայ	1,242,458
Կրետէ	210,000

9,791,582

Գաւառք Ասիական Տաճկաստանի
 Կ.Պօլիս Ասիական մասին 798,000
 Պռուսայ 1,030,244
 Այտըն 1,040,870
 Կղզիք Ճիջրկ. ծովու 431,197
 Կիպրոս 138,000
 Քասդամուհի 772,010
 Էնկիւրիւ 814,080
 Քօնեայ 785,048
 Ատանայ 555,820
 Տրապիզօն 958,140
 Սովազ 571,808
 Էրզրում 792,104
 Տիարապէքիր 708,288
 Պաղտատ 2,000,000

Հախց	555,714
Մերրիա	518,750
Հիճաղ Եմէն	1,154,575
Հէճէր	162,470
Թառապալուս Ղարայ	1,150,000
	<hr/>
	14,521,215

Հարկատու Իշխանութիւնը ընդ
դերիշխանութեամբ Օսմանեան
կայսրութեան

Ռուսմանկա	4,500,000
Սերվիայ	1,525,457
Յամուս կղզի	15,000
Եգիպտոս	8,400,000
Թունուս	2,000,000
	<hr/>
	16,240,457

Սմբողջ գումար 40,555,000

ՉԵՂՔ ԵՒ ԿՐՕՆՔ

ԲՆԱԿԱՍՏՆ ՏՕՃԿԱՍՏԱՆԻ

Թուրք	15,000,000	}	Մահմետկն
Սրապը	6,000,000		
Առնապուտը	1,000,000		
Չանազանք	1,855,000		
			23,855,000

Սլավ)	10,000,000	}	Քրիստոնեյ.
Մոլտավ)			
Յոյնք	2,600,000	}	18,500,000
Հայք	2,400,000		
Չանազանք	1,000,000	}	500,000
Հրեայք	250,000		
Քիւրտեգնչու	200,000		

Գումար 40,555,000

ԹԻԻ ԲՆԱԿԱՍՏՆ Կ՝ՊՕԼՍՈՑ

Մահմետականք	641,000
Յոյնք	280,000
Հայք	240,000
Հրեայք	40,000
Չանազանք	100,000

Գումար 1,281,000

Ցարածութիւն երկրին 4,769,616
հազարամէթր քառակուսի .

ԹԻԻ ՉՐԱՑ

Ի ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ

Հետեակ զօրք	89,280
Հեծելազօր (carabinier)	50,500
Չիաւոր զօրք	18,000

Թնդանօթացիք	9,000
Գործաւոր զօրք	5,600
Ճարտարապետական (génie)	1,500

Գումար զօրաց 182,000

Նոր կարգադրութեանց համաձայն պատերազմի ատեն զօրաց թիւը պիտի հասնի ութն հարիւր հազարի :

ՎԻՃԱԿ ԳԱՆՁԱՅԻՆ

Եկամուտ

Ուղղակի Տուրք	Քահ 785,120
Անուղակի	2,794,110
Չանազանք	550,870
Հարկք	165,544
	<u>4,291,644</u>

ԾԱԽԲ

Պաշտօնատանց	Քահ 1,970,900
Ռօճիկք	382,500
Չանազանք	27,000
Պարտք Հասարակաց	1,995,540
	<u>4,575,940</u>

ՆԱԻՍՏՈՐՄ

Երկաթադամ (blindé)	8	72
Երկկայմ Չրահաւոր cor- vette cuirassée	7	51
Լրատար , Monitor	2	8
Կամրջանաւ , Ponton	8	16
Եռակայմ Vaisseaux de ligne	8	312
Արնթաց պտրզմկն-Fregate	8	198
Ազդանաւ Aviso	6	29
Թնդանօթակիր Cannonnières	4	16
Պտուտակաւոր Vap. à hélicox	8	
Հասարակ	91	
Նաւ Առադաստաւոր	52	
Իշինուէ. շոգ. Երկթ. պատ.	8	

Գումար 198 | 196

Թիւ Ծովային զօրաց 24,000

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ ՊԱՐՅՈՒՑ

Ա. Արտաքին պարտք որ է փո- խառութիւնք	Քահ	
1854 է մինչ 1671	1,516,575,000	
Փոխառ. 1872 թվին	250,000,000	
Բ. Ներքին պարտք	1,681,710,557	
Գ. Անհաստատ պրտք	225,000,000	
Գումար	3,668,088,557	

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մուք Ապրանաց Գ	518,500,000
Եւք	135,500,000
Առաւելութիւն մտից	185,200,000
Երկաթուղիք հաղարամեթր	1510
Հեռագրութիւնք	25,750
Թիւ Հեռագրական գրասկնց	598
Թղթատարական	187

ԵԳԻՊՏՈՍ

Միտդեոսկան իշխանութիւն

Եգիպտոսի կուսակալութիւնն սկսաւ 1807 ին Մէհմէտ Ալի փաշաի իշխանութեան ներքեւ, 1867 ին (խոբէլ) փոխարքայ Տիտղոսը տրուեցաւ Բ. Դոնէն Եգիպտոսի իշխանին :

ԻՍՄԱՅԻԼ փաշա ծնեալ 1830 յաջորդեց իր եղբորն 'ի 18 յունվար 1863 թվին : Թէվիլիք փյա սաշտ. ներգին գործոց Հիւսէին , , գինւորական ,

Նէրիֆ փյա սաշտ արդարութեան		
Գեաղիմ	» » ծովային գործոց	
Իսմաիլ	» » գանձուց :	
Տարածութիւն երկրին	1,707,000	
հաղարամեթր քառակուսի		
Թիւ բնակչաց Բնիկ	Օտարկան	
Գահիրէ	571,014	85,555
Ստորին մասին	2,611,315	4485
Միջին մասին	599,596	
Վերին մասին	1,535,442	

	5,115,567	88,058
Թիւ զօրաց	1,000	
» նաւաց	155	
	ԳԱՆԶ	

Եկամուտ Գասի	1,982,394
Մարք	1,765,128
Առաւելութիւն Եկամց.	219,166
Պարտք իշխանութեան	44,205,962
ոսկի Անգղիական	

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Եւք ապրանաց Գասի	1,912,000
Մուտք	1,150,000
Առաւելութիւն ելից	762,000

Թիւ վաճառատար նաւաց իշխա-
նութեան 28

Երկաթուղիք 1088 հաղարամբեր
Հեռագրութիւնք. 6297

Ներկայացուցիչք օտար տերուե 16

ԹՈՒՆՈՒՉ

Միտղեբոսիան իշխանութիւն

Թուճուղի երկիրը 1575 էն ի-
վեր Օսմանեան իշխանութեան
ներքե ըլլալով 1691 էն 'ի վեր ժա-
ռանգարար Թուճուղի պէյերու
ձեռքով կը կառավարուէր Օսման-
եան կայսրութեան գերիշխանու-
թեան տակ, 1871 հոկտեմբեր
25 'ի Թուով Բ. Գոնէն շնոր-
հուած հրովարտակին համեմատ
Թուճուղի իշխանութիւնը հարկա-
տու բայց ազատ իշխանութեամբ
կառավարուել սկսաւ, որոյ այժ-
մու իշխանն է :

ՄԵՀՄԵՏ ՍՍՏԸՔ փաշայ, ծնեալ
1813 յաջորդեց իր եղբորն 'ի 25
սեպտ. 1859

Սեյտի Ալի, գահաժառանք եղ-
բայր իշխանին ծնեալ 1817

Հայրետտին փաշ. առաջին և ար-
տաքին գործոց պաշտօնեայ.

Մուհամմետ Հաղնետար, պաշա-
գանձուց

Զորապետ Բուսթին պաշտ. պա-
տերազմական գործոց

Զորապետ Աղիզ պաշտ. ներք. գոր-
Զորապետ Մուսթաֆա Պաշտ. Մու-
վային գործոց

Տարածութիւն երկրին 118,400

հաղարամբեր քառակուսի
Թիւ բնակչաց 1,200,000

• կանոնաւոր զօրաց 4000

• անկանոն » 115,000

• նաւաց 2

• նաւաստեաց 280

ՎԱՃԱՍՏԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մուտք ապրանաց . Ծր+ 9,781,200
Եւ » » 9,241,000

Առաւելութիւն մտից 821,200

ՄՈԼՏՈՎԱԼԱՐԻՍ

Սահմանադրական իշխանութիւն

Մոլտովալաքիոյ իշխանութիւնն Օսմանեան տէրութեան տակ զատ իշխանի ձեռքով կը կառավարուի որոյ այժմու իշխանն է .

ԲՈՒՒՆՍ ՇՍՈՒԼ Ֆեհալ 1840 ընտրի իշխան Մոլտովալաքիոյ 8 Ապր. 1868 Լասքար Քաթարժի նախագահ պաշտ. ժողո և պաշտ. ներք. գործ. Պօէռէպօ պաշտ. արտաքին .

Մավրոժինի . գանձուց
Յլօռէպօ . զինւորական .

Տարածութիւն երկրին 120,973
Հազարամետր. քառակուսի

Թիւ բնակչաց 4,500,000
. զօրաց 59,422

. նաւաց 9
. նաւաստեաց 400

ԳԱՆՁ
Եկամուտ Ծրանէ 75,105,402
Եւր . 75,065,842

Առաւելութիւն մահից 39,560
Գուճար սլարտուց 144,470,019 Ֆր.

ՎՍՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Եւր ապրանաց ֆրանկ 175,240,000
Մուտք . 89,700,000

Երկաթուղիք 940 Հազարմետր.
Հեռագրութիւնք 5654 .

Թիւ հեռագրական. գրասենկց. 66
. թղթատարական . 70

Ներկայացիչք. օտար տերութց. 14

ՍԵՐՎԻՍ

Սահմանադրական իշխանութիւն

Սերվիոյ իշխանութիւնն Մոլտովալաքիոյ պէս Օսմանեան Տէրութեան տակ զատ իշխանի ձեռքով կը կառավարուի , որոյ այժմու իշխանն է .

ԲՈՒՒՆՍ ՄԻԼԱՆ Օպրոնովիչ ընտրի 'ի 2 Յուլիսի 1868

Մառինովիչ նախգ. պաշտից. ժողովոյ և պաշտ. արտաքին գործոց
Զիւնիչ պաշտ. ներքին .

Բռօթիչ . զինւորական .
Միժալթովիչ . գանձուց

Տարածութիւն երկրին 43555 քառ.
 Թիւ բնակչաց 1,525,457
 ՝ զօրաց 3822

ԳԱՆՁ

Եկամուտ Գրանտ 35,704,000
 Մասը » 35,692,259

Առաւելութիւն եկամտից 11,741
 ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Եւր ապրանաց Գրանտ 30,595,400
 Մուտք » 27,957,258

Առաւելուի Եւր » 2,652,182
 Հեռագրութիւնը 787 հազարամեթր
 Թիւ հեռագր. գրասենեկաց 19
 Ներկայացուցիչք օտար տերու. 8

ՎԱՐՍՏԱՂ

Սահմանադրական Իշխանութիւն

Քարատաղի Իշխանութիւնն
 Մոլտավիոյ Իշխանութեան պէս
 Օսմանեան կայսերութեան տակ
 զատ Իշխանի ձեռքով կը կառավար-
 ուի որոյ այժմու Իշխանն է .
 ԲՈՒԵՆՍ ՆԻՔՕԼԱ ԲԵԹՈՒՕՎ ԻԶ ՏՐՆ-

Եւր 1840 ընտրիչիսան Քարատաղի
 'ի 14 Օգոստոս

Բեթովիչ նախահ. խորհրդարանի
 Տարածութիւն երկրին 4,427 հա.
 զարամեթր քառակուսի

Թիւ բնակչաց 100,000
 ՝ զօրաց 14,000

ԱՆԳՂԻԱ

Սահմանադրական Քաղաքութիւն

Անգղիոյ թագաւորութիւնն
 սկսաւ 890 թվին . 1707 ին Ալով-
 տիա և 1808 ին Իռլանտայ Անգ-
 ղիոյ հետ միանալով միացեալ թա-
 գաւորութիւն ըսուեցաւ . հիմա
 Անգղիա երեք մէծ տերութիւննե-
 րէ բաղկացեալ թագաւորութիւն
 մ'է :

Վիկտորիա Թագուհի Անգղիոյ
 ծնեալ ի 24 Մայիսի 1819, գահա-
 ՚ի 20 Յունիսի 1837 Թագադ-
 րութիւն ՚ի 28 Յունիսի 1838
 Գահաժա. իշխն. Սլաւերտ ծն. 1841
 Լուտ ելատեսի՛ն առաջին պաշտ-
 դանձուն,

Քօնա կռիւմիլ պաշ. արտաք. գոր-
 Մ. Գարտիլի պաշտ. պտերազ. գոր-
 Առճելի Դուքս Հնդկաստանի
 Լորտ կոչըն պաշտ. ծովային գոր-

Պաշտօնադաստ Երանան Տերո-
 յԱնգլիա

Միւզիլերիս փաշայ մեծ դեսպան
 կարգ. 1856

Է. Միւզիլերիս Պէյ Բարտուղար
 կապտան Էֆ. Հիւսպատոս

ԹԻԻ ԲՆԱԿԶԱՅ

Միացեալ Թագաւորե. 51,857,558

Գաղթականութեանց 11,025,000
 Հնդկաստանի 190,279,000

գումար 255,160,000

Մայրաքաղաք Լոնտոն, բնա-
 կիչ 3,550,200 կրօնք բողոքական,
 Տարածութիւն երկրին 514,950
 Հազարամեթր քառակուսի
 Թիւ զօրաց 187,928
 2ի 26,445

ՆԱԻԱՏՈՐՄ

	Թիւր...
Շոգենաւ երկաթեայ	84 721
Նաւ Առաքաստաւոր	307 2516
	55 279

գումար 416,3516
 Թիւ Նաւաստեայ 60,000

ԳԱՆԶ
 Եկամուտ Անգլ. Ռիէ 75,762,000
 Ծախք 71,022,448

Առաւելուի եկմոց. 2,755,552
 Պարտք Տերութեան Անգլ. ոսկի
 784,972,105

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻԻՆ

Մտք. Ասր. Անգլ. Ռիէ. 554,694,000
 Եւր. " " " 256,257,000

Առաւելուի մոխր. 98,457,000

Երկաթուղիք 24,745 հազարամեթր
 Հեռագրութիւնք 169:457
 Թիւ հեռագր. գրասենեկաց. 45
 , Թղթատրակն , 12
 Անգամք խորհ. Ազնուականց 466
 , , Հասարակաց 658
 Երկացիչք. օտար Տերուեց. 44

ԱՌՍՏՐԻԱ

Սահմանադրութեան կայսրութիւն

Աւստրիոյ կառավարութիւնն
 սկսաւ 988 ին իբր կոմսութիւն .
 իսկ կայսրութեան փոխուեցաւ
 1804 ին :

ՅՈՒՆՍՈՒԱ ԺՈՂԷՅ Կայսր Աւս-
 տրիոյ ծնեալ 'ի 18 օգոստոս 1850
 գահակալեալ 'ի 2 դեկ. 1848 .
 Թագադրութիւն որպէս Թագա-
 ւոր Հունգարիոյ 8 Յունիսի 1867 :
 Բռենս Ռօտտլի գահ. իշ. ծն. 1858:
 կոմս Անտրասի պաշտ. Արտաքին
 գործոց և Տանն կայսեր
 Պ. Գիւհննֆէլտ պաշ. պատեր. գոր.
 Պ. Հոձկեթան , գանձուց
 Ռաչիտ փշյ. մեծ Դեսպան Օսման-
 եան կայսրութեան կարգ. 1874 ,
 Թիւ ընակչաց 55,904,455
 , Հայոց 3000
 Պասական Հայոց 11400

ԳԱՂՂԻԱ

Հասարակապետական կառավարութիւն
 Գաղղիոյ երկրին հինգերորդ
 դարուն Գերմանացի Ֆրանկ ըս-
 ուած ազգերը տիրելով իրենց ած-
 ուամբ Ֆրանսա կոչեցին , 1792 ին
 Գաղղիոյ Տերութիւնը Հասարակա-
 պետութեան փոխուեցաւ , 1804/ին

Մեծն Նարոյէօն կայսր եղաւ , եւ
 1815ին արտորուեցաւ , 1848ին Հա-
 սարակապետութեան փոխուելով
 Նարոյէօն Գ. Նախագահ դըրուե-
 ցաւ , 1815ին հպատակաց բաղձա-
 նաց համեմատ Գաղղիոյ կայսր ե-
 ղաւ զոր 20 տարի տիրեցն եւ 1870
 Բրուսիոյ հետ տեղի ունեցած պա-
 տերազմին մէջ պարտուեցն ետև
 գահնկեց եղաւ , եւ Գաղղիոյ Տէ-
 րութիւնն դարձեալ Հասարակա-
 պետական կառավարութեան վե-
 րածուեցաւ :

ՄԱՌԵՇԱԼ ՄԱՔ-ՄԱՀՕՆ, Նախա-
 գահ . ծնեալ 1808 ընտրի Նախա-
 գահ 'ի 12 Մայիս 1875 ,

Տիւբ տը Բաղ Պաշտ. Արտք, Գոր
 Մ. Տըսիս   Պարզմ. ,
 Մ. Շապօ Լադուռ   Նիրքին ,
 Մ. Պօտէ   Գանձուց
 Ամ ֓աշայ Մեծ դեսպան կար-
 դեալ 1875 թվին
 Թիւ բնկչց 1866 թվին 36'469,856
 «   »   1875   36'102,921

Մայրաքաղաք Փարիզ բնակ 1,851,792
 Տարածուի. երկրին 528,573 հազա-
 րամեթր քառա. կրօնք Պապական
 Թիւ զօրաց 'ի խաղաղուե. 441,007
 Ըստ նոր կարդադրութեան Թիւ
 զօրաց իպատերազմի 1,104,755

ՆԱԻՍՏՈՐՄ

Շոգեհաւ երկաթապտ Ա. կար.	12
» » Բ. »	12
Թնդանօթակիր զրահաւոր	20
Հասարակ	111
	<hr/>
գումար	155
Թիւ նաւային պաշտօնէից	3,623

ԳԱՆԶ

Եկամուտ Գրանի+	2,467,470,630
Թախք Գրանի+	2,584,759,894
	<hr/>
Առաւուրի. Եկամտից	82,750,756
Ընդհանուր պարտք կառավարու- թեան Գրանի+	1,097,284,154
	<hr/>
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻԻՆ	
Մուտք ապրնց. Գր.	2,867,400,000
Ելք »	2,802,100,000

Երկաթուղիք 18,250 հազարամեթր
 Հեռագրութիւնք 45,811 »
 Թիւ հեռագր. գրասենեկաց 5,187
 Թիւ թղթատարական » 5,528
 Անդամք Ազգային Ժողովոյ 758
 Ներկայացչ. օտար տերութեց. 45

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Սահմանադրական կայսրութիւն

Բրուսիոյ թագաւորութիւնն
 սկսաւ 1700 ին Փրանկիսկոսէ, 1772
 ին Լեհաստանի մէկ մասին հետ
 միացաւ. 1866 ի պատերազմին ա-
 շենը Գերմանական դաշնակցու-
 թեան մեծմասին տիրելով հզօր
 տերութեան մը վերածուեցաւ և

1870 ի Գաղիոյ հետ տեղի ունե-
 ցած պատերազմին յաղութեամ-
 բը Բրուսիոյ թագաւորութիւնը
 Գերմանական կայսրութեան վե-
 րածուեցաւ ի 27 Յունվար 1871 :

Ֆրեյստերիկ կիցՅԵՕՄ Ա. կայսր
 Գերմանիոյ ծնեալ ՚ի Մարտի 22
 1797 Գահակալեալ իբրև թագ.
 Բրուսիոյ ի Յունվար 2 1861, սու-
 նու տիտղոս կայսրութեան ՚ի 18
 Յունվար 1871 :

Ֆռետերիկ Շառլ դահաժառանք
 իշխան ծնեալ 1851

Պառօն Շլայնեց սենեկապան և
 խորհրդական կայսեր

Պիլմարք իշխան առաջին և ար-
 տաքին գործ. պաշտօնեայ

Տիլլրուք Նախագահ Ատենի
 Արխտարքի պէյ Մեծ դեսպան
 կարգեալ 1860

ԱՏՈՐԱԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔ ԵՐԿՐԻՆ
 Բրուսիա, Թագաւորէ կայսրն Գեր-
 մանիոյ Բնակիչ 24,656,078

Պապիեր թագ. Լուի Բնկչ 4852,026
 Սաքսոն. » Ժան » 2,556,244
 Վիրթենպերկ Շառլ » 1,818,559
 Պատ. Գուքս Ֆուերերիկ 1,461,562
 Ալզասլօր Իլլս. Պիլլժ. » 1,594,587
 Եւ Ալ ևս քսան մեծ և
 փոքր գքսութիւնք 4,121,659

Դում. բնակչաց 44,080,695

Տարածութիւն երկրին 540,610
 Հազարամեթր քառակուսի

Մայրաքաղաք Պեռլին
 Բնակիչ 825,389 կրօնք բողոքական

Թիւ զօրաց ի խաղաղուե. 401,659
 » » ՚ի պատերազմի 1,276,526
 » ձիոց ՚ի պատերազմի 287,746

Գաղղիոյ պատերազմին ատենը
 զօրաց թիւն էր 1,350,787

ՆԱՒԱՏՈՐՄ

Թիւ պատերազմական նաւաց 47
 Թնդանօթ ի նոսա 371
 Թիւ նաւային զօրաց 15,450

ԳԱՆՁ

Մալք թուեւ 159,552,130
 Եկամուտ » 129,597,547

Առաւելուի. ծախուց 9,954,585

Պարտք կառա. 12,976,855 թուեւ
 Երկաթուղիք 21421 հազարամեթր
 Հեռագրութիւնք 35720

Թիւ հեռագր, գրասենեկաց 5,767
 » թղթատարական » 6,912
 » Ներկա, օտար տերութեց, 42

ՉՈՒՑԵՐԵԱՆ

ԳԱՇՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Չուիցերեան Գաշնակցութեան
 սկիզբն եղաւ 1500 ին, երբեմն Հը-
 ոովուսայ և երբեմն ալ Գաղղիոյ իշ-
 խանութեան տակ մնալէ ետեւ
 1508 ին զատ հասարակապետու-
 թիւն եղաւ, և 1815 էն իվեր 22
 նահանք իրարու դաշնակից հասա-
 րակապետական իշխանութեամբ կը
 կառավարուին :

ՎԵԼԻԻ Նախագահ դաշնակցուէ.
 Սերեզօլ Փոխ Նախագահ
 Ա. Գօր Նախ. Պաշտ. Ժողովոյ
 Տարածութիւն երկրին 41,416 հա-
 զարամեթր քառակուսի
 Թիւ բնակչաց 2,669,147
 Մայրաքաղաք Պեոն. բնակչ. 56,000
 Թիւ զօրաց 15,559

ԳԱՆԶ

Եկամուտ Ֆւանդ 29,641,914
 Ծախք » 27,559,245
 Առաւելուի. եկամտից 2,082,669

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻԻՆ

Մուտք ապրա, ֆուք, 457,200,000
 եւք » 417,800,000
 Առաւելութիւն մտից 59,400,000
 Երկաթուղիք 1511 հազարամեթր
 Հեռագրութիւնք 5526 »
 Թիւ հեռագրկն. գրասենեկաց. 707
 Թիւ թղթատարական » 700

Անդամք Ազգային Խորհ. 128
 • Նահանգաց • 44
 Ներկայացիչք. օտար Տերթց. 19

ԻՏԱԼԻԱ

Սահմանադրական Թագաւորութիւն

Իտալիոյ Թագաւորութիւնն
 1814ին Նաբոլէօնի անկմամբը
 ինը տերութեանց բաժնուեցաւ,
 1858ին վենետիկը Աւստրիոյ և
 Լոմպարտեան Սառտենիոյ անցաւ.
 յետոյ Բարմաի և Եկեղեցական
 տերութեան մեծ մասին և ուրիշ
 երկիրներու միանալովը Իտալիոյ

միացեալ Թագաւորութիւնը կազմուեցաւ, և 1870 ին Եկեղեցական տերութեան աւրուելովը Հռովայ քաղաքն իտալիոյ Մայրաքաղաքն եղաւ :

ՎԻՔԹՕՌԵՒՄՄԱՆՈՒԷԼ Բ. Թագ. իտալիոյ ծնեալ 'ի 14 Մարտ 1820 Գահակալեալ ի 25 Մարտ 1849 : Հիւմպերտ Գահժռ. իշխ. ծն. 1844 Մ. Մենժեթի նախ. պաշտից. ժռ. զովոյ և պաշտ. դանձուց

Վիսքոնթի Վինսոլթա պաշտ. Արտաքին գործոց

Կոմս Գանդելլի պաշտ. ներքին , Ռիքոթի , Պորզվին. ,

Քառաթէտոուի Էֆ. միջակ Դեսպան Օսմանեան Տեր կարգ. 1875 Միքայէլ Էֆ. Մաքսուտեան Հիւպատոս 'ի Վենետիկ

Տարած. երկ. 296,012 հազ. քառ. Թիւ բնակչաց 26,801,154

Մայրաքա Հոռմա բնակիչք 44,484 կրօնք Պապական .

Թիւ զօրաց 'ի խաղաղուե. 541,575
 » » 'ի Պատերազմի 745,654

ՆԱԽԱՏՈՐՄ

Նաւ պատերազմական	59
» Հասարակ	17
	<hr/>
	76
Թնդանօթ ինոսա	655
Նաւային պաշտօնակալք	2,520

ԳԱՆՁ

Ծախք Գրանդ	1,542,620,571
Եկամուտ »	1,509,601,572
	<hr/>
Առաւելուի ծախց.	255,019,199
Ընդհ. պարտք 10,060,000,000	Փռ.

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻԻՆ

Մուտք ւարանաց	1,506,400,000
Երբ »	1,288,500,000
	<hr/>
Առաւելութիւն մտից	18,100,000
Երկաթուղիք 6690 հազարամեթր	
Հեռագրութիւնք 19,569 »	

Թիւ դրասնեկաց հեռագր. 1257
 , , Թղթատարական 2504
 Անդաք. Մերակոյտի ժողով 207
 , Երեսիրոխանական , 508
 Ներկայացուցեց օտար տերուեց. 40

ՀՈՒԱՆՏԱ

Սահմանադրական Թագաւորութիւն
 Հոլանտա 1581 ին անկախ հա-
 սարակապետութեամբ կը կառա-
 վարուէր , 1815 ին Սահմանադ-
 րական Թագաւորութեան վերած-
 ուեցաւ Լուքսեմպուրկի Դքսու-
 թեան հետ միանալով :
 ԿիՅԵՕՄ Գ. Թագ. Հոլանտաի ծըն-
 եալ ի 19 փետրվար 1817 Գահա-

կալեալ ի 12 Մայիսի 1849
 Նկքօլա Կիյեօմ գահաժ. իշխ. ծն.
 1840

Ա. վան Տելտն պաշօնեայ գանձուց
 Ժ. Կերդսեմա , ներք. գործ.
 Պառոն Հերվինըն , Սրաք. գոր.
 Ժ. Պաօքս , Պատրզմա. ,

Թիւ բնակչաց երկրին 5,674,402
 Գաղթա. բնկք. ի Հնդ. 22,856,000
 Մայրաք. Ամսդեր. բնակչ. 277,765
 Տարածուի. երկ. 52,853 հազ. բառ.
 Կրօնք բողոքական

Թիւ զօրաց ի Հոլանտա 62,068
 , , ի Հնդկաստան 27,699

ՆԱԻԱՏՈՐՄ

Շողենաւ 75
 Նաւ առադաս. 40

115

Թնդանօթ 'ի նոսա 971

ԳՍ.ՆՁ ՀՈՒԱՆՏԱԻ

Մախք Ֆեթի՛ 96,879,274
 Եկամուտ , 91,575,719
 Առաւելուի. ծախուց 5,505,555

Պարբ. Տերուե. Ֆեօրէն 950,693,000

Վ.Ա.Ճ.Ա.Ռ.Ա.ԿԱ.ՆՈՒԹԻԻՆ

Մուտք ապրա. Ֆեօրէն 505,806,000

ԵԼԲ , , 428,844,000

Առաւելուի մտից , 76,962,000

Երկաթուղիք 1458 հազամե.

Հեռագրութիւնք 3288 ,

Թիւ Հեռագր. գրասենեկաց 282

, Թղթատարական , 1157

Անդամք Ա. Խորհ. անձիք 59

, Բ. , , 80

Ներկայցուցք. օտար Տերուեց. 25

Ներկայացուցիչ Օսմա. Տերուե. 5

Օսմ. Դեսպանն Անգղիոյ

ՄԻՍՅԵՍԼ ՆԱՀԱՆԳԻՔ ՍՄԵՐԻԿՈՑ

Հասարակացական Կարաս վարար լինան

Հին ատենները Միացեալ
 Նահանգաց մեծ մասն Անգղիա-
 ցոց իշխանութեան տակ էր 1773ի
 խառնութեան վրայ մէկ քանի Տե-
 րութեանց սլաշտպանութեամբը
 հասարակապետութեան փոխուե-
 ցաւ 1787 թվին, հիմա 55 նա-
 հանդ և 5 գաւառ իրարու դաշ-
 նակից հասարակապետական իշ-
 խանութեամբ կը կառավարուին :
 ԶՕՐԱՊԵՏ ԿՐԱՆՆԻ Նախագահ հա-
 սարակապետութեան ծնեալ 'ի 27
 Ապրիլի 1822 ընտրի Նախագահ
 վասն 4 ամաց 'ի 4 Մարտի 1869 .
 վերստին ընտրի 'ի պաշտօն Նա-
 խագահական 'ի 4 Մարտի 1875
 վասն չորս ամաց :
 Հանուի վիլսօն փոխ. Նախագահ
 Հ. Ֆիշ պաշտ. Արաաքին գործոց
 Ռիշատսօն , Գանձուց
 Ժ. Պեղքնար պաշտ. պատրզմին. ,
 Ռօպեսօն , Ծովային
 Ս. Տեւանօ , Ներքին ,
 Արիստարքի պէյ միջակ Դեսպան

Օտմ. կայսրուէ. կարգեալ 1875
 Թիւ բնակչաց 38,925,598
 Մայրաք. Ուաշնկթն բնակչ. 25,999
 Տարածուի. երկրին 9,522,997 հա.
 զարամեթր քառա. կրօնք Բողոքա.
 Թիւ զօրաց, 'ի խաղաղուէ. 52,534

ՆԱԻՍՏՈՐՄ

Շողենաւ Երկաթագամ 48
 Մեծ և փոքր 120
 Թնդանօթ ի նոսա 1541

ԳԱՆԶ

Եկամուտ Տւրք 320,500,000
 Մախք " 286,600,000

Առաւելուի եկամտից 35,700,000
 Պարտք կառավ. Տւրք 2,147,818,714

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մուտք Ասորա. Տւրք 640,540,000
 Եւք " 549,220,000

Առաւելութիւն մտից 91,120,000
 Երկաթուղիք 107,992 հազարամբ.
 Հեռագրութիւնք 115,728 "
 Թիւ հեռագր. գրասենեկաց 6,162

Թիւ Թղթատարական գրա. 51,856
 Անդամք Մերակոյտի ժողովոյ 74
 " Երեսփոխանական " 292
 Ներկայցիչք. օտար Տերուեց. 40

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ

Սահմանադրական Թագաւորութիւն

Յունաստան 400 տարիի չափ
 առաջ Օտմանեան կայսրութեան
 տակ մնալէ ետև 1830 ին երկրին
 մէկ մասին անկախ իշխանութեան
 թոյլտուութիւն եղաւ և Պաւերաթի
 Օթոն իշխանն թաղաւոր կարգե-
 ցաւ, բայց քիչ ատենէն խռովու-
 թեամբ մը փախուցին զՕթոն,
 Անդղիա իր իշխանութեան տակ
 ունեցած եօթն Յունիական կղզի-
 ները Յունաստանի նուիրելով
 փոքրիկ թագաւորութեան մը վե-
 րածուեցաւ:

ԵՕՌԿԻ Ա. Թագ. Յունաստանի
 ծնեալ 'ի 24 Գեկտեմբեր 1845
 Գահակալեալ 'ի 6 Յունիսի 1865

Գոնադանային Գահաժ. իշխան ծըն-
եալ 1868

Տեղիեռուկի Առաջին և Արտաքին
գործոց պաշտօնեայ

Կելիվա պաշտ. զինւորական գործ.
Տւօսօ » Ծովային »

Քրիստիտ » Գանձուց

Տօթեատէս պէյ փոքր Գեսպան Օս.
Կայսրութեան կարգեալ 1874

Թիւ բնակչաց 1,451,768

Մայրա. Աթէնք բնակիչ 44,560

Կրօնք Յունադաւան

Տարածութ. երկրին 80,125 Կա-
ղարամեթր քառակուսի

Թիւ զօրաց 12,597

» Նաւաց 10

Նաւ առադաստաւ որ 11

Թիւ Նաւաստեաց 1078

ԳԱՆԶ

Եկամուտ Տրահ. 35,927,000

Ծախք » 35,445,550

Առաւելութ. Եկամտից 485,670

ՊարտքՏերութ. 242,487,895 Տրահ.

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մուտք Ապր. Տրահ. 108,537,000

Ելք » 76,585,000

Առաւելութ. մտից 3,154,000

Երկաթուղիք 12 Կաղարամեթր

Հեռագրութիւնք 1600 »

Թիւ Գրսենկաց, Հեռագրուե. 36

» « Թղթատարուե. 125

Անդամք Խորհր. Երեսփոխնց, 187

Ներկայացիչք, օտար Տերուեց, 12

ՇՈՒԵՏ ԵՒ ՆՈՐՎԵԿԻԱ

Սահմանադրական Թագաւորութիւն

Շուեաի Թագաւորութիւնն սկսաւ

1001 թվին . 1814 ին Նորվեկիա
Տանիմարքաի Տերութենէն բաժ-
նուելով Շուէտի հետ միացաւ ու-
րով ըսուեցաւ Թագաւորութիւն
Շուէտի և Նորվեկիոյ :

ՕՍԳԱՐ Բ. Թագ, Շուէտի և Նոր-
վեկիոյ ծնեալ 'ի 26 Յունվար 1829
յաջորդեաց եղբոր իւրում 'ի 18
Սեպտեմբեր 1872 :

Ատուֆ Օսգար գալածառանք իշխա-
ծնեալ 1858

Պժօռ. Նոժեռն պաշտ. Արտ. գործ-
Ատլեռքէս պաշտ. Արդարութեան

Թիւ բնակչաց Շուէտի 4,250,402

» » Նորվեկիոյ 1,763,000

Տարածուի, Շուէտի 407,446 հա-
զարամեթր քառակուսի

Տարածութ, Նորվեկիոյ 316,694
հազարամեթր քառակուսի

Մայրա. Մշոգհոլմ բնակչ. 158,512

Չորք ի խաղաղութեան 44,000

» 'ի պատերազմի 150,850

ՆԱԻՍՏՈՐՄ

Շոգենաւ պատերազմական	52
Նաւ առադաստաւոր	188
	<hr/>
	240

ԳԱՆՁ ՇՈՒԵՏԻ

Մախը Ռէփորմալեւ	60,586,550
Եկամուտ »	55,556,550
	<hr/>

Առաւելութիւն ծախուց 4,850,000

Պարտք Ռէփորմալեւ 38,200,000

ՆՈՐՎԵԿԻՅՆ

Մախը Թաւեւ	5,850,400
Եկամուտ . »	5,645,600
	<hr/>

Առաւելութիւն ծախուց 206,800

Պարտք Թաւեւ 7,854,000

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՇՈՒԵՏԻ

Մուտ Ապր. Ռէփորմալեւ	169,179,000
Ելք Ապրանաց »	161,025,000
	<hr/>

ՆՈՐՎԵԿԻՅՆ

Մուտք Ապրա. Թաւեւ	26,758
Ելք » »	20,189

Երկաթուղիք 2388 հազարամեթր
 Հեռագրութիւնք 13,049 »
 Թիւ հեռագր. գրասենեկաց 218
 » Թղթատարական » 1146
 Ներկացուցչք, օտար Տերուեց, 19
 Ներկայացուցիչ Օսմ, Տերութեան
 է Օսմ, Դեսսպանն Գաղղիոյ

ՊԱՐՍԿԱՍՏԱՆ

Միադեհական Թագաւորութիւն

Պարսկաստանի Թագաւորութիւնն սկսաւ Գրիստոսէ առաջ 546 թվին Կիւրոսի ձեռքով, յետոյ այլ և այլ ազգաց և զանազան փոփոխութեանց տակ մտնալէ ետև, Թագաւորութեան վերածուեցաւ :

ՆԱՍՐԵՏՏԻՆ ՇԱՀ ծնեալ 1830
 դահակ, 'ի 10 Սեպտեմբեր 1848
 Միրզա Հիւսէին խան Եսպարզոս և
 պաշտ. պատերազմական գործոց

Մեղքոն խան բարեկարգիչ Տերութեան, Դեսսպան յԱնդղիա
 Մունիֆ Էֆ. Դեսսպան Օսմ. կայսե. Թիւ բնակչաց 5,000,000
 Մայրաքա, Դեհրան բնակչ, 85,000
 Կրօնք Մահմետական
 Տարածուի, երկրին 1,650,000 հազարամեթր քառակուսի
 Թիւ զօրաց 60,000

ԳՍՆԶ

Եկամուտ 4,912,500 Թուման
 Մախք 4,250,000 »

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մուտք Սպրանաց 50,000,000
 Եւք 37,500,000
 Երկաթուղիք Հեռագրութիւնք
 Թղթատարութիւնք ոչ գոն
 Ներայցիչք. օտար Տերուեց. անձիք 7

ՊԵՆ ՃԻՒԲԱ

Մահմանադրության Թափափորութիւն

Պելճիքա հին ատենները Հոլանտաի տերութեան մեկ մասն էր. 1850 ՚ի յեղափոխութեամբ բաժնուեցաւ Հոլանտայէն և 1851 ին զատ Թազաւորութեան վերանուեցաւ :

ԼԵՌՈՒՏ, Բ. Թազաւոր Պելճիքաի ծնեալ ի 9 Ապրիլ 1855 Գահա. ի 10 Գեկտ. 1865 :

Յեռտինանտ Լէօբոլտ իշխան Գահաժա. եղբայր Թազա. ծն. 1857 :
Կոմս Թ. Մեյլանտ Նախ. պաշ. ժող. Ասրուօմն պաշտ. Արտքն. գործոց Տեղբոր » Ներքին »

Թիպօղ պաշտ. Պարզմկն գոր. 5,087,105
Թիւ բնակչաց
Մայրա. Պելքսել բնակ. 177,577
Տարածուի. երկրին 29,455 հազարամեթր քառակուսի
Թիւ զօրաց 100,000

ԳՍՆԶ
Եկամուտ 3-անդ 205,985,500
Մախք » 204,076,664

Առաւելուի. եկամտից 1,908,856
Պարտք Տերութեան 760,114,664

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մուտք Ապր. 3-անդ 1,277,000,000
Ելք » » 888,700,000

Առաւելուի. մտից 388,500,000
Երկաթուղիք 3155 հազարամեթր
Հեռագրութիւնք 4450 »

Թիւ Հեռագրա. գրասնեկաց 478
» Թղթատարական » 454

Ներկայացիչք. օտար տերուեց. 39
Ներկայացիչ. Օամ. Տերուե. է Օամ.
Դեսպանն Անգղիոյ

ՌՌՌՍԻԱ

Միապետական կայսրութեան

Ռուսիոյ Թագաւորութիւնն սկսաւ 1477 ին իւան Վասիլիվիչ Ռուսիոյ առաջին Չարին ձեռքով . 1721 էն ետև կայսրութիւն ըսուիլ սկսաւ :

ԱՂԵՔՍԱՆԴԻՐ Բ. կայսր Ռուսիոյ ծնեալ ի 29 Ապրիլ 1818 Գահակ . 'ի 2 Մարտի 1855

Ալեքսանդրովիչ Գահ. իշխ. ծն. 1845, Քոնստանդին մեծ դուքս պաշտօնեայ ծովային գործոց կորչաբոֆ իշխ. պաշտ. Արտ. գոր. Չորապետ Միլուժ. » պտրզ. » կոմս Բահլըն » արդարուե. Չորապ. Թիմասէֆ » ներքին գոր

Քեամիլ փաշա Դես. Օսմ. կայսերութեան կարգ. 1875

Թիւ բնակչաց
Եւրոպկ. Ռու. և Լնհաս. 69,364,541
Յիլլանտիոյ 1,809,657
Կովկասեան գաւառաց 4,895,352
Ալպերիոյ 3,527,627
Կեդրոնական Ասիոյ 2,740,585

գումար 82,155,740

Մայրաք. Բեթերսպկ. բնչ. 667,026

Տարածութի. երկրին 20,742,000

հազարամեթր քառակուսի

կրօնք Յունադաւան

Թիւ զօրաց 'ի խաղաղուե. 765,879

» » ի պատերազմի 1,215,176

ՆԱԻՍՏՈՐՄ

Շողենաւ Երկաթագամ 25

Շողենաւ պատերազմական 98

Հասարակ 150

Նաւառագաստաւոր 10

265

Թնդանօթ ի նոսա 1,671

Թիւ նաւային պաշտօնեից 20,180

ԳԱՆՁ

Եկամուտ Ռուսիայի 517,549,854
 Մախը » 517,522,162

Առաւելուի Եկամտից 27,672
 Ընդհ. Պարտք Ռուսիայի 2,201,689,259

ՎԱՃԱՌՍ.ԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Եւր ասար. Ռուսիայի 560,567,000,000
 Մուտք » » 552,579,000,000

Առաւելուի Եկմց 7,788,000,000

Երկաթուղիք 14,582 Հազարամմթր
 Հեռագրութիւնք 57780 »

Թիւ Հեռագրական գրասց. 648
 » Թղթատարական » 2129

Կերկայացիչք. օտար տերուեց. 20

ՍՊԱՆԻԱ

Հասարակապետական կառուցարանիւն

Սպանիոյ թագաւորութիւնը սկսաւ 1479 ին, և իդական սեռին անցաւ 1833 թվին, 1868 ի պատամբութեամբը իզապել թա-

գուհին գահնիեց ընելով մինչև ի նոր ընտրութիւն Տեղապահ Քրիստիան Ալվարէզ. 1870 ին Իտալիոյ թագաւորին Բ. որդին Ամէտէ իշխանն Սպանիոյ թագաւոր ընտրեցին զոր երկու տարի թագաւորելէ ետև 1873 Փետ. 11 ին հրատարեցաւ, որով Սպանիոյ թագաւորութիւնն հասարակապետութեան փոխուեցաւ :

ՏՕՆ ՍՆՐԱՆՈՒ Նախգ. Հասրկապտ. Տօն Գառվաժալ պաշ. արտք. գորց. » Պերժէ » Արդարութի. » Պռէկիւ » Պատերազմի

Թիւ բնակ. երկրին 18,835,506
 » Գաղթականութեց. 8,419,359

Մայրաքա. Մատրիտ բնա. 271,254

Տարածուի. երկրին 494,946 Հազարամմթր քառակուսի կրօնք Պապական

Թիւ զօրաց 216,000
 » » ի գաղթականուե. 78,400

ՆՍ.ԻՍՏՈՐՄ

Շողենաւ Երկաթագամ	7
• պատերազմական	33
• Հասարակ	85
	<hr/>
դումար	128
Թնդանօթ 'ի նոսա	811
Թիւ նաւային պաշտօնէից	5000

ԳՍՆԶ

Մախք Բեչերա	627,597,023
Էկամուտ »	588,638,671

Առաւելուի ծախուց	58,710,552
Պարտք կառավրուե.	7,453,648,538

ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Մուտք Ապրա.	178,200,000
Եւք	115,500,000

Առաւելուի մտից	62,700,000
----------------	------------

Երկաթուղիք 5328 Հազարամեթր
Հեռագրութիւնք 11,734 »

Թիւ Հեռագրական դրասե.	193
» Թղթատարական »	2257

Ներկայացիչք. օտար տերուեց. 28

Ներկայացուցիչ. Օսմ. Կայսրութե.
է Օսմ. դեսպանն Գաղղիոյ

ՏԱՆԻՄԱՐՔՍ.

Սահմանադրական Թագաւորութիւն

Տանիմարքաի Թագաւորութիւնն սկսաւ Գրոմ' անուամբ Երեցի մը ձեռքով, 920 թվին 1480ին Շելվիկի և Հոլթայնի դքսութիւնները և 1815ին ալ Լաւենպուրկի իշխանութիւնը Տանիմարքաի հետ միացաւ :

Քրիստոսի Ան Թ. Թագ. Տանիմարքաի ծն. ի 8 Ապրիլի 1818 Գահակ. ի 15 Նոյեմբեր 1863 :

Ֆռետերիկ Գաժա. իշխ. ծն. 1845

Կոնս Հոլադայն նիսդ. պաշ. ժողո.	
Յօննեսպիշ պաշտ. ներքին դործ.	
Պառօն Ռօզլնօն » արտաքին »	
Թովմարն « պտրլմկն »	
Թիւ բնակչաց	1,784,741
Մայրա. Գորենհակ, բնկ. 181,290	
Տարածուի. երկրին 225,641 հա-	
զարամեթր քառակուսի	
Կրօնք Բողոքանան	
Թիւ զորաց	52,656
Պատերազմական նաւաց	52

ԳՍՆԶ

Եկամուտ Ռեկորաւն	25,736,161
Մախք »	22,989,655
Առաւելուի. Եկամտից	746,528
Պարտք Տերուե.	69,941,056
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ	
Մուտք ապրանաց.	21,000,000
Ելք ապրանաց	9,000,000
Երկաթուղիք 875 հազարամեթր	
Հեռագրութիւնք 2396 »	
Թիւ հեռագրական դրասկց.	160
Ներկայացիչք. օտար տերուեց.	28

ՓՕՌԹՈՒԿԱԼ

Սահմանադրական Թագաւորութեան	
Փորթուկալի Թագաւորութիւ-	
նըն 1139 ին Ալիօնսօս Ա. Թա-	
գաւորէն սկսու. Թագաւորական	
ձեղը կ'ըսուի Պաականձեան :	
ԼՈՒԻ ՁԻԼ ԻԲ Թագ. Փորթուկալի	
ծն. 'ի 31 Հոկտմ. 1858 Գահակ.	
'ի 1 Նոյեմ. 1861 :	
Լուի Շառլ Գահաժ. իշխ. ծն. 1863	
Մ. Բեռլոա Նախ. պաշտ. ժղվոյ.	
Անառատի Գօռլօ պաշ. արքին. »	
Թիւ բնակչաց երկրին	4,567,882
» » Գաղթիւնուեց.	5,880,227
Մայրաքա. Լիզալ, բնկչք. 224,065	
Տարածուի. երկր. 92,751 հազ. քա-	
Թիւ զորաց 31,355 Թիւ Նաւաց 45	

ԳՍՆԶ

Եկամուտ Մ'լէն	25,164,104
Մախք »	22,581,626
Պարտք կառվարուե.	549,569,956
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ	
Մուտք ապրանաց	25,000,000
Ելք »	20,000,000

ԱՐԺԷՔ ԴՐԱՄՈՑ
ԶԱՆԱԶԱՆ ԱԶԳԱՅ

Ֆունտայ Ղազփար

Օմանեան	Ղիրա	22	17	100	
Անգղիայ	Անգ Ոս.	25	20	110	
Աւստրիոյ	Ֆիորին	2	46	11	11
Գաղղիոյ	Գաղ Ոս.	20		86	51
»	Ֆուանք	1		4	15
Գերմա	Թալեռ	5	70	16	4
Հոլանտ	Ֆիորին	2	10	9	7
Միաց. Նհ. Տօլար		5	15	22	16
Յունաս.	Տրահմին		89	5	56
Շուէտի	Թալեռ	5	67	24	22
Պարսից	Թուաման	11	60	48	29
Ռուսիոյ	Ռուսլի	4		17	14
Սպանիոյ	Բիաստոր	5	19	22	55
»	Ռէօ		68	2	56
Տանիմբ	Ռիքստէռ	2	85	12	6
Փորթուգի	Միլուէյ	5	51	30	27

ՄՍՌԵՇԱԼ ՄԱՔ ՄԱՀՈՆ

ԿԵՆՍԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻ
ԱԿՍՆԱԻՈՐ ԱՆՁԱՆՑ

ՄՍՌԵՇԱԼ ՄԱՔ-ՄԱՀՈՆ
ՆԱԽԱԳԱՀ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ
ԳԱՂՂԻՈՅ

Մառաշալ Մաք Մահոն ծնաւ
1808 Յուլիսի 1 ին Լուսա դաւառի
Աււրի գիւղին մէջ . 1825 ին Սեն-
Սիւրի գինւորական դպրոցը մտաւ ,
և երկու տարիէն երկրորդ Տեղա-
կալի (sous-lieutenant Մէլադիֆ ունի)
աստիճանով ելաւ , 1850 ին Սփրի-
կէ խրկուեցաւ ուր Ալճերիի պա-
տերազմին մէջ ծառայեց , 1851 ին
Տեղակալ 1855 ին Հարիւրաստեա ,
1840 ին Հաղարապետի Տեղակալ
1845 ին Զօրաստեա եղաւ , և Քը-
րիմու ու Մալաքոֆի պատերազմ-
ներուն մէջ քաջութեամբ ծառա-
յեց , և Պատուոյ Լեգէօնի մէծ խաչն
ստացաւ 1855 ին , 1856 Յու. 12

ին Մերակոյտի անդամ անուանեցաւ . 1859 ին իտալիոյ Բ. Բանակին հրամանատար կարգեցաւ . և Մաճենթաի պատերազմին տարած յաղթութեամբը՝ Մաճենթաի Դուքս միանգամայն Մարաչախտ (Maréchal) անուանեցաւ :
Խաղաղութեան ժամանակ Սլճերիի Ընդհանուր զառաւարիչ էր , 1870 ի պատերազմի ատեն Սլզասի Ս. բանակին գլուխն անցնելու կանչուեցաւ , և 18,000 զորքով քաջութեամբ պատերազմած ատեն ծանրապէս վիրաւորուելով , պատերազմէն քաշուիլ պարտաւորեցաւ . 5 ամսոյ չափ դարմանուելով առողջանալէ ետև՝ 1871 Մարտ 6 ին Վերսայլի բանակին հրամանատար կարգեցաւ և Հասարակականաց՝ (Commune) ապստամբութիւնն զսպել յաջողեցաւ . 1875 Մայիս 24 ին Հասարակապետութեան Նախագահ անուանեցաւ եօթն տարւոյ համար :

Մ. Թ. Ի. Բ.

Թ. Ի. Բ.

ՆԱԽՈՐԳ. ՆԱԽԱԳԱՀ

Հասարակագետ-Բեան Գաղղից

Լուի-Ստոլթ-Թիլեռ ծնած է ՚ի Մարսիլիա 1797 Սպ 1 ին, 18 տարեկան հասակին մէջ ելնելով տեղոյն ճեմարանէն իբրս գնաց իրաւագիտութիւն սովորելու, սկսաւ Գոնորիդի-Թիլեռի մէջ յօդուածներ գրել. գրեց Պատմութիւն յեղափոխութեան Գաղղիոյ (Histoire de la Révolution Française) 1829 ին Նափձալ լրագիրն հրատարակեց Մինեդի և Գառեի ընկերակցութեամբ :

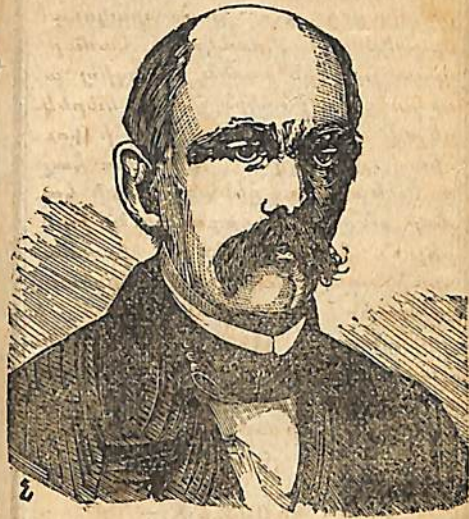
Լուի Ֆիլիբի Թագաւորութեան ատեն շատ անդամներ Տերութեան պաշտօններ վարեց և մեծ գործեր տեսաւ, 1848 ի յեղափոխութենէ ետև գրեց պատմութիւն Բրդեչխութեան և կայսրութեան (Histoire du Consulat et de l'Empire) 1852 ին արտորեցաւ 1865 ին երեսփոխան ընտրուե-

ցաւ, 1869 ին վերստին երեսփոխան ընտրուելով մեծ զօրութեամբ 'ի զուր ընդդիմացաւ Քրուսիացոց դէմ հրատարակուած պատերազմի հրաւերին համար. պատերազմին առեն Գաղղիոյ աղեկաուր վիճակին վրայ կարեկցելով՝ վաղեց Սնչդիա, 'ի Ռուսիա, Սաստրիա յիթալիա հաշտութեան կամ զինադադարի համար անոնց միջնորդութիւնն խընրելու, խաղաղութեան հատատութեան համար դիմեց Պիզմարք իշխանին խորհրդակցեցաւ, և յաջողեցաւ: 1871 Մարտ 7 ին Հապարակապետութեան Նախագահ ընտրուեցաւ 103,226 քուէով, և երկու տարի մեծ խռհեմութեամբ կառավարեց զԳաղղիա

ՊԻԶՄԱՐԳ

Օթթոն-էտուար տը Պիզմարք իշխանն ծնած է Շնհաուզի դղեակրն աղնուական սերնդէ 1815 ին.

Ն

ՊԻԶՄԱՐԳ ԻՇԻԱՆ

ՀԱՄԱՅՆ ԱՂԽԱՐՀԻ

Պեղինի և Աթթինկի Համայնա-
րանաց մէջ ուսումն առնելէ ետև
1847 ին Սարսի դաւառական աւա-
գածողովոյն երեսփոխան ընտ-
րուեցաւ. 1851 ին Ֆռանգ Փոթի
աւագածողովոյն Ա. Քարտու-
ղար և 1855 ին Դեսպան կարգե-
ցաւ Ռօխով զօրապետին տեղ,
1859 ին Ս. Բեթերպուրի խրկու-
եցաւ, 1862 ին Փարիզի Դեսպան
եղաւ, և 1865 ին Տերութեան պաշ-
տօնեայ և քիչ առենէն պաշտօ-
նէից ժողովոյ Նախագահ և արտա-
քին գործոց պաշտօնեայ, միան-
գամայն Ալգասի և Լօրենի իշ-
խան կարգեցաւ պատերազմէն
վերջը՝ որ ցարդ կը շարունակէ
սոյն բարձր պաշտօնները,

ԿԻՒՏԵՆՊԵՐԿ

Համայն աշխարհի բարիք ըն-
ծայող աշխարհաշէն մարդկանց
կարգեն է Կիւթեմուէրկ՝ հնարիչ
Տպագրատան գլխաւին :

Ծնած է Գերմանիոյ Մակոն-
ցա քաղաքը 1400 ին, սա յառա-
ջագոյն փայտէ տախտակի վրայ
երես փորագրել սկսաւ, 1444 ին
գատ տառեր փորագրելու ձեռ-
նարկեց և 1444 ին Շեֆեր անու-
նով գրագրի մը հետ ընկերակցե-
լով հնարեցին արդի կապարեայ
տառերը ձուլելու գիւտն:

Կիւթեմպերկ մեռաւ 1468 ին
Գերմանացիք ճանչնարով անոր
աշխարհիս մատուցած բարու-
թեան մեծութիւնն, անոր արձա-
նը կանգնեցին Մակոնցա քաղա-
քը 1857 ին, և ցարդ երբեմն անոր
տարեղարձն կը տօնեն:

Կիւթեմպերկ իր սյս գիւտով
ազգաց լուսաւորութեան սլատ-
ճառ ըլլալուն համայն մարդկու-
թիւնն՝ մասնաւորաբար հեղինա-
կը իրենց գործոց հրատարա-
կութեան գիւրին միջոց մը մա-
տակարարած ըլլալուն սլարտաւոր
են երախտագետ ըլլալ անոր:

ԿԻԹԵՆՊԵՐԿ

ին Մերակոյտի անդամ անուանեցաւ : 1859 ին իտալիոյ Բ. Բանակին հրամանատար կարգեցաւ . և Մաճենթաի պատերազմին տարած յաղթութեամբը՝ Մաճենթաի Դուքս միանգամայն Մարաշալտո (Maréchal) անուանեցաւ :

Խաղաղութեան ժամանակ Ալճերիի Ընդհանուր զորավարիչ էր , 1870 ի պատերազմի ատեն Ալզասի Ա. բանակին գլուխն անցնելու կանչուեցաւ , և 18,000 զորքով քաջութեամբ պատերազմած ատեն ծանրապէս վիրաւորուելով , պատերազմէն քաշուիլ պարտաւորեցաւ . 5 ամսոյ չափ դարմանուելով առողջանալէ ետև 1871 Մարտ 6 ին Վերսայլի բանակին հրամանատար կարգեցաւ և Հասարակականաց՝ (Commune) ապստամբութիւնն զսպել յաջողեցաւ . 1875 Մայիս 24 ին Հասարակ պետութեան Նախագահ անուանեցաւ եօթն տարւոյ համար :

1840

5081

2013

« Ազգային գրադարան

NL0033472

